

MEMÒRIA
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

1996

VOLUM I

MEMÒRIA
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
1996
Volum I

ÍNDEX

1	Presentació
2	Composició del Consell Valencià de Cultura
3	Informes de les comissions
4	Memòria general del Ple
5	Calendari
6	Pressuposts
7	Assistència a Plens i Comissions
8	Assistència a les Jornades
9	Reglament d'organització i funcionament

PRESENTACIÓ

Molt Honorable Senyor President:

Una Memòria d'activitats del Consell Valencià de Cultura durant 1996 no pot ser mai exhaustiva. El Consell és un for de reflexió i debat, i la Memòria no recull més que els acords presos i els informes i activitats que resulten dels tals acords. La Memòria dona, sobretot, dades; faena feta. Per això vull acompanyar-la amb paraules dedicades a donar, sobretot, allò que les dades no mostren suficientment: el paper, en el nostre ordenament democràtic, i la importància, de la figura del Consell. És a dir: faena per fer; perquè l'estabilitat democràtica és una conquesta de cada dia; i perquè la nostra cultura, àmbit d'atenció del Consell, presenta cada dia, com a cultura viva que és, noves qüestions a la nostra consideració, noves situacions en un món en canvi continu.

Ara fa un any ens comprometíem, en este mateix Palau de la Generalitat, a tornar cada juny a retre comptes de l'activitat de la nostra institució. En aquella ocasió vosté va anunciar-nos que el Consell Valencià de Cultura, deu anys després de la seua fundació, tenia ja casa pròpia (que ara mateix hem començat a poder ocupar). Bé; la cosa, vista de fora, potser no té gran importància, i també és ben possible que algú la considere una frivolidat. Però, al contrari, i si se'm permet, jo pense que l'obtenció d'una seu pròpia és el fet més significatiu de la vida interna d'esta institució d'ençà que començà a funcionar. Per primera vegada el Consell Valencià de Cultura té els mitjans materials necessaris per a deixar de ser considerat, per tants, un "departament administratiu", i passar a ser vist com una de les institucions que formen la Generalitat; com una "casa" --la gran casa o casal institucional de la cultura valenciana; una institució garant de la nostra tradició cultural i arrelada ja dins d'eixa mateixa tradició.

La protecció donada pels anteriors governs valencians al Consell Valencià de Cultura, que feu possible la seua continuïtat i el seu desenvolupament, s'ha vist així confirmada pel govern actual amb la concessió d'esta seu, que és la millor mostra de la confiança posada per l'Executiu en la permanència d'una institució consultiva essencial de la Generalitat Valenciana.

Si m'he referit a la nostra institució com una casa és també perquè vull rememorar ara tots els qui n'han format part i ja no es troben entre nosaltres, tots aquells que en el seu moment feren, cada u des de la seua sensibilitat particular, aportacions positives, en alguns casos decisives, a la reflexió sobre la nostra cultura: els Guarner, Fuster, Gil Albert, Garcia Esteve, Tarancón..., per citar només alguns dels més significats com a referents de la nostra cultura contemporània. Com també recorde tots els antics membres del Consell, als quals voldria fer arribar el missatge de la fidelitat de la casa al seu esperit fundacional, que no és sinó la dedicació a la reflexió creativa sobre la nostra cultura; un treball dirigit, si puc dir-ho així, a identificar els lliris entre els cards --com en el senyal d'Ausiàs March--, i a vetllar, des de la nostra funció assessora, perquè els lliris continuen creixent.

De fet, han continuat creixent. Ara podem dir que la cultura pròpia valenciana no ha conegut mai, en tota la història, un desenrotllament tan viu com l'actual; podem dir que la cultura valenciana està, d'una banda, amenaçadíssima de desplaçament, i de l'altra més puixant que mai. Eixa és la contemporaneïtat d'Ausiàs March, de la qual parlarem més avant. El Consell Valencià de Cultura, tant per un motiu com per l'altre, té doncs faena per davant i per molt de temps.

Ara, ¿en què consistix esta faena? El Consell Valencià de Cultura ha tingut sempre clar el seu paper d'element que, sense legislar ni governar, projecta, sobre els organismes que legislen i governen, el seu suport moral, la legitimació d'allò que és conforme al desenvolupament, i la veu d'avis sobre els anacronismes, els enverinaments de la cultura i els falsos desenvolupaments.

Vosté, senyor president, pot veure que al llarg d'este any que ara estem examinant, 1996, el Consell Valencià de Cultura ha intentat, amb subtilitat i també amb fermesa, manifestar-se com a auditor en profunditat de la realitat cultural valenciana. La cultura és un conjunt de sensibilitats col·lectives que es projecten en equilibris delicadíssims. Equilibris entre el passat i el futur, entre l'imaginari i les dades pràctiques. Equilibris de la voluntat col·lectiva de ser un temps en el temps.

Que se'ns perdone este nou intent de definir-nos a nosaltres mateixos. Possiblement la funció del Consell Valencià de Cultura és òbvia. Però ¿és òbvia per als ciutadans? La tasca més urgent del Consell, en estos moments, és projectar sobre la societat una imatge justa d'allò que és: un instrument de reflexió necessari per a la millor relació de la nostra Administració amb la nostra cultura. I un important instrument de consens social, precisament des de la seua posició d'organisme no executiu, d'organisme que no pot emetre decisions vinculants per a l'Administració. La primera informació que es pot trobar en esta Memòria que hui presentem és com el Consell treballa des de la certitud que no hi ha millor praxis que una correcta reflexió prèvia.

I ara permeta'm, senyor president, que em referisca aci també al nostre primer patrimoni: el valencià --que és el vehicle de comunicació propi de la nostra cultura, i, per tant, de comunicació i d'unió de tots els que fan esta cultura; un factor d'identificació essencial per als valencians i per al seu futur.

Sobre la llengua, el Consell Valencià de Cultura té clar que no és missió seua, sinó dels romanistes i de la seua metodologia científica, estudiar-la i fixar-ne la normativa --una normativa imprescindible per a qualsevol llengua en el món contemporani.

I sap el Consell Valencià de Cultura que no és missió seua, sinó del govern, proveir les mesures necessàries per a difondre-la entre els que no la coneixen i per a promoure el seu ús a tots els nivells com a única manera de defensar-la de la substitució. (Una manera de facilitar la difusió i l'ús modernament factible de la llengua és garantir l'existència d'una normativa, igual que es fa amb el codi i els senyals de circulació, i amb els mateixos resultats desastrosos

si no existix: que no es pot circular). La Generalitat Valenciana, i en primer lloc el seu Govern, ha de ser garant i primera usuària d'un codi, d'una normativa gramatical que, en principi, no té per què obligar sinó a ella, però amb valor referencial de gran visibilitat imprescindible en el temps de les comunicacions de masses i la integració de les cultures. I els mitjans per a aconseguir-ho, en el nostre àmbit cultural, són: o bé reconèixer l'autoritat (referencial) científica d'una institució ja existent, o bé crear-ne una amb les necessàries garanties de solvència i d'adequació a les necessitats pràctiques de la nostra cultura en el món actual. I delegar en esta institució funcions en definitiva pràctiques que, en definitiva, s'han de resoldre tècnicament. En això, l'únic que es pot aconsellar és que el Govern valencià decidisca pensant en el futur llunyà de la nostra cultura, en un futur molt més enllà de la seua mateixa vida com a govern.

I, finalment, el Consell sap que és missió seua, i especialment seua, del Consell Valencià de Cultura, vigilar que es faça així efectivament: que la llengua tinga assegurats els mitjans materials i els no materials que necessita --i que els valencians ens devem a nosaltres mateixos-- per a desenrotllar-se normalment, com a cultura no solament viva, sinó protagonista en esta comunitat --no deixa de ser un dels principals factors, si no el principal, pels quals esta comunitat ha existit històricament, i continuarà existint, com a tal. Amb tots els mereixements, perquè l'actual cultura valenciana, i la seua llengua com a vehicle per excel·lència, no tenen res d'arcaic, sinó que formen part activa de les cultures avançades del món, de les cultures "modernes". En això consistix la contemporaneïtat d'Ausiàs March; no en la presentació d'un poeta renaixentista, encara mig medieval, com a modern; no en el *revival*; sinó en la consideració que la cultura de la qual Ausiàs March és un dels més importants símbols és, hui dia, tan viva com en el temps del poeta, i més rica, més sàvia, més preparada per al món modern, a la vora de les altres llengües de les nacions avançades del món.

Per això, davant l'Any d'Ausiàs March el Consell Valencià de Cultura es proposà en el seu moment projectes acordats a la seua missió, i destinats a fer de l'aniversari un punt de continuïtat i no un parèntesi en un procés d'oblit. I per a donar constància d'este punt de continuïtat proposàrem tres fundacions: una biografia del poeta, un museu de la mar i, finalment, una memòria exhaustiva de la commemoració que podria convertir-se en una radiografia de la nostra cultura en el nostre moment. Tres projectes en els quals l'acció assessora del Consell i l'executiva del Govern valencià es conjuguen perfectament --exemplar, diria jo per a ajudar a definir les funcions respectives--, i que a poc a poc confiïm que aniran eixint a la llum com a treballs ja fets.

Finalment, no voldria acabar esta presentació de la Memòria de 1996 sense cridar la seua atenció, senyor president, sobre un dels acords més importants presos pel Consell Valencià de Cultura l'any passat: l'aprovació del Calendari de reunions i activitats de 1997. Un calendari fet públic és, expressat clarament, un compromís públic. El Consell s'obliga a un programa d'activitats, tant de reflexió com dirigides a la millor comunicació, en els dos sentits, amb la societat viva, i des del moment que el fa públic posa la societat de testimoni del compliment del programa. Si es vol, és un gest de transparència. Els gestos de

transparència són ja transparència, i no voldriem altra cosa per a la nostra cultura.

El seguiment d'este calendari culminarà enguany amb la visita institucional del Consell als tres primers ajuntaments valencians. És el desig de la institució d'acostar-se als problemes reals, el desig d'anotar els símptomes de la vida cultural valenciana en tot l'àmbit de la comunitat. I es també una contribució a la publicitat mútua dels valencians; és un fet lamentable que els valencians de diversos llocs, amb els seus problemes i els seus mèrits, es desconeixen tant els uns als altres. El Consell Valencià de Cultura no és municipal ni provincial. La nostra terra no és tan gran, i estem tan pròxims els uns als altres pel fet mateix de ser valencians, que no veiem les raons perquè, en un moment en què es parla del món com una "aldea global", no siguem nosaltres això precisament: l'aldea global dels valencians. Més encara; és un camí en els qual no podem trobar més que beneficis per a tots.

Senyor president, repasse els informes i treballs continguts en esta Memòria, i done'ns un nou any de termini per a tornar a presentar-nos en este Palau, davant de tots els valencians, amb la consciència d'haver fet bé el nostre treball.

COMPOSICIÓ
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

ELS MEMBRES DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA EN LA HISTÒRIA DE LA INSTITUCIÓ

1991

Pel Decret 18/1991 de 16 de desembre es va procedir a la segona renovació parcial del Consell Valencià de Cultura, i van ser elegits els senyors següents:

Emili Beüt i Belenguer
Josep Boronat Gisbert
Juan Ferrando Badia
Joan Fuster i Ortells
Enrique Garcia Asensio
Luis Garcia Berlanga
Amando Garcia Rodriguez
Juan Gil-Albert
Francesc Michavila Pitarch
Justo Nieto Nieto
Rafael Ramos Fernández

1992

El President de la Generalitat Valenciana nomena President del Consell Valencià de Cultura el Sr. Juan Gil-Albert pel Decret 2/1992.

1994

El dia 22 de març de 1994 van ser triats per substituir el Sr. Joan Fuster i Ortells i Emili Beüt Belenguer els senyors següents:

Emili Marín Soriano
Pilar Faus Sevilla

1995

El dia 18 d'abril, pel Decret 8/1995, del President de la Generalitat Valenciana, es nomena

president del Consell Valencià de Cultura el Sr. Vicent Aguilera Cerni.

El Decret 25/1995 del President de la Generalitat Valenciana es nomenen membres del CVC els senyors següents:

Luis Prades Perona
Ramón de Soto Arándiga
Manuel Bas Carbonell
Ricardo Bellveser Icardo
Ferran Torren Llorca
José María Morera Buelti
Amadeu Fabregat Mães
Vicente Aguilera Cerni
Vicent Álvarez Rubio
Xavier Casp Vercher

I, per tal de cobrir la vacant produïda i d'acord amb el que preveu l'article 12 de la Llei esmentada:

Santiago Grisolia

1996

Pel Decret 1/1996, de 5 de febrer, del President de la G.V., s'acorda la separació del Sr. Aguilera Cerni de la Presidència del CVC.

I pel Decret 2/1996, de 5 de febrer, del President de la G.V., s'acorda nomenar President del CVC el Sr. Santiago Grisolia.

El CVC es regix pels òrgans col·legiats i unipersonals següents:

- a) El Consell en Ple.
- b) La Comissió de Govern.
- c) El President.

Reunits en Ple el CVC, baix la presidència del Sr. Santiago Grisolia, el dia 16 de febrer de 1996 s'aprova per unanimitat la proposta del Sr. President de nomenar com a Vicepresident el Sr. Bas Carbonell, i com a Secretari el Sr. Morera Buelti. A continuació, després de les converses mantingudes amb tots els membres del Consell, el Sr. President proposa com a vocals perquè formen part de la Comissió de Govern els senyors següents:

Juan Ferrando Badia
Ferran Torrent Llorca
Vicent Àlvarez Rubio
Xavier Casp Vercher

La proposta es posa a votació i obté quinze vots afirmatius, quatre vots negatius i un en blanc.

ÒRGANS DE GOVERN

1. Comissió de Govern

President:	Santiago Grisolia
Vicepresident:	Manuel Bas Carbonell
Secretari:	José Maria Morera Buelti
Vocals:	Juan Ferrando Badia Ferran Torrent Llorca Vicent Àlvarez Rubio Xavier Casp Vercher

(En juny cessa en la Comissió de Govern el Sr. Ferrando Badia, per dimissió a causa del seu nomenament en la Sindicatura de Greuges. A proposta del Sr. President, en la represa d'activitats després d'estiu s'incorpora a la comissió, en substitució del Sr. Ferrando Badia, el Sr. Bellveser Icardo).

2. Consell Ple

President:	Santiago Grisolia
Vicepresident:	Manuel Bas Carbonell
Secretari:	José Maria Morera Buelti
Vocals:	Vicente Aguilera Cerni Vicent Àlvarez Rubio Ricardo Bellveser Icardo Josep Boronat Gisbert Xavier Casp Vercher Ramón de Soto Arándiga Amadeu Fabregat Mañes Pilar Faus Sevilla Juan Ferrando Badia Enrique Garcia Asensio Luis Garcia Berlanga Amando Garcia Rodriguez

Emili Marín Soriano
Justo Nieto Nieto
Luis Prades Perona
Rafael Ramos Fernández
Ferran Torrent Llorca

(El Sr. Juan Ferrando Badia causa baixa en juny com a membre del Consell Valencià de Cultura pels motius ja citats).

A més del Ple i de la Comissió de Govern hi han les comissions de treball següents:

Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentaria
Comissió de Promoció Cultural
Comissió de Llegat Històric i Artístic
Comissió de les Ciències
Comissió de les Arts

El dia 30 de desembre de 1996 van ser nomenats per substituir el senyor Francesc Michavila Pitarch, que va presentar la renúncia al ser nomenat Secretari del Consell d'Universitats d'Espanya, i al Sr. Juan Ferrando Badia que va ser nomenat Vicesíndic Primer de Greuges de la Comunitat Valenciana, els senyors següents:

Jordi Garcia Candau
Leopoldo Peñarroja Torrejón

INFORMES DE LES COMISSIONS

COMISSIÓ DE LES ARTS

President:	Luis Prades Perona
Secretari:	José Morera Buelti
Vocals:	Vicente Aguilera Cerni Ricardo Bellveser Icardo Xavier Casp Vercher (fins a març) Amadeu Fabregat Manyes Juan Ferrando Badia (fins a juny) Enrique Garcia Asensio Luis García Berlanga Emili Marin Soriano Ramón de Soto Arándiga

Calendari de reunions:

12 de febrer
11 de març
16 d'abril
20 de maig
18 de juny
17 de setembre
22 d'octubre
25 de novembre
9 de desembre

La Comissió de les Arts del Consell Valencià de Cultura en el primer any de la seua activitat plantejà el seu treball deixant que la Comissió de Llegat Històric i Artístic passara a ocupar-se dels béns culturals històrics i patrimonials mentre la nova comissió es dedicava a l'examen de la situació contemporània de les nostres arts.

El primer objectiu de la comissió va ser prendre consciència de la realitat artística valenciana en totes les arts, tant present com del passat immediat a fi d'establir els punts de referència necessaris. A tal fi, prèvia deliberació de la comissió i proposta al Ple del Consell, es decidí complir un ambiciós programa d'exposicions, amb compareixences d'especialistes i responsables.

Com a primera acció destinada a revisar el passat immediat de l'art valencià, es projectà realitzar una exposició d'homenatge a la desapareguda Sala Mateu, de València, que acollí, de 1941 a 1972, les propostes més innovadores dels nostres artistes plàstics.

S'encomanà el comissariat de l'exposició a l'especialista Juan Ángel Blasco Carrascosa, que en féu un projecte. Es tracta d'exposar obra del major nombre possible d'autors actuals que en el seu temps feren exposicions individuals a la Sala Mateu (un total de 164).

La iniciativa de la Comissió de les Arts ha sigut promoure estudis sobre la recent tradició artística valenciana. Objectiu que "reconstruint" referents significatius de la cultura artística valenciana contribuirà, sense cap dubte, a clarificar els problemes estètics i artístics dels nostre temps.

Es tractaria, en definitiva, d'analitzar les derivacions artístiques que tingueren lloc en la Sala Mateu: tributar un homenatge a José Mateu, estudiar la trajectoria personal dels artistes més representatius que exposaren en la sala, i descobrir les connexions entre les manifestacions artístiques del període la Sala Mateu i l'obra plàstica posterior dels mateixos autors.

Posteriorment, la Direcció General de Museus i Belles Arts entrà en el projecte acceptant fer-se càrrec de l'exposició, que es realitzarà a finals de l'any actual.

D'altra banda, la comissió acceptà ocupar-se del projecte presentat pel Sr. Morera Bueiti per a posar en relació els artistes valencians en actiu amb els jòvens futurs artistes a través dels instituts d'ensenyament mitjà:

"El Sr. Morera Bueiti explica la seua proposta, encara per concretar, consistent a organitzar encontres d'artistes valencians ja consolidats, de les diverses arts, amb jòvens. No es tracta tant de mostrar obra com de poder transmetre als jòvens informació de primera mà sobre la pròpia experiència artística, sobre l'entorn social, industrial, etc., de cada art, a fi sobretot de posar en contacte diverses generacions de creadors --considerant que l'activitat no ha de dirigir-se al públic juvenil en general, sinó solament als interessats a convertir-se en creadors. Insistix a definir la proposta com a oberta, ja que en este moment és solament un esquema, sense un pla d'actuació concret".

Finalment, la comissió s'encarregà d'elaborar un calendari d'assumptes a tractar durant 1997, seguint el programa més amunt citat de revisió de la situació actual de les arts a la Comunitat Valenciana. El dit programa fa un repàs de les diverses arts i de les indústries associades, com ara el món del llibre, el de les empreses teatrals, etc.:

Gener: Conèixer el projecte del Centre Cultural de la Beneficència com a contenidor multidisciplinar, convidar el seu director i visitar-lo si cal.

Febrer: Convidar a la Direcció General de Promoció Cultural perquè informe sobre el projecte de centre coreogràfic, i al Director de la *Compañía Nacional de Danza*, Nacho Duato.

Març: Estudiar la situació del teatre valencià. Possibles convidats: Carles Alfaro, el director de Xarxa Teatre, el director de Teatres de la Generalitat, el director de Teatre Lliure, el director del *Centro Dramático Nacional* i el director del *Circuito Nacional del Teatro del Ministerio de Cultura*.

Abril: Estudiar la situació editorial valenciana. Convidar els responsables de Bromera, Pre-Textos, Albatros, Tàndem, Marfil, Tusquets, Alfaguara i el director de la *Fundación Juan March*.

Maig: Els altres museus d'art modern. Convidar els directors del Reina Sofia, Guggenheim de Bilbao, Museu d'Art Modern de Galícia, Museu d'Art Contemporani de Vilafamés i Museu de La Asegurada.

Juny: Ausias March, el nostre contemporani. Anàlisi de la figura del poeta. Convidar escriptors, poetes i artistes plàstics, i també homens d'empresa que donen la seua visió particular d'aquella figura renaixentista que va ser el nostre poeta nacional.

Setembre: Informe sobre les galeries d'art, editorials, teatres i instal·lacions culturals de la ciutat d'Alacant.

Octubre: Informe sobre les galeries d'art, editorials, teatres i instal·lacions culturals de la ciutat de Castelló de la Plana.

Novembre: Informe sobre les galeries d'art, editorials, teatres i instal·lacions culturals de la ciutat de València.

Desembre: Preparació d'una declaració de la Comissió sobre l'estat actual de l'art a la Comunitat Valenciana.

COMISSIÓ DE LES CIÈNCIES

President:	Amando Garcia Rodriguez
Secretari:	Ricardo Bellveser Icardo
Vocals:	Vicente Aguilera Cerni Josep Boronat Gisbert Ramón de Soto Arándiga Pilar Faus Sevilla Juan Ferrando Badia (fins a juny) Santiago Grisolia

Calendari de reunions:

14 de febrer
13 de març
2 d'abril
8 de maig
12 de juny
11 de setembre
8 d'octubre
13 de novembre
13 de desembre

INFORME DE LA COMISSIÓ DE LES CIÈNCIES

El Sr. President es congratula de la participació en la comissió de tots els esmentats anteriorment i exposa com el mateix nom de la comissió "de les Ciències" palesa l'extensió del seu àmbit d'actuació, en el qual s'inclouen les ciències naturals i les de la vida. Emfasitza la importància de la ciència en el món modern i les seues enormes implicacions polítiques, econòmiques i socials. Recorda que la ciència no és un afer exclusiu dels científics. Manifesta finalment la seua satisfacció perquè el CVC, d'acord amb la Llei, s'ocupe d'esta faceta de la cultura en l'àmbit valencià, tot i que sense oblidar mai el seu caràcter universal.

El President de la comissió recorda que el CVC realitza tasques d'assessorament, d'emissió d'informes, etc., i tasques de promoció de naturalesa ben diversa –com a iniciatives pròpies.

Planteja els temes següents com a proposta a tenir en compte:

Emetre pròximament candidatures per als premis Jaime I.

Estudiar la possibilitat d'organitzar unes jornades sobre les ciències a la C.V., comptant amb les universitats, centres d'investigació, etc.

Es proposa demanar informació al Govern Valencià sobre la situació actual del projecte de la Ciutat de les Ciències.

Es destaca la importància de la divulgació científica, com a mitjà per a aproximar la ciència i les seues repercussions a tots els ciutadans, a través de revistes especilitzades i altres mitjans de comunicació social. Vist el baixíssim nivell d'esta activitat, es considera que esta comissió podria estudiar el tema i fer propostes concretes per a tractar de millorar la situació actual.

Finalment, es recorda que el CVC ha editat diversos títols relacionats amb les ciències en les seues diverses col·leccions. Seria convenient recopilar tota la informació existent sobre el particular i que la comissió assumisca la responsabilitat d'impulsar estes publicacions en el futur.

El Sr. Aguilera Cerni i el Sr. Grisolia, en la reunió de març demanen la baixa de la comissió.

Sobre l'oportunitat de presentar candidats al premi Jaime I, s'informa que la Comissió de Gover va proposar la candidatura del Sr. Garcia Rodríguez per al premi de Medi Ambient, i la del catedràtic de la Universitat Politècnica Enrique de Miguel per al premi d'Economia.

Havent abandonat el Sr. Garcia Rodríguez la sala s'acorda, per unanimitat, proposar la seua candidatura per al premi esmentat.

El Sr. Garcia Rodríguez renuncia a participar en la convocatòria del premi Jaime I, encara que dos comissions i el Ple del CVC havien aprovat prèviament la seua candidatura, sempre per unanimitat, ja que el premi de Medi Ambient era per a distingir estudis sobre la

desertització a Espanya, i ell no reunit mèrits en esta matèria en concret.

En la sessió de juny el Sr. Ferrando Badia comunica la seua intenció d'abandonar la comissió per raó del seu càrrec com a Sindic adjunt primer de Greuges.

El Sr. Garcia Rodríguez informa d'una reunió de president de les comissions per a intercanviar impressions sobre la coordinació interna del CVC, de cara a poder resoldre col·legiadament els problemes que puguen presentar-se, i evitar-ne de nous. Tanmateix, va assenyalar que altres comissions, com ara la de Promoció Cultural i la de les Arts, poden tindre més assumptes en comú, però en el cas de les Ciències no hi ha cap problema.

També informa sobre les publicacions. La comissió farà el seguiment dels textos que es proposen per a la línia "Economia, Ciència i Científics".

En la reunió de setembre el Sr. Bellveser Icardo presenta la dimissió com a Secretari, ja que ha estat nomenat President de la Comissió de Promoció Cultural, i per unanimitat es nomena el Sr. De Soto Arándiga, abans Secretari de la comissió.

Quant a l'elaboració d'un informe de la comissió del Jardí Zoològic de la ciutat de València, el President de la comissió presenta una sèrie de documents per a estudi.

Després d'un extens debat sobre la qüestió, es concreten els punts següents:

Clausura del Jardí Zoològic i possible distribució dels animals a altres que reunisquen les condicions idònies per al seu manteniment.

Anàlisi de les característiques ecosistèmiques de les possibles ubicacions proposades, les quals es rebutgen.

Possibilitat de crear un parc zoològic de la Comunitat Valenciana tipus "safari park".

Anàlisi dels costos econòmics, tant de creació com de manteniment.

Conclusió: que no és necessària l'existència d'un jardí zoològic.

El Sr. Garcia Rodríguez assumix la responsabilitat d'elaborar un document perquè siga discutit i aprovat en el vinent Ple del CVC, i que sintetitze els resultats a què ha arribat la comissió.

La comissió es planteja la necessitat de dotar de continguts i tenir informació sobre la Ciutat de les Arts i de les Ciències; sobre la necessitat de conèixer les dotacions pressupostàries i inversions de la Generalitat en matèria d'investigació en ciència i tecnologia; sobre les biblioteques i sobre la possibilitat d'adequar els continguts a les necessitats de la població.

COMISSIÓ JURÍDICA I D'INTERPRETACIÓ REGLAMENTÀRIA

President: Vicent Álvarez Rubio

Secretari: Emili Marín Soriano

Vocals: Manuel Bas Carbonell
Josep Boronat Gisbert
Xavier Casp Vercher
Juan Ferrando Badia (fins a juny)
Ferran Torrent i Llorca

Calendari de reunions:

24 de gener
23 de febrer
29 d'abril
21 de maig
24 de juny
10 de desembre

MEMÒRIA DE L'ANY 1996

La Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària no es reuneix mensualment, sinó puntualment, quan alguna qüestió exigeix un dictamen de tipus jurídic.

A les primeries d'any es remodelà, davant l'ingrés de nous membres al CVC, i n'assumí la presidència el Sr. Alvarez Rubio, i la secretaria el Sr. Marín Soriano.

Des d'aquell moment, per recomanació del Sr. Alvarez s'establí un mètode de funcionament, que consistix sobretot a crear ponències de treball per a cada qüestió específica, a fi d'afavorir l'efectivitat de la comissió. El Ple de la comissió conserva en definitiva la capacitat d'aprovar o no el treball de les ponències que al llarg de l'any van sorgint.

En el mes de gener s'acordà realitzar la quarta reforma del Reglament.

Els primers mesos alguns membres de la comissió se'n donaren de baixa, de manera que esta compta amb pocs integrants.

La reflexió i posterior redacció de la reforma del Reglament del Consell Valencià de Cultura ocuparen fonamentalment les reunions de la comissió. Posteriorment es tingueren tres plens en els quals es discutí l'articulat del nou text fins que quedà enllestit i més tard aprovat pel Plenari del Consell Valencià de Cultura i tramés a la Presidència de la Generalitat per a la seua publicació en el D.O.G.V.

Amb posterioritat, la Direcció General de Patrimoni demanà un informe sobre l'avantprojecte de Llei del patrimoni cultural valencià. Vist el caràcter de la dita llei, que afectava els àmbits d'altres comissions, es creà una ponència mixta amb la missió d'estudiar les diferents implicacions que presentava la llei segons el parer de les comissions del Consell Valencià de Cultura.

Aquesta ponència pretenia doncs elaborar un informe que no es limitaria únicament a les qüestions jurídiques.

Després d'algunes sessions de treball el Ple del Consell rebé i aprovà l'informe de la ponència, que fon entregat al Govern Valencià.

La comissió participa i informa en totes aquelles qüestions que el Consell Valencià de Cultura li proposa, com per exemple la formulació de les bases dels concursos d'adjudicació de publicacions que edita el mateix Consell Valencià de Cultura.

PROJECTES

Actualment la Comissió té l'encàrrec d'informar sobre l'avantprojecte de Llei del foment i coordinació d'investigació i desenvolupament tecnològic de la Comunitat Valenciana. La previsió que tenim és elaborar-ne una proposta durant el mes de juny.

Eventualment la comissió s'encarrega de confeccionar informes sobre problemes que es plantegen al Consell Valencià de Cultura i que en molts casos es deriven a les institucions competents en cada cas, prèvia comunicació als demandants.

També es projecta elaborar un informe dirigit al Plenari sobre l'imatge corporativa del Consell Valencia de Cultura, per tal que puga definir-se gràficament.

La comissió es reunirà cada vegada que se li demane parer sobre projectes legislatius o en el seu cas sobre aquelles qüestions que exigixen un pronunciament del Consell Valencià de Cultura.

COMISSIÓ DE LLEGAT HISTÒRIC I ARTÍSTIC

- President:** Vicente Aguilera Cerni
- Secretari:** Rafael Ramos Ferrando
- Vocals:** Manuel Bas Carbonell
Juan Ferrando Badia (fins a juny)
Josep Boronat Gisbert
Xavier Casp Vercher
Pilar Faus Sevilla
Emili Marín Soriano
Luis Prades Perona

Calendari de reunions:

- 9 de gener
- 6 de febrer
- 5 de març
- 9 d'abril
- 14 de maig
- 4 de juny
- 3 de setembre
- 1 d'octubre
- 5 de novembre
- 26 de novembre (extraordinària)
- 3 de desembre

MEMORIA DE LAS ACTIVIDADES REALIZADAS POR LA COMISIÓN DE LEGADO HISTÓRICO Y ARTÍSTICO DURANTE EL AÑO 1996

Como es lógico dado el carácter específico de esta comisión, el núcleo de su actuación se ha centrado en la actividad publicista del Consell Valencià de Cultura. De acuerdo con su política de publicaciones, éstas se han planificado siguiendo los dos criterios establecidos:

A iniciativa de los miembros del Consell canalizada por esta comisión. Se trata de cubrir los distintos campos temáticos de la cultura valenciana, pero adaptando sus publicaciones a las características establecidas en sus distintas colecciones, especialmente las que corresponden a la Sèrie Minor y Monografies.

Por oferta de los autores de sus respectivos trabajos. En este caso la atención a los mismos es más minuciosa por parte de la comisión, ya que se trata de ver si dichos trabajos se adaptan a la normativa del CVC, tanto en cuanto al contenido como al formato.

En ambos casos los textos originales se han pedido a sus autores para ser examinados por los consejeros especializados en las materias de las publicaciones y emitir el informe correspondiente, positivo o negativo, para la publicación.

Una vez que dicho trabajo ha sido aceptado para su publicación se ha seguido el proceso más o menos largo que dicha publicación implica -distribución de texto e ilustraciones, si las lleva, petición de presupuestos, elección del más económico, informe a la Comisión de Gobierno para la aprobación del gasto, etc.- hasta que los libros se hallan en el mercado.

De acuerdo con dicha normativa, a lo largo de 1996 se ha procedido al estudio de las siguientes propuestas de publicación:

Arte Valenciano. Años 30
El Cancionero de Upsala
Los mosaicos de Ilici y del Pornus Ilicitanus
El Jardín Botánico
La Albufera
Biografía del Maestro Palau
El Museo Arqueológico Municipal de Alicante
La cocina valenciana
La festa d'Elx
Salvador Tuset
Liber Elegantiarum
Manolo Gil y su entorno
Arte en Valencia
Libro Homenaje al Cardenal Tarancón

Francesc Xavier Balmis Berenguer
El temps dels Borja
El Col·legi de l'Art Major de la Seda
El Museo Catedralicio de Segorbe
Els endimoniats de la Balma

Algunas de las obras propuestas por sus autores han sido rechazadas por diversas causas, o se ha sugerido la reforma del texto para poderlo adaptar a las normas establecidas por el CVC. Entre estas figuran:

La història de la Festa d'Elx que ha sido sustituida por: *L'organització de la Festa d'Elx*
Los moriscos del Señorío de Albaida. No se ajusta al carácter divulgativo de la Sèrie Minor. Se sugiere: *Los Moriscos del Reino de Valencia*.
Las familias de la Morería de Valencia. Debe ampliarse a todo el Reino.

Igualmente se han rechazado varias propuestas de publicaciones hechas por el Sr. Pitarch por no ajustarse a las exigencias editoriales de este CVC. Dichas propuestas eran más adecuadas a la normativa del IVEI.

Para el libro *La cocina valenciana* se especificó que éste debía tener un carácter antropológico, no ser un recetario de cocina.

A lo largo de las sesiones de la comisión se han expuesto y comentado las distintas incidencias propias del proceso editorial de los trabajos mencionados. Sin embargo, la parte más laboriosa y compleja la ha motivado la preparación de *Monumentos Valencianos Desaparecidos*. Eran muchas fichas para elaborar de monumentos e ilustraciones de los mismos, correspondientes a las tres provincias de Castellón, Alicante y Valencia, y muchos los especialistas que han colaborado en esta importante empresa. Para proceder al seguimiento de los trabajos y entrega del material por sus autores se estimó conveniente el nombramiento de un coordinador, i a tal efecto se eligió a D. Salvador Aldana.

En segundo lugar ha sido la preparación del libro *Arte Valenciano. Años 30* la que por su complejidad ha requerido una mayor atención.

Para una mejor organización de la actividad editorial del CVC, se acordó confeccionar un listado de publicaciones previstas. Dicho listado debía responder a una clasificación sistemática alfabética de materias en la que dentro de varios apartados se incluyeran los libros que se debían publicar ahora y en un futuro próximo. También se acordó seguir con mayor rigor el orden cronológico de las publicaciones de acuerdo con la fecha de entrega de los textos originales. El Sr. Bas Carbonell propuso la creación de un Comité permanente integrado por tres miembros del CVC elegidos por los Presidentes de las distintas comisiones. La misión de dicho comité será el establecimiento de unos criterios fijos para la actividad publicista del CVC, así como el seguimiento de cada publicación hasta que esta se halle en el mercado del libro.

Dentro de la actividad que comentamos cabe reseñar que varias de las publicaciones se han planteado como fruto de la colaboración con otros organismos, como por ejemplo *El temps dels Borja* en colaboración con el Ayuntamiento de Xativa, o *El Museo Catedralicio de Segorbe*, con Bancaja.

En relación también con la actividad publicista del Consell, a lo largo de 1996 se hicieron varios proyectos y expresaron varias sugerencias. Entre ellos cabe citar:

Posible elaboración de un libro sobre D. José Espasa, el inteligente canónigo y profesor valenciano. En dicho libro se podrían recoger trabajos suyos inéditos, y otros de distintos autores que versaran sobre la personalidad y obra del P. Espasa, incluyendo el correspondiente Apéndice documental.

Igualmente se estudió la posibilidad de confeccionar un disco compacto sobre las bellas artes valencianas, especialmente referido al importante campo musical.

Muy debatido fue el tema de la conveniencia o no de publicar tesis doctorales hasta que se llegó al acuerdo más positivo: la aceptación de trabajos anteriormente elaborados como tesis siempre que éstos reunieran determinadas condiciones. En primer término debía considerarse la calidad científica de los trabajos. A esta debía añadirse la de versar sobre temática valenciana y la posibilidad de adaptarse a las normas formales (tipos de colección) del CVC.

A sugerencia del Sr. Bas Carbonell se aceptó la posibilidad de reeditar obras clásicas valencianas que, a pesar de su interés histórico, quedan fuera de los canales de producción del comercio editorial.

En la sesión correspondiente al mes de mayo se hizo el estudio económico de los proyectos editoriales que podían realizarse hasta finales de año. De acuerdo con las posibilidades presupuestarias podían realizarse ocho. De ellos seis títulos correspondían a la Série Minor con un presupuesto de 4.800.000 pesetas; dos correspondían a la serie de Monografies y su presupuesto era de 4.000.000 de pesetas. Se acordó remitir dichos presupuestos a la Comisión de Gobierno para que procediera a la correspondiente previsión económica de 8.800.000 pesetas.

Al margen de esta importante actividad publicista, se trataron otros temas también vinculados al quehacer de la Comisión de Legado. Entre ellos cabe reseñar los siguientes:

Recepción del informe dado por don Rafael Ramos Fernández acerca de la donación a la Universidad de Alicante de la Colección arqueológica del Museo Monográfico de La Alcuja. Dicha donación, hecha en calidad de Mecenazgo, será considerada como la Fundación Universitaria de La Alcuja y como tal lleva implícita la creación de la Cátedra Internacional Alejandro Ramos Folqués, que debe ser y funcionar como un Centro de Investigación Arqueológica, con la publicación de una revista especializada.

Informe sobre la petición hecha al Ministerio de Cultura para que autorice la cesión temporal de la Dama de Elche para ser expuesta en el Museo Arqueológico Municipal de esta ciudad. Dicha exposición formaría la parte más importante de los actos organizados para conmemorar el centenario del hallazgo de tan importante pieza artística.

A propósito de este proyecto los miembros de la Comisión de Legado se hicieron partícipes de la preocupación del experto arqueólogo Sr. Ramos acerca del estado de conservación de la Dama y del Guerrero de la Falcata. Ambos se hallan instalados desde hace mucho tiempo en el Museo Arqueológico Nacional. En este sentido se sugirió la conveniencia de que ambas piezas sean examinadas por técnicos del Servicio de Restauración de la Facultad de Bellas Artes de la Universidad Politécnica de Valencia, con vistas a la emisión del correspondiente informe.

Emisión de sendos informes favorables para que sean declarados Bienes de Interés Cultural la Catedral de Segorbe y la Iglesia de la Asunción de Vistabella. Dichos informes fueron solicitados y remitidos a la Dirección General de Patrimonio Artístico.

Con sentido análogo se pronunció favorablemente la Comisión de Legado para que el Palmeral de Elche sea declarado Patrimonio de la Humanidad.

En relación con la problemática surgida en torno al Archivo de la Corona de Aragón, se volvió a insistir en la petición de que su Patronato esté constituido en número paritario por miembros representantes de los antiguos reinos y territorios de la Corona de Aragón -Reino de Aragón, Reino de Valencia, Reino de Mallorca y territorios del Condado de Barcelona.

Respuesta afirmativa a la invitación hecha por el Rectorado de la Universidad Literaria de Valencia para que el CVC colabore en la organización y desarrollo de los actos conmemorativos del V Centenario de la creación de dicha Universitat de València, Estudi General.

Contestación favorable a la Asociación Universitaria Juan Fuster para que el CVC se sume a la celebración de los actos con los que se quiere celebrar la incorporación al Reino de Valencia de las tierras comprendidas entre Xixona y Guardamar-Oriola. Entre los posibles actos culturales a organizar se sugiere la de preparar un ciclo de conferencias, celebrar una sesión Plenaria en la ciudad de Orihuela, etc...

También se dio una respuesta favorable a la propuesta hecha por la Academia de Cultura Valenciana para que se conceda al Dr. Mateu Llopis el Premio Internacional Menéndez Pelayo.

A propósito de la publicación del libro *Arte en Valencia. Años 30*, se consideró acertada la propuesta hecha por el Sr. Aguilera Cerni para que el Consorci de Museus organizara una exposición referida al mismo tema del libro. Ante la falta de respuesta por parte del Consorci de Museus, se acordó parlamentar con la Directora General de Museus para mostrarle el interés de la exposición proyectada.

Igualmente se trató de la posibilidad de organizar una exposición pictórica con las obras de

Pedro Bas. Se estimó como lugar más idóneo para dicha exposición los locales del Centre Cultural de la Beneficència. La fecha quedó supeditada al calendario de actividades de dicho centro.

Se cursó un escrito por el que el CVC se adhería a la propuesta hecha por la Sociedad Española de Estudios Clásicos con vistas a la mayor potenciación oficial de los estudios de Humanidades en los distintos ciclos de la enseñanza.

Dentro del área lingüística y toponímica se emitió el informe solicitado por el Municipio de Lucena. En él se indicaba que el toponímico de dicha ciudad era de Lucena en castellano y Lluca en valenciano.

En relación con el informe y petición hecha por la Casa-Museo de Antonio Cortis, los miembros de la Comisión de Legado acordaron elevar dicha petición a la Dirección General del Patrimonio Artístico.

Por último y en relación con el escrito del Sr. Moya acerca de los criterios de catalogación - encabezamientos de materias de las fichas bibliográficas- del Centre de Biblioteques de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, los miembros de la comisión mostraron cierta extrañeza sobre el contenido de dicho escrito. Parecía más propio que la discusión del tema se hubiera realizado en alguna de las sesiones de las Jornadas sobre Archivos, Bibliotecas y Centros de Documentación que acaban de celebrarse. Se tomó el acuerdo de remitir dicho escrito a la Jefe del Servicio de Bibliotecas de la Generalidad, a la vez que se notifica el acuerdo al Sr. Moya.

Esta ha sido de forma muy sintética la descripción de las actividades desarrolladas por la Comisión de Legado Histórico y Artístico del CVC a lo largo de 1996.

COMISSIÓ DE PROMOCIÓ

MEMÒRIA I PROJECTES DE LA COMISSIÓ DE PROMOCIÓ CULTURAL

President: Ricardo Bellveser Icardo

Secretari: Emili Marin Soriano

Vocals: Vicent Álvarez Rubio
Manuel Bas Carbonell
Josep Boronat Gisbert
Xavier Casp Vercher
Amador Fabregat Manyes
Pilar Faus Sevilla
Juan Ferrando Badia
Enrique Garcia Asensio
Amando Garcia Rodriguez
Rafael Ramos Fernández
Ramón de Soto Arándiga

Calendari de reunions:

26 de gener (extraordinària)
30 de gener
13 de febrer
26 de març
19 d'abril (extraordinària)
30 d'abril
28 de maig
10 de juny
17 de juliol (extraordinària)
13 de setembre
29 d'octubre
26 novembre
17 de desembre

L'any 1996 es va distingir especialment per l'organització de les II Jornades de Cultura, sobre Biblioteques, Arxius i Centres de Documentació.

Les jornades tingueren lloc en la Universitat Internacional Menéndez Pelayo els dies 8, 9, i 10 de febrer, amb gran èxit de públic.

S'aprofitaren per a retre homenatge a tots aquells que havien donat a les institucions valencianes els seus fons bibliogràfics.

Actualment s'està a l'espera de que se'n publiquen les actes.

En el mes de febrer es nomena el Sr. Marín Soriano com secretari de la Comissió de Promoció Cultural.

La Comissió comença a preparar les III Jornades. Es presenten tres projectes que seran la base de les esmentades jornades: "Vertebració cultural de la Comunitat Valenciana", "L'impacte del turisme en la Comunitat Valenciana", i "Homenatge a músics valencians"

A més d'aquests temes, comença a apareixer en la comissió la preocupació per fer una valoració dels canvis culturals que estan produint-se en la societat valenciana, i la gran repercussió que tenen en la conducta dels valencians. En definitiva que estan apareixent noves formes culturals.

Darrerament es configura el títol de les III Jornades, amb l'aprovació unànime de tota la Comissió: "Cultura i societat".

En el mes de març la comissió ha de decidir els seus candidats per als premis "Príncep de Astúries" i "Jaime I". Els candidats als Jaime I són en l'apartat de Ciències el Sr. Amado Garcia Rodríguez i en el d'economia Enrique de Miguel.

Una altra de les activitats significatives de la comissió ha estat el llibre-homenatge al Cardenal Tarancón. Després de solucionats tots els problemes que un llibre d'aquesta entitat origina pareix que veurà la llum de seguida. La comissió està pensant el marc adient per a la presentació del llibre.

La Comissió de Promoció Cultural és informada que el Consell Valencià de Cultura estarà present en la Fira del Llibre.

Les III Jornades de cultura van prenent cos, i perfilant-se a poc a poc.

Com a punt d'inflexió es planteja analitzar els factors de canvi cultural que estan produint-se en la Comunitat Valenciana. Les noves malalties es configuren en clau de cultura.

Una altra de les preocupacions de la comissió és publicar les actes de les II Jornades, a fi que es tanque tot el procés que es va iniciar quan començaren.

Al llarg de l'any la Comissió de Promoció percibix que massa sovint les competències de les diferents comissions s'encavallen unes en altres, i per tant convindria que els directors es reuniren amb el President del Consell Valencià de Cultura per tal de delimitar els terrenys de cada comissió.

En el mes de juny el president de la comissió reafirma la seua decisió d'abandonar la presidència, perquè les seues ocupacions en la Sindicatura de Comptes no li permet dedicar-hi l'atenció necessària. De tota manera continua com a membre de la comissió.

Sol·licita que la mateixa comissió nomena el conseller que l'ha de substituir, per tal de presentar-lo a la Comissió de Govern. Es produïx la votació i resulta elegit el Sr. Bellveser Icardo per majoria. El Sr. Bellveser es compromet a mantindre l'estructura de la comissió.

En el mes de setembre queden definitivament perfilades les III Jornades.

Es determina que tinguen tres dies de duració, que es nomena una ponència encarregada de portar a bon cap les jornades, i es decidix que estiguen emmarcades per dos actes de rellevància científica, com són l'obertura i la cloenda. En definitiva el programa està definit de la següent manera: el títol "Canvi cultural i babelització en la Comunitat Valenciana". Els apartats que desenrotllaran el contingut són:

- 1 Les noves formes de vida i relació
- 2 L'impacte dels nous estils artístics
- 3 Les noves malalties i els problemes que originen
- 4 Immigració, convivència, racisme, turisme
- 5 Els conflictes culturals com a factors de canvi.

A més es proposen els següents temes addicionals:

- 6 La incidència de l'Unió Europea en l'activitat cultural de la Comunitat Valenciana
- 7 El Mediterrani com a espai cultural.

Tota la comissió es manifesta complaguda pel contingut de les jornades.

En el mes de juliol la Comissió de Govern nomena el Sr. Bellveser com a President de la Comissió.

Nous temes apareixen en les reflexions de la comissió: la dansa, l'alliberament urbanístic del Convent de la Trinitat, la confecció d'una agenda cultural en la qual figuren tots els esdeveniments a celebrar, la recuperació d'artistes oblidats...; tot es configura com a tasca de la comissió.

A finals de curs dos temes es perfilen com a prioritaris en els treballs de la comissió: per una part les III Jornades, i per l'altra el llibre-homenatge al Cardenal Tarancón.

Davant el traspàs de l'advocat Alberto Garcia Esteve, que fon membre del Consell Valencià de Cultura, s'acorda preparar-li com es habitual un llibre-homenatge. S'encarrega de coordinar els treballs el Sr. Garcia Rodríguez.

En el mes de desembre la comissió debat l'avantprojecte de Llei de Patrimoni Artístic, per tal de fer-hi els suggeriments pertinents.

La proximitat de l'Any d'Ausiàs March exigix que la comissió assumisca la tasca d'incorporar el tema com a punt permanent de treball.

S'acaba l'any amb l'entrada en impremta del llibre-homenatge al Cardenal Tarancón.

PROPUESTAS DE LA COMISIÓN DE PROMOCIÓN CULTURAL

La Comisión de Promoción Cultural ha tenido el honor, durante el curso pasado, de propiciar el nacimiento de dos Comisiones, surgidas desde ella que a la vez la han aliviado de su tradicionalmente excesiva carga, esto es la de las Artes y la de las Ciencias.

Esto la obliga a reconducir sus actividades hacia aspectos más concretos y al propio tiempo a iniciar lo que bien se podría denominar un período de colaboración con estas y otras comisiones de forma que se pueda entretejer de una forma más tupida las funciones del CVC como unidad y no como una suma fragmentada. En este sentido, la Comisión de Promoción Cultural quiere condensar sus esfuerzos en una serie de actividades pero sin dispersarse en actos voluntaristas que, probablemente, sólo condujeran a cierta frustración tanto por parte de quien promueve las iniciativas -la comisión en sí- como por los supuestos receptores de ellas que quizá no vean que los resultados estén a la altura de las expectativas despertadas.

Es por ello que antes de iniciar actividades en concreto, optará por sopesar sus virtudes e inconvenientes y sólo cuando estén bien meditados se iniciaran.

Partiendo de esta filosofía, el ánimo de la comisión se centra, ante el nuevo curso, en conocer la realidad de una serie de organismos e instituciones que prestan servicio cultural a la Comunidad. Por ejemplo, la Casa Museo Segrelles que se halla en un momento de desconcierto tras la aprobación de la Ley de Patrimonio y ha requerido el auxilio de esta Comisión. Análogamente se interesará por el funcionamiento de la Societat Castellonenca de Cultura, Lo Rat Penat, el Instituto Juan Gil-Albert, la Fundación Miró y así sucesivamente hasta poder pulsar el estado real de estas organizaciones cívicas.

Enunciado de forma sistemática:

- 1.- Colaborará con la Comisión de las Artes en la promoción de escritores valencianos de los distintos géneros en centros de enseñanza media.
- 2.- Impulsará la creación del Museo Nacional de Escultura en Valencia.
- 3.- Colaborará en la promoción del Centro coreográfico de la Generalidad.
- 4.- Colaborará en el estudio de contenidos de la Ciudad de las Artes y las Ciencias, tal y como le ha sido solicitado por la Consejería de Hacienda.
- 5.- Analizará los problemas y realizará los informes adecuados para propiciar un mejor funcionamiento de las entidades culturales existentes.
- 6.- Realizará los oportunos estudios para poder llegar a un diagnóstico útil sobre el sector del

libro.

7.- Favorecerá la difusión de las obras de actualidad editadas por el propio CVC como es el caso de la presentación del libro homenaje al Cardenal Tarancón en Valencia o el libro homenaje a Alberto García Esteve, por hablar de dos cuestiones bien concretas y en fase de realización.

8.- Propondrá la realización y edición de cuantos estudios, en forma de libro, se consideren oportunos.

9.- Impulsará el homenaje al músico Asins Arbó, de forma que pueda concluir con la edición de un disco compacto con su música de películas.

10.- Se comprometerá con el sector del audiovisual, tanto en la recuperación de películas antiguas, películas domésticas, como en la promoción de nuevas realizaciones.

En cualquier caso se fijará metas realizables y muy concretas, en el entendimiento de que es más eficaz el establecimiento de objetivos posibles que las actitudes voluntaristas. Si al término del actual curso se hubieran podido poner en marcha entre dos y seis iniciativas realmente importantes habría cumplido con creces su tarea, bien entendido que estos proyectos se combinan con las tareas propias del CVC en general, emisión de informes, visitas institucionales, participación en estudios de mayor amplitud participando en las ponencias que se creen al efecto como, por ejemplo, la relativa al análisis de la situación teatral valenciana en la que ya se está trabajando.

MEMÒRIA GENERAL DEL PLE

1   **Calendari**

2   **Acords**

CALENDARI DE PLENS 1996

Durant 1996 el Consell Valencià de Cultura tingué les seues sessions plenàries en les dates següents:

30 de gener
16 de febrer, extraordinària
27 de febrer
26 de març
30 d'abril
28 de maig
24 de setembre
29 d'octubre
26 de novembre
9 de desembre, extraordinària
17 de desembre

ACORDS

Ple del 16 de febrer. Extraordinari.

Elecció de Vicepresident i Secretari (art. 20 de la Llei del CVC)

El Sr. President declara que ell pot treballar amb tots, vista la diversitat de talents i coneixements presents en la sala. Recorda que és un deure, d'acord amb la Llei i el Reglament, proposar el Vice-president i el Secretari d'acord amb l'article 20 de la Llei del Consell Valencià de Cultura, en el qual es diu que el Ple elegix entre els membres de la Institució, a proposta del President, el Vicepresident i el Secretari. Per tant proposa com a **Vicepresident el Sr. Bas Carbonell**, i com a **Secretari el Sr. Morera Buelti**. La proposta és aprovada per unanimitat.

Elecció de quatre membres de la Comissió de Govern (art. 16 de la Llei del CVC)

El Sr. President, després de les converses mantingudes amb tots els membres del Consell, proposa l'elecció com a vocals de la Comissió de Govern dels senyors: **Juan Ferrando Badia**, **Ferran Torrent i Llorca**, **Vicent Álvarez Rubio**, i **Xavier Casp Vercher**.

La votació dona el resultat següent: quinze vots afirmatius, quatre de negatius i un en blanc.

Queda, per tant, reglamentàriament aprovada la proposta, per majoria sobre els vint membres que actualment integren el Consell.

Ple del 27 de febrer. Ordinari.

Ferrocarril Xàtiva-Alcoi (acord a favor del manteniment de la línia)

El Ple aprova per unanimitat donar suport a la proposta següent:

"El Ple del CVC, compartint la preocupació del conjunt de la ciutadania de la comarca de l'Alcoià pel que fa al futur de la línia de ferrocarril Xàtiva-Alcoi, i tenint en compte el paper vertebrador del ferrocarril per a la cultura, acorda dirigir-se a la presidència de la Generalitat per demanar informació sobre els projectes que puga haver-hi sobre el futur de la línia Xàtiva-Alcoi, i en tot cas, si la matèria és de competència de l'estat, que la G.V. intervinga a favor del manteniment i la millora de l'esmentada línia".

Ple del 26 de març. Ordinari.

Candidats del CVC als Premis "Príncepe de Asturias"

Sobre la base de les propostes presentades per la Comissió de Govern i la Comissió de Promoció Cultural, el Sr. President dóna a tots els consellers l'oportunitat que hi afigen altres noms i que defensen les seues candidatures. Es fa, i una vegada realitzades les votacions s'elabora la següent llista de propostes més votades:

Candidats als Premis "Príncepe de Asturias"

Premi Cooperació Internacional:
Federico Mayor Zaragoza.

Premi a la Concòrdia:
Tribunal de les Aigües.

Premi de les Arts:
Joaquin Rodrigo.

Premi de les Lletres:
José Sanchis Sinisterra.

Premi de les Ciències:
Dr. Valentin Fuster.

Premi dels Esports:
Francesc Genovés.

Candidats del CVC als Premis "Jaime I"

A proposta de la Comissió de les Ciències, aprovada per la Comissió de Govern, es transmet a la Fundació Valenciana d'Estudis Avançats, organitzadora dels Premis Jaume I, la proposta següent:

Premi d'Economia:
Dr. Enrique de Miguel.

Trameses de lots de llibres als instituts d'ensenyament mitjà

A proposta del Sr. President, s'acordà confeccionar lots de publicacions del CVC i fer-los arribar als instituts d'ensenyament mitjà que ho sol·liciten, prèvia oferta de la institució. Es tracta, d'una banda, de fer conèixer el CVC als professors i estudiants, i de l'altra de dotar les biblioteques dels instituts.

En els mesos següents es procedí a l'enviament dels lots, segons el quadre que pot consultar-en l'apartat de la present Memòria sobre Distribució de publicacions.

Ple del 28 de maig. Ordinari.

Elecció del Sr. Aguilera Cerni com a representant del CVC en el Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana

El Sr. President comunica que el Sr. Aguilera Cerni ha estat elegit representant del CVC en el Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana.

El Sr. Aguilera Cerni informa que de l'estructura jurídica de l'organisme es desprén que el CVC, sense representació territorial, hi té una participació limitada per a la resolució de determinats assumptes, ja que en la seua estructura jurídica el Consorci de Museus es compon d'institucions consorciades, de les quals les que tenen representació territorial en formen part de ple dret, i les que no hi tenen una representació testimonial; i tot que els especialistes estiguen debatent ara esta estructura constitutiva, en principi s'acceptarà el criteri jurídic exposat, de manera que, segons el mateix senyor Aguilera Cerni, pot donar-se la curiosa circumstància que el CVC no estiga autoritzat a intervenir en la composició del comitè científic del Consorci.

Propostes perquè el Govern Valencià concedisca la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural

Pel Decret 35/1986, de 10 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana es crea la Distinció de la G.V. al Mèrit Cultural per a distingir les persones físiques que pels seus mèrits hagen contribuït a destacar l'aportació de la Comunitat Valenciana en qualsevol àmbit de la cultura.

D'acord amb l'article 3r del citat Decret, *la concessió d'aquesta Distinció es farà per Decret del Consell de la G.V. a proposta del CVC o del Conseller de Cultura, Educació i Ciència consultat el CVC.*

En conseqüència, el Ple del CVC del dia 28 de maig ha decidit proposar al Govern Valencià, en la persona del seu President, el Molt Honorable Senyor Eduardo Zaplana, que concedisca la Distinció de la G.V. al Mèrit Cultural al senyor Vicente Aguilera Cerni, i el ple del dia 24 de setembre anterior aprovà proposar-li també el senyor Eduardo Primo Yúfera.

Arran de fer-se públic que el CVC havia decidit proposar el senyor Vicent Aguilera Cerni, distintes associacions, entitats i personalitats s'han adherit a la petició.

Llista d'adhesions rebudes a la proposta de concessió de la Distinció de la Generalitat al Mèrit Cultural al Sr. Vicente Aguilera Cerni:

- 1 André Py, Conservador del Museu d'Art Contemporani de Vilafamés. París.
- 2 Art Dam, Galeria d'art.
- 3 Associació Catalana de Crítics d'Art. Barcelona.
- 4 Bancaixa. Fundació Caixa Castelló.
- 5 BP Oil España S.A. Castelló de la Plana.
- 6 Confederación de Empresarios de Castellón. Castelló de la Plana.
- 7 Prix Apollinaire. Jacques Gaucheron. París.
- 8 Escola d'Arts i Oficis de València.
- 9 Museo Arqueológico de Elche. Museo Monográfico de la Alcudia. Elx.
- 10 Museo Popular de Arte Contemporáneo de Villafamés.
- 11 Magnífico i Excel·lentíssim Rector de la Universitat de València.
- 12 Rotary Club. València.
- 13 Rotary Internacional. Castelló de la Plana.
- 14 Sociedad Castellonense de Cultura.
- 15 Universitat Jaume I. Castelló de la Plana.
- 16 Universitat Politècnica de València. Departament d'Escultura.
- 17 Universitat Politècnica de València. Departament d'Història de l'Art.
- 18 Universitat Politècnica de València. Departament de Conservació i Restauració de Béns Culturals.
- 19 Universitat Politècnica de València. Departament de Dibuix.
- 20 Facultat de Belles Arts de Sant Carles. València.
- 21 Real Academia de Bellas Artes de San Carlos. València.
- 22 Asociación Aragonesa de Criticos de Arte. Saragossa.
- 23 A.I.C.A. (Associació Internacional de Crítics d'Art). París.
- 24 Ajuntament d'Elx.
- 25 Artistes plàstics: P. Azorín, J. Lorenzo, V. Rodes, A. Blasco, S. Pérez, S. Marco, M. Chana, E. Lledó.
- 26 Asociación de Estudios Miguel Hernández. Alacant.
- 27 Centre Cultural d'Alcoi.
- 28 Conservatorio Superior de Música Joaquin Rodrigo. València.
- 29 Enrique Cerdán Tato. Alacant.
- 30 Galeria Italia. Alacant.
- 31 Instituto de Cultura Juan Gil-Albert. Alacant.
- 32 Joan Castejón. Dènia.
- 33 Museo Municipal de la Asegurada. Alacant.
- 34 Museu Contemporani d'Elx.
- 35 Patronat del Misteri d'Elx.
- 36 Teatro Principal. Alacant.

Ple del 26 de juny. Extraordinari. Palau de la Generalitat

A les dotze hores i quinze minuts tingué lloc la sessió del CVC amb l'assistència del Molt Honorable Sr. President de la G.V., senyor Eduardo Zaplana Hernández-Soro, al Saló de Corts del Palau de la G.V. La sessió, última del curs 1995-96, tot i comptar amb un ordre del dia i assumptes per a aprovar, tingué un caràcter extraordinari, ja que per primera vegada fou presidida per l'actual President de la G.V.

El Sr. Zaplana Hernández-Soro va manifestar que ell i el seu govern eren partidaris de dotar este organisme consultiu d'un major protagonisme en la definició de la política cultural del govern autònom. Va assumir el compromís de donar prioritat al projecte de la Biblioteca Valenciana, i va expressar la seua intenció que el CVC participe activament en l'elaboració d'un llibre blanc sobre la cultura, la "redacció urgent" del qual se sol·licita en el document *Observacions i Recomanacions*.

El Sr. Zaplana Hernández-Soro va anunciar en la seua intervenció de cloenda que la seua definitiva del CVC s'ubicarà en el Palau de Forcalló. Va assegurar que les obres de condicionament de l'edifici començarien immediatament i urgentment, a fi que el màxim òrgan consultiu de la Generalitat en matèria cultural dispose d'un emplaçament "digne" per a exercir les seues funcions.

El President de la G.V. va afirmar que el Govern Valencià reforçarà el paper del CVC amb l'encàrrec d'informes i dictàmens sobre temes de política cultural en la Comunitat Valenciana. Va indicar que el CVC ha de ser un "òrgan d'assessorament", però també decidí per a determinar les iniciatives polítiques en matèria cultural.

El Sr. President de la G.V. va recollir la petició que feia el document d'Observacions i Recomanacions sobre que es nomenava un director i un consell assessor de la Biblioteca Valenciana, perquè el projecte bibliogràfic "estiga sotmés científicament a una evolució normalitzada". De la mateixa manera, va considerar "imprescindible" continuar amb el procés per a recuperar la titularitat i la gestió valenciana del Museu de Ceràmica González Martí.

Finalment el Molt Hble. Sr. Eduardo Zaplana, va concretar les seues paraules definint el CVC con un òrgan plural, enriquidor, independent, els acors del qual són una garantia per a la societat. Repeteix, com al principi, queu només potenciant la nostra autoestima com a poble podrem assolir els objectius que desitgem.

Adhesió perquè el Palmeral d'Elx siga declarat Patrimoni de la Humanitat

En carta enviada al Sr. Secretari del CVC, la Comissió de Llegat Històric i Artístic sol·licitava l'adhesió del CVC perquè el Palmeral d'Elx fóra declarat Patrimoni de la Humanitat, la documentació de la qual sol·licitud s'adjuntava a l'acta del Ple del 26 de juny, amb la carta del Secretari de la comissió. La petició va ser aprovada per unanimitat.

Estudiades les singularitats del Palmeral d'Elx, tant les característiques pròpies com les connotacions culturals, i també tenint en compte que el Decret 15/8 de 1926 ja considerava que el horts de palmeres il·licitans formaven part del Tresor Artístic Nacional, el Decret de 27 de juliol de 1943 declarà el Palmeral d'Elx *Jardín Artístico Nacional*, la Llei 15/1975, de 2 de maig, sobre Espais Naturals Protegits inclogué la defensa i protecció del Palmeral i que la Llei 1/1986, de 9 de maig, de la G.V. regula la tutela del Palmeral i que existeix un centre internacional d'experimentació i estudi de la palmera datilera. L'Estació Rhoenix, ubicada en el medi principal del Palmeral Històric Il·licità, on participen la G.V., la Universitat d'Alacant, l'*Institut National pour la Recherche Agronomique* (INRA), el *Centre International pour la Recherche et le Developpement de l'Agriculture* (CIRAD) i l'Ajuntament d'Elx, el Ple del CVC ha entès que el Palmeral és mereixedor de ser inclòs en la nova línia de la UNESCO per ser considerat Patrimoni Cultural Mundial.

Per tant, el Ple, per unanimitat, acorda expressar el seu suport a la Generalitat Valenciana per a sol·licitar de la UNESCO la declaració dels horts de palmeres que constitueixen el Palmeral d'Elx com a Patrimoni Mundial de la Humanitat.

Proposta referent a la urgència de tramitar el Projecte de Llei de Patrimoni Històric i Artístic

La urgència de legislar en matèria de Patrimoni s'ha fet evident en diverses ocasions, tant dins de les comissions com en el Ple.

Sabent que un dels debats pendents a les Corts Valencianes és el referent a la Llei de Patrimoni Històric Valencià, i fent-se ressò de l'estat d'opinió favorable a accelerar el debat esmentat, el Ple del CVC acorda dirigir-se a la Presidència de les Corts Valencianes per pregar-li que en l'agenda legislativa se situe en un lloc prioritari el Projecte de Llei de Patrimoni històric i Artístic.

D'altra banda, a l'empara de l'article 3r 2n de la Llei 12/1985 de la G.V. el CVC manifesta la seua disponibilitat per a informar o dictaminar sobre el projecte de referència.

La proposta va ser aprovada per unanimitat.

Aprovació de la Memòria de 1995

Es presenta al Ple, segons estableix la Llei del CVC, la Memòria redactada per la Comissió de

Govern, i un document d'Observacions i Recomanacions del Consell, que són aprovats, i el Sr. Grisolia proposa que cada Conseller envie per escrit les idees o propostes que considere que han de ser incloses en la redacció d'un document addicional que es farà arribar, preceptivament, al President de la Generalitat.

Aprovació d'un nova redacció del Reglament d'Organització i Funcionament del CVC

Les correccions i modificacions van ser estudiades en la Comissió de Reglament i es van discutir i aprovar en els plens celebrats en setembre, octubre i novembre. Més informació en l'Informe de la Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària.

Ple del 24 de setembre. Ordinari.

Proposta d'aprovació dels representants del CVC en el Consell Rector de l'IVAM

Es va comentar que la nominació dels vocals proposats no significava que estos representen el Consell en l'organisme per al qual són designats, ja que són nomenats pel titular de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, i per tant no mantenen cap vinculació legal amb el CVC.

Després d'examinar els curriculumus de les personalitats aportats per la Comissió de les Arts van ser triats per 12 vots a favor, 1 en contra i 2 vots en blanc els senyors: Manuel Muñoz Ibañez, Felipe Garin Llombart i Román de la Calle.

Ple del 26 de novembre. Ordinari.

Proposta de declaració a favor de la visita valenciana de la Dama d'Elx

Declaració aprovada pel Ple:

"En su sesión del pasado 26 de noviembre, el Pleno del Consell Valencià de Cultura acordó reivindicar para la ciudad de Elx su derecho a contar, con motivo de la conmemoración del 2.000 aniversario de su fundación, con la presencia de uno de sus dos monumentos fundamentales -- aparte del palmeral--, básicos igualmente en la historia y la cultura valencianas e incluso hispánicas. Estos dos monumentos son la Dama d'Elx --de la que se conmemoran igualmente los 100 años de su descubrimiento-- y el Misteri d'Elx, y en los mismos nombres con que son universalmente conocidos reivindican su común pertenencia al patrimonio cultural ilicitano y, consecuentemente, de todos los valencianos.

Como valencianos, como ilicitanos pues, nos sentimos autorizados a reclamar de la sensibilidad, la coherencia y el sentido de la justicia de todos los responsables, cuantas soluciones sean necesarias a cuantos problemas jurídicos y técnicos puedan aducirse en contra de la visita temporal de la antigua imagen a su lugar de nacimiento. En mi cualidad de científico, me consta que no existe imposibilidad técnica alguna para esta visita. Más aún, esta es una oportunidad más de lucimiento de la técnica moderna al servicio de la actualización continua de la memoria histórica. Como me consta que no es ésta la ocasión de aducir rígidos criterios museísticos contrarios a la cesión temporal de piezas, ya que se aplican a una obra cuyo vivo carácter simbólico excede con mucho su consideración de pieza museística. Hagan con nosotros esa excepción que tanto nos honraria a todos, por favor. Apliquen a este caso la necesaria discriminación positiva. No encontrarán mejor ocasión para ello.

La Dama d'Elx y el Misteri d'Elx pertenecen a nuestro corazón, ya que han contribuido a formarlo, y es justo que nuestro corazón quiera sentirlos juntos, al menos una vez, bajo la misma luz que les vió nacer y que es la nuestra de valencianos. Ese día, todos los valencianos nos sentiremos hijos de Elche. Porque, si para algo sirve una cultura, de hecho todos lo somos.

Propongo pues al Pleno del Consell Valencià de Cultura que suscriba conmigo esta petición, que en su nombre haré llegar a las más altas instancias del estado. Que la Dama d'Elx pueda ser exhibida temporalmente en su ciutat natal con ocasión del centenario de su descubrimiento".

Sobre l'Arxiu de la Corona d'Aragó

Declaració aprovada pel Ple:

"El Consell Valencià de Cultura assumí el cometido, en su momento, de plantear soluciones al problema de la responsabilidad, compartida por diversas comunidades autónomas, sobre el Archivo de la Corona de Aragón. Dicho cometido venia explicitamente establecido por la Disposición Adicional Segunda de nuestro Estatuto de Autonomía.

Con tal motivo se emitió un ponderado informe al respecto, fechado el 10 de noviembre de 1987 y enviado a las autoridades responsables. Y más recientemente, el Pleno de esta institución, en su sesión del día 28 de mayo de 1996, acordó por unanimidad ratificar su informe de 1987, que se envió a la Mesa de la Diputació Permanent de les Corts Valencianes.

Ahora, ante los recientes conflictos suscitados a propósito de la gestión del archivo, este Pleno del Consell Valencià de Cultura acuerda hacer pública la siguiente declaración:

El Consell Valencià de Cultura ve el futuro del Archivo de la Corona de Aragón como un asunto que merece la máxima atención y el máximo rigor en el reconocimiento debido a todas las partes. Con este espíritu se ha ocupado del mismo, y con el mismo espíritu continuará haciéndolo mientras sea necesario.

Por ello ofrece su colaboración a cuantas instancias comparten la responsabilidad del futuro de este fondo documental, tan valioso para la solidez de nuestra memoria histórica, y requiere de todas ellas el reconocimiento de la necesidad de dar cumplimiento a la propuesta de dicho informe, y de escuchar, frente a la toma de decisiones sobre este asunto, la voz de esta institución, que es la de la más alta referencia cultural de uno de los pueblos directamente interesados en el mismo".

Sobre el contenciós relacionat amb la denominació oficial del municipi de Castelló de la Ribera

Davant el requeriment del senyor President de la Sala de Contenciós-Administrativa del Tribunal Superior de Justicia de la C.V., sobre el contenciós relacionat amb la denominació oficial del municipi de Castelló de la Ribera, la Comissió de Llegat Històric i Artístic del CVC, reunida el 26 de novembre, per informar el Ple sobre el que es va acordar el 12 de gener de 1993 va acordar:

La Comissió, sense entrar en el fons de la qüestió, acorda per majoria presentar i ratificar el que es va acordar en la sessió del dia 12 de gener de 1993, formada pels senyors Enric Llobregat Conesa, President; Rafael Ramos Fernández, Secretari; Vicente Aguilera Cerni, Emili Beüt Belenguer, Vicent Cardenal Enrique i Tarancón, Juan Ferrando Badia, Vicent L. Montés

Penadés, que la denominació correcta del municipi és Castelló de la Ribera.

Sobre un debat i el Sr. President, Santiago Grisolia planteja la votació al voltant del següent: a) s'aprova el dictamen de la Comissió de Llegat Històric i Artístic; b) es torna la qüestió perquè s'examine novament. Es vota i s'obté el resultat següent: 10 vots a favor del dictamen, 3 vots en blanc i 3 vots a favor de revisar l'acord. Per tant el President dona per retificat l'acord de la Comissió de Llegat Històric i Artístic.

Ple del 17 de desembre. Ordinari. Llonja dels Mercaders de València.

Manifest del President del CVC sobre la declaració de la Llotja de València com a Patrimoni de la Humanitat

El dia 17 de desembre va tindre lloc el Ple al Saló del Consolat de Mar de la Llonja de València, i el Sr. President va donar lectura al Manifest següent, que el Ple va aprovar:

"El passat 5 de desembre, la Llonja de València fou declarada per la UNESCO Patrimoni de la Humanitat. El senyor Manuel Bas, vicepresident del Consell Valencià de Cultura, hi ha tingut alguna cosa a veure, ell i la seua feliç tossuderia documentalista. Hui, 17 de desembre de 1996, el Ple del Consell Valencià de Cultura es reünix entre els seus murs per celebrar el fet. L'ocasió demana ser celebrada, i esperem veure-la celebrada també, pròximament, per tots els valencians. Perquè abans no fóra declarada patrimoni de la humanitat, la Llonja ja no era simplement un bé municipal, sinó de tot el poble valencià. És el sentit que té qualificar la ciutat de València com el nostre Cap i Casal, i esperem que així siga entés per totes les nostres institucions, des de l'Ajuntament de València fins a la Generalitat, i des de les associacions cíviques municipals fins a les d'àmbit valencià general. Així ho entén en primer lloc el Consell Valencià de Cultura, i per això fa hui esta declaració des de la Llonja, com a màxima institució consultiva de la cultura valenciana i com a primer testimoni del seu potencial cohesionador i de futur.

L'ocasió demana, també, per al Consell Valencià de Cultura, una reflexió. Què hem d'entendre per patrimoni cultural? El patrimoni és capital acumulat, el conjunt de les forces productives heretades sense les quals la nostra activitat present no podria donar-se en les mateixes condicions de productivitat en què es dona, o simplement no podria donar-se de cap de les maneres, i que fem nostre cada vegada que el posem en funcionament per fer-lo no solament produir, sinó també créixer, afegint-li el nostre treball.

El patrimoni, que és la vida acumulada dels qui visqueren abans de nosaltres, té sentit en tant que bé productiu. I és productiu en tant que l'actualitzem continuament afegint-li la nostra vida. No té més patrimoni qui més hereta sinó qui més sap fer-lo rendir. Sense por a la paraula rendibilitat, perquè l'entendem com el dret i el deure del nostre poble a ocupar el seu lloc en el present per a afegir-lo dignament a la seua història. Així és com volem considerar la nostra cultura, i així és com hem de veure la declaració de patrimoni cultural de la humanitat concedida a la Llonja de València.

El segle d'or valencià, el gran segle de les obres públiques i de la literatura, és el segle del comerç. El Jurats que en 1480 decidiren construir una llonja nova *molt bella e magnífica e sumptuosa, que sia honor e ornament d'aquesta insigne Ciutat*, eren, sobretot, comerciants. Se'n sentien orgullosos, i volgueren dotar el Cap i Casal amb un temple del comerç, un espai per a la producció de riquesa per mitjà del comerç de terra i de mar, que consideraven una de les més

honorables activitats a les quals hom es podia dedicar. ... *Per exercitar-se en l'art mercantil i fer naus e altres fustes abtes a navegar, de què en resultarà grandíssim benefici als drets reials e de la dita ciutat e honor d'aquella.* Tot això ha romàs en la nostra cultura, contribuint a fer dels valencians un poble reconegut per la seua audàcia comercial i per l'alta consideració que dona a la producció de riquesa. Segles més tard, la gran aventura de l'exportació de la taronja en donava fe. Com les de la producció tèxtil, la del calcer, la ceràmica, la dels mobles... Com la magnífica modernització del port de València, convertit en un dels més importants del Mediterrani. D'alguna manera es reconeixia esta herència en l'Exposició Regional de 1909, quan l'ajuntament va triar per a Palau de l'Exposició un projecte inspirat en la nostra llonja. És el nostre patrimoni cultural en plena producció i en ple creixement. És el llegat de la Llonja fet autèntic patrimoni valencià.

Perquè la Llonja, amb un sol parèntesi a mitjan segle XVIII, ha funcionat sense interrupció com a espai actiu d'intercanvis mercantils. I, conseqüentment amb el que acabem de dir, conservarà i renovarà any darrere any tot el seu valor mentre continue sent dedicada a l'activitat per a la qual va ser construïda (a més dels usos puntuals que se li donen com a gran espai sumptuari del nostre patrimoni arquitectònic).

El conjunt de monuments gòtics de la ciutat de València, en els quals abunda l'obra civil, és un dels més importants d'Europa. La Llonja, el Palau de la Generalitat, la Seu, la Fàbrica de Murs e Valls, amb l'encaixonament del riu i el conjunt dels ponts --sense igual en tot Europa--, l'Almodí, les torres de la ciutat, les Drassanes Reials, els palaus nobiliaris, el traçat dels carrers gremials... Tot ell forma la base profunda del patrimoni cultural valencià, i tot ell mereixeria, com a tal conjunt, ser declarat patrimoni de la humanitat. I no es conserva, simplement, sinó que continua viu, perquè ha continuat formant part de la nostra vida i, per tant, de la imatge que tenim que nosaltres mateixos; i això vol dir que forma part ja del nostre futur.

Sense passat ni futur, el present no du enlloc. Però els valencians tenim un gran passat, si el valorem justament. I tenim un gran futur, si el volem nostre. Només ens cal això, valorar-nos justament. Valorar que estem celebrant la declaració com a Patrimoni de la Humanitat de la que és ja, per al nostre futur, la Llonja central de l'Arc Mediterrani. Valorar justament que no depenem sinó de nosaltres."

Aprovació del Calendari de reunions i activitats de 1997

Havent-se presentat en l'anterior reunió de presidents de comissió, s'aprova el Calendari de reunions i activitats de 1997 (document annex).

CALENDARI
DE
REUNIONS I ACTIVITATS
EN 1997

CALENDARI DE REUNIONS I ACTIVITATS DEL CVC EN 1997

El compliment del compromís social del CVC --alta referència cultural per a les institucions públiques però també per a tots els ciutadans valencians-- implica una bona comunicació de la institució amb la societat. En primer lloc, transparència de les activitats del CVC; en segon lloc, difusió. El Consell ha d'anunciar a la societat els treballs en què s'ocuparà, ha de publicitar les activitats que realitza, i n'ha de difondre els resultats. El primer extrem crea expectació, necessària per a assegurar la posterior atenció pública a l'activitat --i a la comunicació que se'n farà--; la necessitat del segon és òbvia; finalment, la difusió dels resultats de les activitats, concretada en informes, conclusions, declaracions solemnes i altres, reforça la seua acceptació social i constituïx per ella mateixa una part important dels seus beneficis socials. En resum, les activitats del Consell han de ser: 1) esperades, 2) vistes, i 3) celebrades, en este ordre. I això implica fixar i fer públic un calendari anual d'activitats del Consell, i sobretot d'aquelles que puguen considerar-se gestos públics de la institució, missatges del Consell a la societat.

Com es veurà, s'ha tractat de reservar el punt 2 de l'Ordre del Dia de cada Ple per a la discussió i l'aprovació de declaracions sobre grans temes d'interés per a la cultura valenciana. En uns casos es tractarà de qüestions puntuals --com la determinació de candidats valencians a premis al mèrit intel·lectual--; en altres, s'ha procurat fer coincidir el tractament d'algunes grans qüestions --en la mesura que afecten la cultura valenciana-- amb les seues commemoracions internacionals. Així, per exemple, s'ha previst dedicar el punt 2 de l'Ordre del Dia del Ple d'abril --més en què se celebra el Dia Internacional del Llibre i de l'Autor-- a un balanç de les qüestions relacionades amb la situació de l'activitat editorial valenciana. Es tracta d'aprofitar les sinergies de comunicació derivades de la concentració de l'atenció pública i de les activitats institucionals en un tema determinat.

L'estudi de les qüestions a debatre en el punt 2 de cada Ple correspondrà a la comissió o les comissions pertinents, segons el tema. En algun cas, com en la declaració a aprovar en el Ple del mes de juny -- el qual es tindrà, com, si és possible, cada any, al palau de la Generalitat--, el tema d'estudi correspon, des de diversos angles, a cada una de les comissions. En cada ocasió la comissió corresponent presentarà les seues conclusions a la de Govern, la qual les elevarà a la consideració del Ple.

Òbviament, el calendari que es presenta és una opció oberta als suggeriments de totes les comissions. Al final del necessari procés de discussió i enriquiment de la proposta, hauria d'aprovar-se pel Ple, en la seua última sessió d'enguany. Una vegada aprovat, es distribuiria a tots els consellers, i també a les institucions públiques i privades interessades i als mitjans de comunicació valencians. Finalment, s'ha de dir que les activitats proposades no pretenen substituir les altres que cada comissió considere convenient organitzar, tal com s'ha fet fins ara.

GENER

DIA	HORA	REUNIÓ
10	17'00	Ple extraordinari a Oriola
14	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
15	12'00	Ciències
16	12'00	Diputació de Castelló: Presentació "Ceràmica arquitectònica valenciana"
21	12'00	Arts
27	12'00	Visita
28	12'00 17'00	Promoció Cultural Ple

FEBRER

DIA	HORA	REUNIÓ
11	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
12	12'00	Ciències
18	12'00	Arts
24	12'00	Visita
25	12'00 17'00	Promoció Cultural Ple. Debat sobre els candidats del CVC a premis a concedir durant 1997.

MARÇ

DIA	HORA	REUNIÓ
11	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
12	12'00	Ciències
20	12'00	Arts
24	12'00	Visita
25	12'00 17'00	Promoció Cultural Ple. Aprovació d'una declaració sobre les Arts Escèniques a la comunitat, amb motiu dels dies internacionals del Teatre (març) i de la Dansa (abril).

27 de Març: *Dia Internacional del Teatre*

ABRIL

DIA	HORA	REUNIÓ
15	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
16	12'00	Ciències
22	12'00	Arts
28	12'00	Visita
29	12'00 17'00	Promoció Cultural Ple Aprovació d'una declaració sobre el món editorial valencià.

23 d'Abril: Dia Internacional del Llibre i de l'Autor

29 d'Abril: Dia Internacional de la Dansa

MAIG

DIA	HORA	REUNIÓ
13	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
14	12'00	Ciències
20	12'00	Arts
26	12'00	Visita
27	12'00 17'00	Promoció Cultural Ple Aprovació d'una declaració sobre la situació museística valenciana i sobre el Medi Ambient.

18 de Maig: *Dia Internacional dels Museus*

JUNY

DIA	HORA	REUNIÓ
10	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
11	12'00	Ciències
17	12'00	Arts
23	12'00	Visita
24	12'00 17'00	Promoció Cultural Ple al Palau de la Generalitat, presidit pel M. Hble. President i centrat en la celebració de l'Any d'Ausiàs March. Aprovació d'una declaració sobre la situació lingüística valenciana.

SETEMBRE

DIA	HORA	REUNIÓ
16	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
17	12'00	Ciències
23	12'00	Arts
29	12'00	Promoció Cultural
30	12'00 17'00	Visita. Ciutat d'Alacant. Ple. Ajuntament d'Alacant.

OCTUBRE

DIA	HORA	REUNIÓ
14	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
15	12'00	Ciències
21	12'00	Arts
27	12'00	Promoció Cultural
28	12'00 17'00	Visita. Ciutat de Castelló de la Plana. Ple. Ajuntament de Castelló de la Plana.

NOVEMBRE

DIA	HORA	REUNIO
11	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
12	12'00	Ciències
18	12'00	Arts
24	12'00	Promoció Cultural
25	12'00 17'00	Visita. Ciutat de València. Ple. Ajuntament de València.

DESEMBRE

DIA	HORA	REUNIÓ
9	12'00 17'00	Llegat Cultural Govern
10	12'00	Ciències
11	12'00	Arts
15	12'00	Visita
16	12'00 17'00	Promoció Cultural Ple. Aprovació d'un document en què es recapitularà l'activitat anual del Consell. Establiment del calendari de l'any vinent.

ANNEXOS

CANDIDATS DEL CVC A DISTINCIONS PÚBLIQUES

Es pretén discutir i aprovar en una sola sessió no pública la llista dels candidats presentats pel CVC, a petició de les entitats organitzadores, a les diverses distincions públiques atorgades durant tot l'any. (Per prudència, serà convenient elegir també, per a cada premi, un candidat suplent.) El nom de cada candidat prèviament elegit no es farà públic fins al moment de la presentació de la seua candidatura, ocasió en la qual el Ple haurà de ratificar-la --en sessió que podrà ser pública, perquè la decisió ja no podrà ser ocasió de debat.

PLE DE JUNY AL PALAU DE LA GENERALITAT

1997 s'ha declarat l'Any d'Ausiàs March. Se suggerix fer-ho constar en les datacions de tots els documents del Consell Valencià de Cultura emesos durant l'any. També se suggerix dedicar el punt 2 del Ple de juny, com s'ha vist en el calendari, a l'aprovació d'una declaració sobre la situació lingüística valenciana. Pot tractar-se d'una anàlisi de situació seguida d'una recomanació a les institucions implicades i a la societat en general per a la superació de conflictes, una oferta del CVC com a "espai de diàleg", i finalment la definició d'un escenari de futur que allibere, en comptes d'hipotecar, les indubtables forces de progrés cultural, social i econòmic que conté la nostra comunitat. S'entén que no és missió del CVC prendre partit, sinó vetlar pel marc --les condicions-- de desenvolupament de la nostra cultura, i l'absència de conflictes sobre un instrument tan bàsic com la llengua és, en una societat desenvolupada, la principal d'estes condicions. La preparació d'un tal document, que es comprén que pot ser de la major importància per al futur valencià, ha de ser responsabilitat de totes les comissions, ja que el resultat hauria de ser assumit per la institució en la seua totalitat, i exigirà un llarg període previ de treballs, estudis preparatoris i consultes a totes les forces socials i culturals implicades.

SESSIONS PLENÀRIES ALS AJUNTAMENTS DE LES CAPITALS VALENCIANES

La preparació d'estes sessions --concretament del punt 2 del seus Ordres del Dia-- exigirà un intens treball previ de documentació, d'identificació de qüestions interessants, de consultes a especialistes, de visites, etc. De tota manera, les sessions han de concebre's més com actes en què el CVC escolta que com actes en què el CVC opina, i han d'incloure la intervenció de persones alienes al CVC --en principi, els alcaldes amfitrions-- que exposen al Consell les peticions a l'executiu o al mateix Consell Valencià de Cultura sobre necessitats culturals de la ciutat de què es tracte.

VISITES

L'experiència tinguda amb el monestir de la Santíssima Trinitat de València mostra la conveniència de visitar els béns patrimonials objecte de discussió o d'estudi, prèviament a l'emissió de cap informe. El coneixement directe, *in situ*, és insubstituïble. Se suggerix establir un programa de visites, contemplades ja en el calendari que es presenta, amb vistes a poder preparar-les amb el temps suficient --documentació prèvia, etc. La difusió prèvia del programa, sempre que siga possible, permetrà comptar amb la necessària cobertura informativa per part de tots els mitjans que desitgen acompanyar-nos en estes visites.

D'altra banda, no hem de pensar només en el patrimoni monumental. Així, seria convenient incloure en el programa visites d'interés científic --a centres d'investigació valencians-- i també a centres d'interés econòmic --a centres de producció, amb vistes a assessorar en la implementació i la difusió de "cultures d'imatge de marca" valencianes: la cultura de la taronja, la cultura de la ceràmica, la cultura del joguet, etc., enteses com a portadores dels valors, històrics i de futur, valencians, tant de cara a l'exterior --com a missatgeres de la cultura valenciana al món--, com sobretot de cara als nostres mateixos conciutadans --per enfortir l'autoconsciència, l'orgull i l'aposta de futur, dels valencians.

La col·laboració de tots els consellers, cada un des del seu camp professional i a través de les comissions de què forme part, és imprescindible per a establir el programa de visites proposat.

CONTACTES AMB FUNDACIONS I ENTITATS CULTURALS

La primera experiència tinguda s'ha considerat molt positiva de cara a la vertebració de les diverses iniciatives culturals valencianes. Se suggerix establir, amb la participació de totes les comissions, un programa continuat de contactes entre estes entitats i el Consell Valencià de Cultura, el qual seria desitjable que, amb el temps, fóra vist com el primer interlocutor institucional de tota iniciativa d'interés cultural.

PRESSUPOSTS

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1996 A 31/12
RESUM PER CAPÍTOLS
(MILERS DE PESSETES)

ESTAT D'INGRESSOS

Capítols	Ppt. inicial (1)	Modifica. (2)	Ppt. definitiu (3)=(1)+(2)	Drets liquidats (4)	Recap. líquida (5)	Pendent cobra. (4)-(5)	Pendent d'execució (4)-(3)	%Grau execució (4)/(3)	%Grau complim. (5)/(4)
0 Resultes d'ingressos	0	46.309	46.309	46.309	46.088	221	0	100	100
III Taxes i altres ingressos	1.000	0	1.000	2.513	1.706	807	1.513	251	68
IV Transferències corrents	104.180	0	104.180	104.180	78.135	26.045	0	100	75
V Ingressos patrimonials	1.000	0	1.000	1.143	1.143	0	143	114	100
VII Transferències capital	3.000	0	3.000	3.000	2.250	750	0	100	75
Total ingressos	109.180	46.309	155.489	157.145	129.322	27.823	1.656	101	82

ESTAT DE DESPESES

Capítols	Ppt. inicial (1)	Modifica. (2)	Ppt. definitiu (3)=(1)+(2)	Obligacions reconegudes (4)	Pagaments líquids (5)	Pendent pagament (4)-(5)	Pendent d'execució (4)-(3)	%Grau execució (4)/(3)	%Grau complim. (5)/(4)
0 Resultes de despeses	0	23.909	23.909	8.924	8.924	0	(14.985)	37	100
I Despeses de personal	38.130	1.000	39.130	28.893	28.389	504	(10.237)	74	98
II Despeses de funcionam.	68.050	19.400	87.450	83.933	76.618	7.315	(3.517)	96	91
VI Inversions reals	3.000	2.000	5.000	2.264	1.690	574	(2.736)	45	75
Total despeses	109.180	46.309	155.489	124.014	115.621	8.393	(31.475)	80	93

SITUACIÓ ECONÒMICA

Total	Inicial	Modifica.	Definitiu	Resultat pressupostari	Canxa pressupostària	Deutors Creditors	Pendent d'execució	%Grau execució	%Grau execució
Total ingressos	109.180	46.309	155.489	157.145	129.322	27.823	1.656	101	82
Total despeses	109.180	46.309	155.489	124.014	115.621	8.393	(31.475)	80	93
Diferència	0	0	0	33.131	13.701	19.430	33.131		

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1996

ESTAT D'INGRESSOS

Capítols	Ppt. inicial (1)	Modifica. (2)	Ppt. definitiu (3)=(1)+(2)	Drets liquidats (4)	Recap. liquida (5)	Pendent cobra. (4)-(5)	Estat execució (4)-(3)
0 Resultes d'ingressos	0	46.309.279	46.309.279	46.309.279	46.087.524	221.755	0
III Taxes i altres ingressos	1.000.000	0	1.000.000	2.512.520	1.705.939	806.581	1.512.520
IV Transferències corrents	104.180.000	0	104.180.000	104.180.000	78.135.000	26.045.000	0
V Ingressos patrimonials	1.000.000	0	1.000.000	1.143.016	1.143.016	0	143.016
VII Transferències capital	3.000.000	0	3.000.000	3.000.000	2.250.000	750.000	0
Total ingressos	109.180.000	46.309.279	155.489.279	157.144.815	129.321.479	27.823.336	1.655.536

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES 1996

PRESSUPOST I MODIFICACIONS

Codi	Concepte	Pressupost inicial (1)	Aplicació superàvit (2)	Transfer. de crèdit (3)	Generació d'ingressos (4)	Total modificacions (5)=(2)+(3)+(4)	Pressupost definitiu (6)=(1)+(5)
112	Personal eventual	6.000.000	0	0	0	0	6.000.000
113	Funcionaris	20.020.000	0	0	0	0	20.020.000
114	Laboral fixe	2.000.000	0	0	0	0	2.000.000
115	Laboral eventual	2.000.000	0	0	0	0	2.000.000
117	Altres retribucions	0	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000
	<i>11 Sous i salaris</i>	<i>30.020.000</i>	<i>1.000.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.000.000</i>	<i>31.020.000</i>
121	Seguretat social	8.000.000	0	0	0	0	8.000.000
	<i>12 Cotitzacions socials</i>	<i>8.000.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8.000.000</i>
131	Altres despeses socials	100.000	0	0	0	0	100.000
	<i>13 Altres despeses socials</i>	<i>100.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>100.000</i>
141	Prestacions socials	10.000	0	0	0	0	10.000
	<i>14 Prestacions socials</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10.000</i>
1	DESPESES DE PERSONAL	38.130.000	1.000.000	0	0	1.000.000	39.130.000
221	Arrendament de béns	200.000	0	0	0	0	200.000
222	Reparació i conservació de béns	500.000	0	0	0	0	500.000
223	Subministraments	100.000	0	0	0	0	100.000
224	Comunicacions	3.000.000	0	(500.000)	0	(500.000)	2.500.000
225	Treballs realitzats altres empreses	2.000.000	0	(500.000)	0	(500.000)	1.500.000
226	Primes d'assegurances	200.000	0	0	0	0	200.000
227	Material d'oficina	3.000.000	0	(500.000)	0	(500.000)	2.500.000
228	Despeses diverses	22.690.000	19.399.652	(5.500.000)	0	13.899.652	36.589.652
	<i>22 Treballs i subministraments</i>	<i>31.690.000</i>	<i>19.399.652</i>	<i>(7.000.000)</i>	<i>0</i>	<i>12.399.652</i>	<i>44.089.652</i>
231	Dietes i locomoció	2.500.000	0	1.000.000	0	1.000.000	3.500.000
232	Altres indemnitzacions	33.860.000	0	6.000.000	0	6.000.000	39.860.000
	<i>23 Indemnitzacions</i>	<i>36.360.000</i>	<i>0</i>	<i>7.000.000</i>	<i>0</i>	<i>7.000.000</i>	<i>43.360.000</i>
2	DESPESES FUNCIONAMENT	68.050.000	19.399.652	0	0	19.399.652	87.449.652
641	Inversions en mobiliari i estris	2.000.000	0	0	0	0	2.000.000
	<i>64 Inversions en mobiliari i estris</i>	<i>2.000.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.000.000</i>
651	Inversions equip. proc. informació	500.000	2.000.000	0	0	2.000.000	2.500.000
	<i>65 Inversions equip. proc. informació</i>	<i>500.000</i>	<i>2.000.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.000.000</i>	<i>2.500.000</i>
661	Inversions béns us públic	500.000	0	0	0	0	500.000
	<i>66 Inversions béns us públic</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>500.000</i>
6	INVERSIONS REALS	3.000.000	2.000.000	0	0	2.000.000	5.000.000
TOTAL		109.180.000	22.399.652	0	0	22.399.652	131.579.652

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES 1996 ESTAT DE DESPESES

TRESORERIA

Codi	Concepte	Pressupost definitiu	Pagat fins 31-03-96	Pagat fins 30-06-96	Pagat fins 30-09-96	Pagat fins 31-12-96	Total pagaments
112	Personal eventual	6.000.000	1.422.324	1.574.361	1.422.324	1.574.361	5.993.370
113	Funcionaris	20.020.000	2.994.030	3.583.697	3.068.499	3.570.574	13.216.800
114	Laboral fixe	2.000.000	452.460	529.527	452.460	529.527	1.963.974
115	Laboral eventual	2.000.000	436.665	193.423	436.665	508.467	1.375.220
117	Altres retribucions	1.000.000	380.000	0	200.000	0	580.000
11	<i>Sous i salaris</i>	<i>31.020.000</i>	<i>5.685.479</i>	<i>5.881.008</i>	<i>5.579.948</i>	<i>6.182.929</i>	<i>23.329.364</i>
121	Seguretat social	8.000.000	970.493	1.458.380	1.367.616	1.263.087	5.059.576
12	<i>Cotitzacions socials</i>	<i>8.000.000</i>	<i>970.493</i>	<i>1.458.380</i>	<i>1.367.616</i>	<i>1.263.087</i>	<i>5.059.576</i>
131	Altres despeses socials	100.000	0	0	0	0	0
13	<i>Altres despeses socials</i>	<i>100.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
141	Prestacions socials	10.000	0	0	0	0	0
14	<i>Prestacions socials</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	DESPESES DE PERSONAL	39.130.000	6.655.972	7.339.388	6.947.564	7.446.016	28.388.940
221	Arrendament de béns	200.000	0	0	0	20.297	20.297
222	Reparació i conservació de béns	500.000	0	17.168	90.016	60.350	167.534
223	Subministraments	100.000	2.220	990	0	6.635	9.845
224	Comunicacions	2.500.000	288.377	285.595	556.794	1.054.446	2.185.212
225	Treballs realitzats altres empreses	1.500.000	78.577	88.036	477.013	346.624	990.250
226	Primes d'asseguracions	200.000	0	155.324	0	0	155.324
227	Material d'oficina	2.500.000	527.988	386.943	937.038	418.522	2.270.491
228	Despeses diverses	36.589.652	10.579.801	4.919.909	8.827.539	3.745.256	28.072.505
22	<i>Treballs i subministraments</i>	<i>44.089.652</i>	<i>11.476.963</i>	<i>5.853.963</i>	<i>10.888.400</i>	<i>3.652.130</i>	<i>33.871.458</i>
231	Dietes i locomoció	3.500.000	1.021.259	481.757	996.160	812.197	3.311.373
232	Altres indemnitzacions	39.860.000	10.282.368	10.894.134	4.988.240	13.270.602	39.435.344
23	<i>Indemnitzacions</i>	<i>43.360.000</i>	<i>11.303.627</i>	<i>11.375.891</i>	<i>5.984.400</i>	<i>14.082.799</i>	<i>42.746.717</i>
2	DESPESES FUNCIONAMENT	87.449.652	22.780.590	17.229.856	16.872.800	19.734.929	76.618.175
641	Inversions en mobiliari i estris	2.000.000	0	228.774	35.470	118.134	382.378
64	<i>Inversions en mobiliari i estris</i>	<i>2.000.000</i>	<i>0</i>	<i>228.774</i>	<i>35.470</i>	<i>118.134</i>	<i>382.378</i>
651	Inversions equip. proc. informació	2.500.000	0	38.315	1.269.219	0	1.307.534
65	<i>Inversions equip. proc. informació</i>	<i>2.500.000</i>	<i>0</i>	<i>38.315</i>	<i>1.269.219</i>	<i>0</i>	<i>1.307.534</i>
661	Inversions béns us públic	500.000	0	0	0	0	0
66	<i>Inversions béns us públic</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
6	INVERSIONS REALS	5.000.000	0	267.089	1.304.689	118.134	1.689.912
TOTAL		131.579.652	29.436.562	24.836.333	25.125.053	27.299.079	106.697.027

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1996 A 31/12
LIQUIDACIÓ DE L'ESTAT DE DESPESES

Execució per articles i conceptes

Codi	Capítols	Ppt. definitiu (1)	Obligacions reconegudes (2)	Pagaments líquids (3)	Pendent pagament (4)=(2)-(3)	Pendent d'execució (5)=(2)-(1)
112	Personal eventual	6.000.000	5.993.370	5.993.370	0	(6.630)
113	Funcionaris	20.020.000	13.216.800	13.216.800	0	(6.803.200)
114	Laboral fixe	2.000.000	1.963.974	1.963.974	0	(36.026)
115	Laboral eventual	2.000.000	1.575.220	1.575.220	0	(424.780)
117	Altres retribucions	1.000.000	580.000	580.000	0	(420.000)
	<i>11 Sots i salaris</i>	<i>31.020.000</i>	<i>23.329.364</i>	<i>23.329.364</i>	<i>0</i>	<i>(7.690.636)</i>
121	Seguretat social	8.000.000	5.564.092	5.059.576	504.516	(2.435.908)
	<i>12 Cotitzacions socials</i>	<i>8.000.000</i>	<i>5.564.092</i>	<i>5.059.576</i>	<i>504.516</i>	<i>(2.435.908)</i>
131	Altres despeses socials	100.000	0	0	0	(100.000)
	<i>13 Altres despeses socials</i>	<i>100.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(100.000)</i>
141	Prestacions socials	10.000	0	0	0	(10.000)
	<i>14 Prestacions socials</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(10.000)</i>
1	DESPESES DE PERSONAL	39.130.000	28.893.456	28.388.940	504.516	(10.236.544)
221	Arrendament de béns	200.000	20.297	20.297	0	(179.703)
222	Reparació i conservació de béns	500.000	167.534	167.534	0	(332.466)
223	Subministraments	100.000	9.845	9.845	0	(90.155)
224	Comunicacions	2.500.000	2.263.686	2.185.212	78.474	(236.314)
225	Treballs realitzats altres empreses	1.500.000	1.227.286	990.250	237.036	(272.714)
226	Primes d'assegurances	200.000	155.324	155.324	0	(44.676)
227	Material d'oficina	2.500.000	2.455.387	2.270.491	184.896	(44.613)
228	Despeses diverses	36.589.652	34.806.509	28.072.505	6.734.004	(1.783.143)
	<i>22 Treballs i subministraments</i>	<i>44.089.652</i>	<i>41.105.868</i>	<i>33.871.458</i>	<i>7.234.410</i>	<i>(2.983.784)</i>
231	Dietes i locomoció	3.500.000	3.391.568	3.311.373	80.195	(108.432)
232	Altres indemnitzacions	39.860.000	39.435.344	39.435.344	0	(424.656)
	<i>23 Indemnitzacions</i>	<i>43.360.000</i>	<i>42.826.912</i>	<i>42.746.717</i>	<i>80.195</i>	<i>(533.088)</i>
2	DESPESES FUNCIONAMENT	87.449.652	83.932.780	76.618.175	7.314.605	(3.516.872)
641	Inversions en mobiliari i estris	2.000.000	382.378	382.378	0	(1.617.622)
	<i>64 Inversions en mobiliari i estris</i>	<i>2.000.000</i>	<i>382.378</i>	<i>382.378</i>	<i>0</i>	<i>(1.617.622)</i>
651	Inversions equip. proc. informació	2.500.000	1.881.534	1.307.534	574.000	(618.466)
	<i>65 Inversions equip. proc. informació</i>	<i>2.500.000</i>	<i>1.881.534</i>	<i>1.307.534</i>	<i>574.000</i>	<i>(618.466)</i>
661	Inversions béns ús públic	500.000	0	0	0	(500.000)
	<i>66 Inversions béns ús públic</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(500.000)</i>
6	INVERSIONS REALS	5.000.000	2.263.912	1.689.912	574.000	(2.736.088)
TOTAL		131.579.652	115.090.148	106.697.027	8.393.121	(16.489.504)

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1996 A 31/12
LIQUIDACIÓ DEL CONCEPTE 228. DESPESES DIVERSES

Execució per concepte i subconceptes

Codi	Capítols	Ppt. definitiu (1)	Obligacions reconegudes (2)	Pagaments liquids (3)	Pendent pagament (4)=(2)-(3)	Pendent d'execució (5)=(2)-(1)
228.2	Publicitat i propaganda	4.500.000	4.422.500	4.359.048	63.452	(77.500)
228.4	Atencions protocolàries i representatives	3.000.000	2.660.010	273.700	2.386.310	(339.990)
228.5	Reunions i conferències	500.000	0	0	0	(500.000)
228.7	Publicacions Institucionals	20.000.000	19.505.509	16.513.962	2.991.547	(494.491)
228.8	Altres despeses	1.500.000	1.404.847	867.572	537.275	(95.153)
228.9	Altres Projectes Institucionals	7.089.652	6.813.643	6.058.223	755.420	(276.009)
228	<i>Despeses diverses</i>	<i>36.589.652</i>	<i>34.806.509</i>	<i>28.072.505</i>	<i>6.734.004</i>	<i>(1.783.143)</i>

ASSISTÈNCIA A PLENS I COMISSIONS

Sessions Plenaries:

30 de gener
16 de febrer (extraordinària)
27 de febrer
26 de març
30 d'abril
28 de maig
26 de juny
24 de setembre
29 d'octubre
26 de novembre
17 de desembre

<i>MEMBRES</i>	<i>PRESÈNCIES</i>	<i>ABSÈNCIES JUSTIFIC.</i>	<i>NO JUSTF.</i>
Vicente Aguilera Cerni	11	-	-
Vicent Álvarez Rubio	11	-	-
Manuel Bas Carbonell	10	1	-
Ricardo Bellveser Icardo	11	-	-
José Boronat Gisbert	11	-	-
Xavier Casp Vercher	11	-	-
Amadeu Fabregat Mañes	10	1	-
Pilar Faus Sevilla	11	-	-
Juan Ferrando Badía	6	-	-
Enrique García Asensio	10	1	-
Luis García Berlanga	8	3	-
Amando García Rodríguez	9	2	-
Santiago Grisolia	10	1	-
Emili Marin Soriano	10	1	-
José M ^a Morera Buelti	11	-	-
Justo Nieto Nieto	1	9	1
Luis Prades Perona	11	-	-
Rafael Ramos Fernández	10	1	-
Ramón de Soto Arándiga	10	1	-
Ferran Torrent i Llorca	11	-	-

Sessions de Govern:

9 de gener
23 de gener (extraordinària)
6 de febrer
26 de febrer (extraordinària)
12 de març
25 de març (extraordinària)
9 d'abril
7 de maig
4 de juny
24 de juny (extraordinària)
12 de juliol
3 de setembre
9 de setembre (continuació sessió del 3 de setembre)
8 d'octubre
5 de novembre
19 de novembre (extraordinària)
3 de desembre

<i>MEMBRES</i>	<i>PRESÈNCIES</i>	<i>ABSÈNCIES JUSTIFIC.</i>	<i>NO JUSTIF.</i>
Santiago Grisolia	14	-	-
Manuel Bas Carbonell	13	1	-
José Morera Buelti	14	-	-
Vicente Aguilera Cerni	3	-	-
Vicent Álvarez i Rubio	14	-	-
Ricardo Bellveser Icardo	1	-	-
Xavier Casp Vercher	17	-	-
Pilar Faus Sevilla	3	-	-
Amando Garcia Rodríguez	3	-	-
Juan Ferrando Badia	9	-	-
Rafael Ramos Fernández	3	-	-
Ferran Torrent i Llorca	14	-	-

Sessions de Promoció Cultural:

26 de gener (extraordinària)
30 de gener
13 de febrer
26 de març
19 d'abril (extraordinària)
30 d'abril
28 de maig
10 de juny
17 de juliol (extraordinària)
13 de setembre
29 d'octubre
26 de novembre
17 de desembre

<i>MEMBRES</i>	<i>PRESENCIES</i>	<i>ABSÈNCIES JUSTIFIC.</i>	<i>NO JUSTIF.</i>
Vicente Aguilera Cerni	2	1	1
Ricardo Bellveser Icardo	11	-	-
Emili Marin Soriano	13	-	-
Vicent Álvarez Rubio	11	-	-
Manuel Bas Carbonell	9	3	1
José Boronat Gisbert	12	1	-
Xavier Casp Vercher	13	-	-
Amadeu Fabregat Mañes	9	2	-
Pilar Faus Sevilla	11	2	-
Juan Ferrando Badia	8	-	-
Enrique Garcia Asensio	7	6	-
Amando García Rodríguez	9	3	1
Rafael Ramos Fernández	10	3	-
Ramón de Soto Arándiga	9	1	1
Ferran Torrent i Llorca	1	-	-

Sessions de les Ciències

14 de febrer
13 de març
2 d'abril
8 de maig
12 de juny
11 de setembre
8 d'octubre
13 de novembre
13 de desembre

<i>MEMBRES</i>	<i>PRESENCIES</i>	<i>ABSÈNCIES JUSTIFIC.</i>	<i>NO JUSTIF.</i>
Vicente Aguilera Cerni	1	1	-
Amando García Rodríguez	5	9	-
Ramón de Soto Arándiga	5	9	-
Ricardo Bellveser Icardo	5	8	-
José Boronat Gisbert	5	9	-
Pilar Faus Sevilla	5	7	-
Juan Ferrando Badia	5	5	-

Sessions de les Arts

12 de febrer
11 de març
16 d'abril
20 de maig
18 de juny
17 de setembre
22 d'octubre
25 de novembre
9 de desembre

<i>MEMBRES</i>	<i>PRESENCIES</i>	<i>ABSÈNCIES JUSTIFIC.</i>	<i>NO JUSTIF.</i>
Luis Prades Perona	9	-	-
José Morera Buelti	9	-	-
Vicente Aguilera Cerni	9	-	-
Ricardo Bellveser Icardo	6	-	-
Xavier Casp Vercher	2	-	-
Amadeu Fabregat Mañes	6	-	-
Juan Ferrando Badia	2	-	-
Enrique Garcia Asensio	4	-	-
Luis Garcia Berlanga	3	-	-
Santiago Grisolia	1	-	-
Emili Marín Soriano	9	-	-
Ramón de Soto Arándiga	8	-	-
Ferran Torrent i Llorca	1	-	-

Sessións Jurídica i d'Interpretació Reglamentària:

24 de gener
23 de febrer
29 d'abril
21 de maig
24 de juny
10 de desembre

<i>MEMBRES</i>	<i>PRESENCIES</i>	<i>ABSÈNCIES JUSTIFIC.</i>	<i>NO JUSTIF.</i>
Vicent Àlvarez Rubio	6	-	-
Manuel Bas Carbonell	1	-	-
José Boronat Gisbert	3	1	-
Xavier Casp Vercher	2	-	-
Juan Ferrando Badia	4	1	-
Emili Marin Soriano	6	-	-
Ferran Torrent i Llorca	4	-	-

Sessions de Llegat Històric i Artístic:

9 de gener
6 de febrer
5 de març
9 d'abril
14 de maig
4 de juny
3 de setembre
1 d'octubre
5 de novembre
26 de novembre (extraordinària)
3 de desembre

<i>MEMBRES</i>	<i>PRESENCIES</i>	<i>ABSÈNCIES JUSTIFIC.</i>	<i>NO JUSTIF.</i>
Vicente Aguilera Cerni	11	-	-
Rafael Ramos Fernández	10	1	-
Manuel Bas Carbonell	8	2	-
Ricardo Bellveser Icardo	1	-	-
Juan Ferrando Badia	6	-	-
José Boronat Gisbert	10	1	-
Xavier Casp Vercher	11	-	-
Pilar Faus Sevilla	9	2	-
Amando Garcia Rodriguez	1	2	-
Emili Marin Soriano	9	2	-
José Maria Morera Buelti	1	-	-
Luis Prades Perona	10	-	-
Ferran Torrent i Llorca	1	-	-

ASSISTÈNCIA JORNADES

<u>COGNOMS</u>	<u>NOM</u>	<u>PROFESSIÓ</u>
Abad	Vicent	Historiador
Aguilar Arener	M ^a José	Arxivera
Aguilella	Antoni	
Aguillo Sanchez	Gaspar	Encargado de Bibliotecas
Alberola Carbonell	Ana	Biblioteconomia
Albors Estellés	Maria	Ajudant Arxius i Biblioteques
Alcañiz Buceta	Carmen	Ajudant Arxius i Biblioteques
Aleixandre Baeza	Elvira	Documentalista
Aleixandre Tena	Francisca	Facultativo de Archivos y Bibliotecas
Almiñana Garcia	Genoveva	Archivera
Alonso	Cecilio	Facultad de Filologia
Alonso Llorca	Joan	Restaurador
Alvarez Fortes	Anna	Tutora paleografia UNED
Alvarez Sellers	Alicia	Bibliotecaria
Andreu Alamà	Amparo	Bibliotecaria
Antequera Borrada	Remedios	Archivera
Arnal	Concepción	Bibliotecaria
Arnau Estelles	Teresa	Arxivera
Arroyo Triplana	José	Gestor Cultural
Atero i Cigalat	Assumpció	Bibliotecaria
Babiera Valera	Carme	Bibliotecaria
Barata Aznar	Teresa	Bibliotecaria
Barberá Montesinos	Consuelo	Ajudant Arxius i Biblioteques
Barberá Seres	Teresa	Becario Documentación
Barberan Llorens	Milagro	Sociales
Barbeta Marquez	Ana	Becaria
Bataifer Ruiz	Paloma	
Bau Mas	Margarida	Bibliotecaria
Belda	Carmen	Bibliotecaria
Beltran Ortega	Cristina	Estudiant Biblioteconomia. Mòdul, 3
Beltrán Zaragoza	Andreu	Professor Batxillerat
Bellverer Icardo	Enric	Documentació
Benito Amat	Carlos	Miembro de AVEI
Benito Esteban	M ^a Angustias	Auxiliar Biblioteca i Arxiu
Bernat Esplugues	Joan Francesc	Bibliotecari
Boluda Perucho	Alfred	bibliotecari
Bono Guaita	Anna	Bibliotecaria
Borja Cortijo	Helios	Profesor Secundaria
Bosch Grau	Joaquim	Regidor de Cultura
Botet Garcia	Carme	Bibliotecaria
Bou Estada	Amparo	Bibliotecaria
Breva i Franch	Francesc	Professor
Breva Miquel	José M ^a	Ordenanza
Bullon Torres	José M ^a	Gestor Cultural
Buselli	M ^a Teresa	Mestra Llengües Valencià
Cabeza Sanchez-Albornoz	M ^a Cruz	Directora
Calatayud Cases	José Vicente	Arxivero Bibliotecario
Calatayud Cuesta	Marina	Bibliotecaria
Campoy	Ana M ^a	Bibliotecaria
Canet Vallés	Josep LL.	Professor Universitari
Candó Verdecho	Teresa	Profesora
Cantero Fernández	Rosalía	Bibliotecaria
Cañada Solaz	M ^a Carmen	Tecnico de Archivos y Bibliotecas
Cañas Grau	M ^a Isabel	Directora Escolar/Mestra
Capilla Alcaide	Pilar	Profesora
Carbonel Company	Consuelo	Bibliotecaria
Carbonel Franco	M ^a del Mar	Licenciada Geografia i Història
Carbeller Marco	Lluisa	Bibliotecaria-Arxivera
Cardona Bas	Catalina	Bibliotecaria
Carrasquer Artal	Joan Antoni	Bibliotecari
Carreras	Adela	Bibliotecaria
Casabonne	Odette	Documentalista
Castaño Garcia	Joan	
Castell Marques	Vicente	Director
Castelló Ballester	Josep Vicent	Auxiliar Administratiu
Castillo Sainz	Jaime	Archivos/Bibliotecas
Catalá i Sirera	M ^a Pia	Bibliotecaria

<u>COGNOMS</u>	<u>NOM</u>	<u>PROFESSIÓ</u>
Català Mascarell	Salvador	Professor
Caus Pertegaz	Amparo	Bibliotecària
Cerdà	Francisca	Bibliotecas especialidades
Cerdà i Bailester	Josep	Estudiant
Cerdà Romero	Alicia	Técnico Biblioteca-Archivo
Climent Ferrando	Vicent	Documentació
Climent Hernandez	Sabina	Encarregada Biblioteca
Codina Bas	Juan Bautista	Professor
Codoñer Ballesteros	Rosa	Técnico Publicacions
Coloma	Rafael	Cap Secció del llibre
Colomina Elias	Cristina	Bibliotecaria
Collado Certero	Francisco	Auxiliar Biblioteca.Documentalista
Conesa Conesa	Graciela	Encargada Agencia Lectura Mpal.
Corbalan de Celis y Duran	Juan	Arquitecto
Costa	Manuel	Catedratic Universitat
Cubells Llacer	Mª Salut	Bibliotecària
Chapa Vilaiba	Salvador	Bibliotecari
David Alcaraz	Amparo	Documentación
De Castro Pardo	Ana	Ordenanza de Bibliotecas
De los Angeles y Mira	Asunción	Maestra
Delgado Moya	Mª Asunción	Profesora
Descals Hernández	Monica	Restauradora
Diaz Lage	Carmen	Arxivera-Bibliotecària
Diaz Martinez	Pilar	ARchivera Bibliotecaria
Diaz Salvador	Rosa Mª	Bibliotecària
Donet Giner	Maria	Funcionaria
Durà Pérez	inmaculada	Ama de casa
Edo Sales	Emilio	Ciències Socials
Escamilla Tena	Mª Mar	Estudiant Biblioteconomia. Mòdul 3
Escrib i Paris	Vicent	Tècnic de gestió cultural
Estall i Poles	Vicent	Director Museu Ceràmica
Estarlich Martorell	Marina	Bibliotecaria
Estela Giménez	Mª Isabel	Colaboradora Real Academia BBAA San Carlos
Estela Giménez	Mª Alicia	Jurista
Estela Navarro	Mª Luisa	Licenciada en Geografia e Història
Esteras López	Angela	Bibliotecaria
Estrela Castillo	Mª Teresa	Bibliotecaria
Fabra	Isabel	Bibliotecaria
Faci Lacasta	Mª Pilar	Arxius
Fagués Salom	Filomena	Mestra
Faus Sevilla	Adela	Bibliotecària
Feo	Dora	Bibliotecària
Feo Colvée	Teodora	Bibliotecaria
Ferrandiz Baeza	Vicente J.	Concejal Cultura, Fiestas y Juventud
Ferrando López	José	Profesor
Ferrando López	Mª Dolores	Estudiant Modul Biblioteconomia
Ferraz	Teresa	Bibliotecaria
Ferré	Rosario	Bibliotecaria
Ferrer	Concha	Documentalista
Ferrer Cuevas	Elvira	Arxivera
Ferrer Estruch	Vicent	Bibliotecària
Ferriols Segrelles	Everilda	Bibliotecaria
Fios Angles	Francisco	Concejal Delegado de Cultura
Forrat	Mª José	Prof. Enseñanza Secundaria
Fort Sebastià	Francisco	Bibliotecas Públicas
Foz	Maria Luisa	Bibliotecaria
Galbis y Giner	Vicente Luis	Archivero-Bibliotecario
Galiana Chacón	Juan	Bibliotecari
Gállego Fomes	Mª Carmen	Tecnico de Archivos y Bibliotecas
Gállego Vila	Mª Luisa	Professora EPA
Garcia	Lydie	Documentalista
Garcia	Cristina	Profesora
Garcia	Maribel	Bibliotecària
Garcia	Rosario	Bibliotecaria
Garcia Alcolea	Dolores	Bibliotecària
Garcia Esteve	Victoria	Bibliotecario
Garcia López	Laura	Bibliotecaria
Garcia Mateu	Mª Jesús	Archivos

<u>COGNOMS</u>	<u>NOM</u>	<u>PROFESSIÓ</u>
García Osuna	Antoni	Mestre primària
García Raffi	Josep	Profesor
García Rodríguez	Antonia	Documentalista Colegio de la Encarnación
García Romero	M ^a Luisa	Bibliotecaria
García Romero	Luisa	
García Samper	María	Historia Antigua y Arqueología
García Suria	Isabel	Bibliotecaria
García Villar	M ^a Dolores	Bibliotecaria
García-Conde Chico	Asunción	Bibliotecaria. Psicóloga
Garnier	José	Crítico d'art
Garrido	Paloma	Bibliotecaria
Gasch Monfort	Josep	REGidor Cultura
Gaspar Ramos	Antonio F.	Estudiant
Genovés Colomer	Agustín	Licenciado en cc. químicas
Gil Campos	Asunción Teresa	Mestra Matemáticas i C. Naturals
Gimeno Montoro	M ^a José	Bibliotecaria
Giner Prades	Amparo	Licda. Ciencias de la Educación
Giner Sanchez	Ana Julia	Bibliotecaria
Gisbert Santorja	Josep A.	Arqueòleg. Director Museu
Gisbert Terol	Ana	Bibliotecaria
Goberna	M ^a Victoria	Bibliotecaria
Goberna Torrent	José	Profesor
Gomez	Pau	
Gómez Pastor	Gloria	E. Física
Gómez Senent	Primitiu	Industrial
Gómez-Senent i Martínez	Carme	Bibliotecaria
Gómez-Senent López	Enma	Bibliotecaria
Gonzalez-Moro	Alicia	Documentalista
Gorgues Zamora	Ricardo	Profesor
Guardiola Sellés	Isabel	Bibliotecaria
Guardiola Sellés	Amparo	Documentalista
Guerola Inza	Aranzazu	Microfilmadora
Gujarro	Mercades	Bibliotecaria
Gujosa Pérez	Elena	Documentalista
Guirau Miralles	Pura	Bibliotecas
Guisasola Lerma	Cristina	Bibliotecaria
Guzman Guerola	Pilar	Restauradora
Haro Sabater	Assumpta	Biblioteconomia y Documentacio
Haya Navarro	Luis Miguel	Ayudante Archivos y Bibliotecas
Helbenso Bonastre	Zoila	
Hernández Alepuz	Miguel	Bibliotecario
Hernández Royo	Pura	Bibliotecaria
Hidalgo Solera	Rosano	Bibliotecaria
Huguet Chanzá	Jose	Prof. Mercantil. Director propietario del Archivo J. Hug
Hurtado	Ines	Bibliotecaria
Ibañez Bergues	Milagros	Encargada de la Biblioteca Pública Mpal.
Insa	Dolors	Bibliotecaria
Izquierdo Garzarán	Pilar	Bibliotecaria
Jimenez Garcia	Adoración	Concejala de Cultura
Lambies	Elena	Bibliotecaria
Latorre	Ignacio	Bibliotecas especialidades
Latorre Zacarés	Jesús	Documentalista
Latour Esquer	Carmen	Facultativo de Biblioteca
Linares Abad	Jordi	Prof. E.P.
Lopez	Yves	Subdirector
López	Esperanza	Bibliotecaria
López	Dolors	Bibliotecaria
López Garcia	Angel	Director Casa Cultura
López Mira	José Antonio	Arqueòleg
López Moján	M ^a Carmen	Documentalista
López Pastor	M ^a Dolores	Profesora
López Pérez	Carmen	Arxivera-Bibliotecaria
López Rodríguez	Carlos	Director
López Salamanca	Rosa	Ajudant Biblioteca
Lozano Galán	M ^a Eulalia	Documentalista
Llabata Monrabal	Teresa	Técnico Auxiliar Bibliotecas
Llamas Hernández	M ^a Victoria	Técnico especialista en Biblioteconomia Archivística y
Llario Navarro	Josep	Bibliotecari

COGNOMS	NOM	PROFESSIÓ
Llopis Carles	Blanca	Bibliotecaria
Llorens	José	Bibliotecario
Llorens Ortuño	Susana	Tecnic Mitjà d'arxius i biblioteques
Lloret Macián	Joaquín	
Lluich Adelantado	M ^a Ascension	Archivera
Lluca Ubeda	Emilio	Periodista
Maestro Cano	José Angel	Profesor EPA
Mancús Cufiat	Irene	Archivera
Marcelo Marco	Victoria L.	Bibliotecaria
Marco Marco	Guadalupe	Mestra d'EPA
Marco Penya-Roja	Vicent	Mestre
Mares	José Vicente	Bibliotecari
Marín	Encarna	Bibliotecaria
Maroña Gamez	Maria J.	Bibliotecaria
Marós García	José P.	Prof. Vice-Dtor. I.B. Penyagolosa
Marquina Ventura	Isabel	Bibliotecari
Martí Mora	Enric	Etnologia
Martí Sanchis	Eva	Estudiant Biblioteconomia. Mòdul, 3
Martí Seves	Paloma	Bibliotecaria
Martínez	Clara E.	Bibliotecaria
Martínez Cossent	Luisa	Profesora
Martínez de Pablos	M ^a Josefa	Becaria
Martínez Galán	Maria Isabel	Bibliotecas
Martínez Juan	Ana	Arxius, Biblioteques i centres doc.
Martínez Ques	M ^a Angeles	Ajudant Arxius i Biblioteques
Martínez Santos Ysern	Vicente	Profesor Geografía i Història
Martínez Teva	Clara Eugenia	Bibliotecària
Martínez Valiente	Lourdes	Profesora
Martínez Valle	Rafael	Director Museu de la Valltorta
Martorell Santiago	M ^a Dolores	
Mascarell Talens	Rosa	Bibliotecaria
Masià Moreno	Alicia	Tecnico especialista en Biblioteconomia, Arch. y Doc.
Masó Talens	Vicente	Arxiver Municipal Manises
Medina Murcia	M ^a Mercedes	Archivo Mpal.
Mellado Rubio	Carmen	Documentación
Mesa	Lluís	Historiador
Mezquita Broch	Pascual	Prof. Secundaria
Millán	Fernando	Bibliotecario
Miñarro Yanini	M ^a Dolores	Ayudante de Archivo y Biblioteca
Miquel Descaizo	Julio	Subaltern de la GV
Mira i Conca	Josep Lluís	Professor d'Ensenyament Secundari
Miralles Febrer	Rosa	
Miravalles Suero	Juan Carlos	Bibliotecario
Molí Moll	Josep	Arxiver-bibliotecari
Monje Matè	Carmen	Otra. Biblioteca Pública
Monrós Liso	Eduard	Bibliotecari
Montañana Ros	Pilar	Bibliotecaria
Montilla Navas	Eva	Estudiant Biblioteconomia. Mòdul, 3
Monzó	Rosa	
Morant Isnardo	Teresa	Administrativa
Moratala Vilaiba	Inmaculada	Profesora
Moreno Núñez	M ^a Trinidad	Estudiant Biblioteconomia. Mòdul, 3
Moya Espi	Angels	Auxiliar Biblioteca
Moya Torres	Josep M.	Bibliotecari
Mulet Ferrer	Vicenta	Bibliotecaria
Muñoz	Vicent	Bibliotecari
Muñoz Feliu	Miguel Carlos	
Nacher	Carmina	
Navarro	Océano	Bibliotecario
Navarro	Josefina	Bibliotecaria
Navarro Cabrera	Magdalena	Bibliotecaria Hospital
Navarro Luján	Fernando	profesor
Navarro Santamaria	Adelina	Bibliotecaria
Núñez Castro	Carmen	Bibliotecaria
Olivares Martínez	M ^a Carmen	Concejal de Cultura
Olmedo Ruzafa	Rosa	Tecnico de inventario de patrimonio
Ordinaña i Palmer	Antoni	Auxiliar de Biblioteca
Orquín López	Vicent	Bibliotecari

COGNOMS	NOM	PROFESSIÓ
Ortega Martínez	Mª José	Becaria
Ortiz Garcia-Bustelo	Mª Luz	Doctora Història i Geografia, Diplomada en Bibliotecc
Ortiz Sanz	Pepa	
Ortiz Villalpando	Carmen	Bibliotecaria
Orts Hurtado	Francesc	Tècnic de cultura
Oscá Lluch	Julia	Documentalista
Pacheco López	Mauricio	Filológicas
Palasi Fas	Mª Teresa	Ajudant d'Arxius i Biblioteques
Pallarés Ciscar	Salvador	Ex-archivero diocesano
Pardo Pardo	Luciano	Restaurador
Pastor Revueita	Felip	Bibliotecari
Payá Bernabé	José	
Payá Poveda	José Miguel	Profesor BUP, Tte. Alcalde, Regidor Cultura
Pérez	Roser	Bibliotecària
Pérez	Marta	Bibliotecària
Pérez Ferrón	Teresa	Profesora
Pérez Mas	Roser	Regidora de Cultura
Pernas	Matilde	Bibliotecària
Peset Mancebo	Fernanda	Bibliotecaria
Picher Terol	David	Bibliotecari
Pila i Mateu	César Antoni	Bibliotecari
Planelles	Juana	Coordinadora activitats culturals
Planelles Riera	Enriqueta	Bibliotecaria
Pons Alós	Vicent	Professor Geografia i Història
Pons Cufat	Elena Mª	Bibliotecaria
Prada Velasco	Mª Carmen	Biblioteconomia y Documentación
Prats Gonzalez	Carmina	Bibliotecaria
Puchades	Rosa	Bibliotecaria
Querol Sanz	Josefa	Auxiliar Administrativo
Raga Agramunt	Vicenta Pilar	Arxivera
Ramirez Aledón	Germán	Profesor
Ramis Pérez	Mª Desamparados	Ajudant Arxius i Biblioteques
Ramón Calatayud	Vicent	Escritor
Recatalá Molla	Jorge	
Renau	Robert	Regidor Cultura
Ribelles Cabrian	Teresa	Bibliotecaria
Ribera	Agusti	Arqueòleg
Ribera Torrent	Antonia	Documentalista
Ribera Torrent	Ivan	Documentalista
Ricart de la Torre	Mª Asunción	Farmacèutica, Presidenta Fund. "Valencianismo"
Rico Navarro	Mª Carmen	Arxivera i Bibliotecaria Mpal.
Richard Cremades	Cristina	Arxivera Bibliotecària
Rigual Bonastre	Magdalena	
Rios Doda	Amparo	Bibliotecària
Risueño Castillo	Adela	Bibliotecaria
Rodrigo y Comes	Francesc	Bibliotecari
Rodrigo Zarcosa	Carmen	Bibliotecaria Academia de BBAA de San Carlos
Rodríguez Giner	Ana	Mestra
Rodríguez i Clemente	Pilar	Gestor Cultural
Roig Castello	Carolina	Bibliotecària
Romero Cortés	Juan José	Bibliotecari
Ruiz Carrascosa	Francisco	Bibliotecario
Ruiz Garcia	Mª Angels	Auxiliar de Biblioteca
Ruiz Ruiz de la Hermosa	Josefina	
Sala	Daniel	Catedrático Hist.
Salavert i Pitarch	Pepa	Biblioteca Usuaris Hospital "La Fe"
Sales de la Cruz	Mª Carmen	Mestra d'EPA i Arxivera
Salom Carrasco	Blanca	Bibliotecària
Sanchez Chulia	Mª Pilar	Arxivera-Bibliotecaria
Sanchez Mateo	Yolanda	Teledocumentación
Sanchez Navarro	Mª Carmen	Funcionaria
Sanchez Sanz	Maria Teresa	
Sanchis Alfonso	Josep Ramón	Arxiver-Bibliotecari
Sanchis Gonzalez	Josep Manuel	
Sanchis Pérez	Elisa	Bibliotecas especialidades
Sansano	Biel	Professor
Sanz Marco	Carlos	Professor
Sanz Salinas	Purificación	Auxiliar de Biblioteca

<u>COGNOMS</u>	<u>NOM</u>	<u>PROFESSIÓ</u>
Sastre Reus	M ^a José	Bibliotecària
Saura Compañ	Concha	Funcionaria Admva. (Licenciada Filologia Espanyola)
Schütz	Ilse	Directora
Sebastian Fabuel	Vicente	Historiador
Segura Simó	Ricard	Prof. Mòdul III Biblioteconomia, Archiv. y Doc.
Sellés Mingot	Francesc	Centres Documentació
Sempere Doménech	M ^a Josefa	Arxivera-bibliotecària
Serra Estellés	Xavier	Capellà
Serra Marco	Lucia	Biblioteconomia
Seser Pérez	Rosa	Arxivera Municipal
Sevilla Merino	Carolina	Bibliotecària
Sifres Felis	Carmina	Tècnic especialista en Biblioteconomia, Arch. y Doc.
Sigalat Vayà	M ^a José	Lda. H ^a Contemporànies, Archivos
Silvestre Sena	Consuelo	Biblioteccas
Simón Mendez	Francisco	Catedràtic Lengua y Literatura
Soldevila Liaño	Ana	Prof. Mòdul III Biblioteconomia, Archiv. y Doc.
Soler	Isabel	Bibliotecària
Soriano i Melià	Conxa	Arxivera
Sorolla Esplugues	M ^a Vicenta	Bibliotecària
Steinkrüger	Patrich O.	Doctorant
Suarez Rodriguez	Inma	
Such	Maria	RTW
Such Soler	Vicent	Bibliotecari
Tadeo Blanco	Emilio	Profesor
Técnicos especialistas Bibliotecono	Asoc. TEBAD	
Teschendorff Ferrer	Sylvia	Becària
Tomás i Bastid	M ^a Matilde	Auxiliar de Biblioteca
Torres Belenguer	Concepción	Leng. Espanyola
Torres Orts	M ^a José	Professora
Torres Sempere	Dolors	Funcionaria
Tort i Donada	Carme	Bibliotecària documentalista
Tronchoni Simó	Concha	Mòdul Nivell III. Biblioteconomia, Archiv. i Doc.
Tronchoni Simó	Vicent	Gestor Cultural
Trujillo Panadero	M ^a Cruz	ARxivera
Tudela Esteve	Cristina	Encarregada de Biblioteca
Vaidés Menor	Ana	Biblioteccas
Valentin Moreno	Blas	Concejat Cultura-Serv. Sociales, Economia-Hacienda
Vazquez Vaomonde	M ^a Angeles	Bibliotecària
Verdú Cano	Carmen	Tècnic Mitjà d'arxius i biblioteques
Vergara Peris	José Vicente	Restaurador
Vernich Tarazona	Teresa	Educadora d'Adults
Vicens Vicens	M ^a Josep	Prof. Ensenyament Mitjà. Regidora Cultura
Vicente Garcia	M ^a Luisa	Bibliotecària
Vidal Blasco	Carmen	Bibliotecària
Vila Sanz	Francisca	Professora
Vilar Rey	Itziar	Lda. Geografia e Historia. Esp. Historia Moderna
Villalmanzo Camero	Jesus	Archivero
Villora Reyero	M ^a Luisa	Directora
Vives Fomes	Joaquina	Animadora, informadora juvenil i cultura, Bibliotecària
Zaragoza Almeida	M ^a Mercedes	Ordenança Biblioteca-Centre Documentació
Zubeldia Lauzunia	M ^a Isabel	Ajudant Biblioteca, Arxius i Museus

CONTAR de COGNOMS:

REGLAMENT
D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

REGLAMENT D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL CVC

Títol I

Estructura del CVC

CAPÍTOL I

Nomenament i estatut dels membres del consell

Article primer

El Consell Valencià de Cultura és una institució pública que forma part de les institucions que integren la Generalitat Valenciana. Està composta per vint-i-un membres, elegits per majoria de dos terços de les Corts Valencianes i nomenats pel President de la Generalitat entre les persones de prestigi rellevant i de reconegut mèrit intel·lectual dins de l'àmbit cultural valencià proposades pels grups parlamentaris.

Una vegada elevat al President de la Generalitat Valenciana el resultat de l'elecció, aquest nomenarà els membres del Consell Valencià de Cultura i n'ordenarà la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

CAPÍTOL II

Condicions d'elegibilitat i règim d'incompatibilitats

Article segon

Les condicions d'elegibilitat i règim d'incompatibilitats dels membres del Consell Valencià de Cultura s'indiquen en l'article 9 de la Llei de la Generalitat Valenciana 12/1985, de 30 d'octubre, del Consell Valencià de Cultura.

Per a poder ser elegit membre del Consell Valencià de Cultura caldrà ser major d'edat i no estar sotmés en cap causa d'incompatibilitat.

Article tercer

1. La condició de membre del Consell Valencià de Cultura és incompatible amb:

- a) La de diputat de les Corts Valencianes.
- b) la de diputat o senador de les Corts Generals o la de membre d'assemblea o parlament autonòmic.
- c) La de membre del Govern d'Espanya o de qualsevol comunitat autònoma.
- d) La de membre de les corporacions locals.
- e) L'exercici de funcions directives en partits polítics, sindicats de treballadors o associacions empresarials.
- f) La de personal al servei del Consell Valencià de Cultura.

g) La de diputat en el Parlament Europeu.

2. Les Corts Valencianes no podran elegir per a formar part del Consell Valencià de Cultura les persones en les quals concórrega qualsevol de les causes d'incompatibilitat previstes en l'apartat anterior.

3. Si després de la seua elecció o nomenament, algun membre del Consell Valencià de Cultura incorre en causa d'incompatibilitat, cessarà automàticament en la condició de membre del Consell.

CAPÍTOL III

Independència i inamovilitat

Article quart.

El Consell Valencià de Cultura exercirà les seues comeses amb autonomia orgànica i funcional, d'acord amb la naturalesa jurídica, per tal de garantir la seua objectivitat i independència.

Seràn directrius inspiradores de l'activitat del Consell Valencià de Cultura, a més del respecte a la Constitució i a l'Estatut d'Autonomia, l'objectivitat, veracitat i imparcialitat de les informacions i propostes, d'acord amb criteris històrics i científics, i també el respecte a la llibertat d'expressió i de pensament, a la lliure creativitat cultural i al pluralisme cultural i lingüístic de la societat valenciana.

Article cinquè.

La seu oficial del Consell Valencià de Cultura estarà a la ciutat de València, sense perjudici que es puguen fer reunions en qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTOL IV

Funcions del Consell Valencià de Cultura

Article sisé.

El CVC és la institució consultiva i assessora de les institucions públiques valencianes en aquelles matèries específiques que afecten la cultura de la Comunitat Valenciana. Els articles 5 i 6 de la Llei del CVC estableixen:

"Article cinquè

1. Específicament, són funcions del CVC:

a) Evacuar els informes o dictàmens i realitzar els estudis que li sol·liciten les institucions públiques de la Comunitat Valenciana.

b) Emetre informe dels avantprojectes normatius que, a causa de la seua rellevància, li siguen sotmesos a consulta.

c) Proposar al President de la Generalitat Valenciana la distinció de les persones, entitats o institucions que se n'hagen fet mereixedores pel seu treball o la seua dedicació provada a l'estudi, la defensa o la promoció de la cultura valenciana.

d) Elaborar i elevar al Govern Valencià una memòria anual en la qual, a més d'exposar les seues activitats durant l'exercici, es recullen les observacions i els consells pertinents per a la defensa i promoció de la llengua i cultura valencianes, en qualsevol de les seues manifestacions.

e) Les altres que el President de la Generalitat Valenciana, les Corts Valencianes o el Govern Valencià li encarreguen.

2. Per tal d'acomplir aquestes funcions de manera adequada, el CVC podrà sol·licitar a les institucions culturals o a les persones que considere convenientes, per mitjà del president, els antecedents, els informes i la documentació que necessite.

3. Una vegada sotmesos a informe o dictamen del CVC els avantprojectes legislatius o normatius, si després de dos mesos des de la corresponent sol·licitud, el Consell no s'ha pronunciat expressament sobre aquests, s'entendrà que compten amb el vist-i-plau de la institució i que aquesta no hi té cap objecció a formular".

"Article sisè

Correspon al CVC, de manera especial, emetre l'informe a què fa referència la disposició addicional segona de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, sobre l'avantprojecte corresponent de la norma estatal que regula la situació de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Si en el termini de dos mesos des de la sol·licitud de l'informe, el CVC no s'ha pronunciat sobre aquest, s'entendrà que l'avantprojecte compta amb el vist-i-plau de la institució i que aquesta no hi té cap objecció a formular".

CAPÍTOL V

Durada del càrrec, renovació i pèrdua de la condició de membre del consell

Article setè

Els membres del CVC seran nomenats per un període de sis anys i poden ser elegits novament.

Article vuitè

Per tal d'assegurar la continuïtat en les actuacions del CVC, els membres el termini de nomenament dels quals haja finalitzat, seguiran exercint les seues funcions fins a la presa de possessió dels nous membres.

Article novè

La condició de membre del CVC es perdrà per qualsevol dels següents motius:

1. Per defunció.
2. Per renúncia.
3. Per la finalització del període per al qual foren nomenats.
4. Per incapacitat declarada mitjançant resolució judicial ferma.
5. Per incórrer en causa d'incompatibilitat.
6. Per estar condemnat, mitjançant sentència ferma, a una pena que comporte com a accessòria la inhabilitació professional o política.

CAPÍTOL VI

Òrgans del CVC

Article deu

El CVC es regeix per òrgans col·legiats i unipersonals.

Són òrgans de govern del CVC:

1. El Ple del Consell
2. La Comissió de Govern.
3. El president.

Són òrgans informatius i de treball: les comissions permanents i les temporals.

Article onze

El Ple del CVC és el màxim decisor de la institució.

Totes les qüestions que afecten la cultura valenciana quedaran reservades a la decisió del Ple del Consell.

Article dotze

Corresponen al Ple del Consell les competències següents:

- a) Elaborar el Reglament d'Organització i Funcionament, i les seues possibles modificacions, i elevar-lo al Govern Valencià perquè l'aprove.
- b) Aprovar la memòria anual.
- c) Aprovar l'avantprojecte de despeses de la institució perquè s'eleve al Govern Valencià, i també les possibles modificacions i la liquidació d'aquest.
- d) Aprovar els dictàmens i els informes que haja d'emetre la institució d'acord amb allò que es disposa en l'article 5 i en el 6 de la Llei del CVC.
- e) Proposar al President de la Generalitat Valenciana la distinció d'aquelles persones, entitats o institucions, les quals, per llur treball o per llur provada dedicació a l'estudi, la defensa o la promoció de la cultura valenciana, se n'hagen fet mereixedores.

- f) Aprovar els plans o programes d'actuació per a cada exercici econòmic.
- g) Constituir les comissions o ponències d'acord amb allò que es preveu en l'article 22 de la Llei del CVC, i designar-ne els components i els presidents.
- h) Aprovar el règim ordinari de reunions, i, quan pertoque, el de les reunions de les comissions o ponències.
- i) Fer propostes de nomenament i de remoció dels representants del CVC o dels vocals membres que per norma corresponga en els organismes o entitats fixats per Llei o Reglament.
- j) Proposar al Govern Valencià l'aprovació de la plantilla de personal al serveici de la institució, i la seua estructura orgànica.
- k) Qualsevol altre que li atribuïsquen la Llei del CVC i el present Reglament d'Organització i Funcionament.
- l) Les altres que el President de la Generalitat Valenciana, les Corts Valencianes o el Govern Valencià li encarreguen.
- m) Aprovar o rebutjar els acords i les decisions que li traslladen les diverses comissions, d'acord amb allò indicat en el capítol VII.

Article tretze

El Ple del CVC, a iniciativa de la majoria absoluta dels membres presents en la reunió, i a fi de vetllar per la defensa i la promoció dels valors culturals i lingüístics valencians, podrà elaborar aquells informes o dictàmens que considere escaients.

Article catorze

Entre altres competències de govern atribuïdes al Ple del Consell hom pot assenyalar l'elecció del vice-president, del secretari i dels quatre membres de la Comissió de Govern, i la verificació del fet que s'han complert les causes de cessament i d'incompatibilitats previstes per la Llei del CVC.

El Ple té, també, la potestat reglamentària que la Llei del CVC li atribuïeix.

Article quinze

Per a la validesa de les deliberacions del Consell Ple i de la Comissió de Govern s'exigirà la majoria absoluta dels seus membres presents, entre els quals es comptaran necessàriament el president i el secretari o els qui els representen, entre els quals caldrà que es troben el president i el secretari, o qui en faça les funcions.

En cas d'absència o malaltia del president i vice-president presidirà la sessió el conseller de més edat entre els més antics. En cas d'absència o malaltia del Secretari, el substituirà el conseller més jove entre els més moderns.

Els acords s'adoptaran per majoria simple dels presents, llevat dels casos previstos en aquest reglament. En cas d'empat, el president tindrà el vot decisiu.

S'entendrà que hi ha majoria simple quan els vots positius superen els negatius, sense comptar les abstencions, el vots en blanc i els nuls.

Els membres de la institució podran formular vots particulars raonats en cas de discrepància amb l'acord majoritari.

Article setze

El CVC es reunirà en sessions ordinàries o extraordinàries. Les reunions ordinàries tindran lloc d'acord amb el calendari que, anualment, presentarà el president del Ple per a la seua aprovació i posterior publicació.

De tota manera, el Ple del Consell ha de reunir-se trimestralment en un dels deu últims dies del mes que corresponga. El convocarà el president indicant data i hora. En cas que no ho fera, el Ple del Consell es reuniria automàticament l'últim dia hàbil.

S'ha de convocar reunió extraordinària del Consell Ple o de la Comissió de Govern quan ho decidisca el president, o a proposta raonada d'una tercera part dels membres integrants de l'òrgan corresponent.

Poden assistir a les reunions, amb veu però sense vot, després de la decisió de l'òrgan col·legiat corresponent i davant seu, aquelles persones que, per la seua erudició i provada competència, hajan estat convocades pel president perquè informen sobre els assumptes sotmesos a l'estudi i la consideració de la institució.

Article disset

En cas de vacant d'algun membre del CVC per una de les causes establertes en l'article nové d'aquest reglament, el president ho comunicarà, en un termini no superior a quinze dies, al President de les Corts Valencianes i al de la Generalitat Valenciana, perquè puguen cobrir aquesta vacant pel procediment previst en l'article 7 de la Llei del CVC.

Article divuit

El nou membre del Consell, qualsevol que siga la data de la seua incorporació, cessarà en el càrrec el mateix dia que ho hagués fet el membre la vacant del qual cobreix.

En cas de produir-se diverses vacants, si les Corts Valencianes no han indicat a qui substitueix cadascun dels nomenats, s'entendrà que la substitució es regeix pel registre d'entrada dels cessaments i per l'ordre en què apareixen els nomenats en la notificació oficial.

Article dinou

La Comissió de Govern està integrada pel president, el vicepresident i el secretari del Consell, i quatre membres d'aquest. El vicepresident i el secretari seran designats pel president, i els altres seran elegits per majoria absoluta de vots dels membres presents del CVC en llista oberta.

En cas de mort, remoció i incapacitat del president, el nomenat per a tal funció proposarà al Consell Ple un vicepresident i un secretari, el mandat dels quals finalitzarà el dia que hauria expirat el dels membres les vacants dels quals cobreixen.

Els càrrecs de la Comissió de Govern s'elegiran cada tres anys, llevat del president, en la primera reunió plenària, i podran ser reelegits.

Article vint

Són competències de la Comissió de Govern:

- a) Elaborar l'avantprojecte anual de despeses.
- b) Elaborar el projecte de memòria anual.
- c) Dirigir i controlar l'execució del pressupost del CVC i preparar-ne la liquidació.
- d) Determinar la tramitació dels escrits i les peticions dirigides a la institució.
- e) Exercir les facultats ordinàries en matèria de contractació administrativa, dins els límits legals i pressupostaris.
- f) Disposar les despeses pròpies dels serveis del Consell, dins els límits legals i pressupostaris.
- g) Resoldre aquelles qüestions que siguen sotmeses a consideració pel president i que no estiguen atribuïdes al Ple del Consell.
- h) Qualsevol altra competència que li atribueca la Llei del CVC o aquest Reglament d'Organització i Funcionament, i la resta que no estiguen atribuïdes a cap òrgan específic.

Secció tercera

El President, Vicepresident i Secretari del CVC i les seues competències

Article vint-i-u

El President de la Generalitat Valenciana nomenarà per decret el President del CVC entre els seus membres, després de l'audiència prèvia d'aquests, i també en decretarà el cessament.

Article vint-i-dos

Les competències del president són:

- a) La representació legal de la institució.
- b) Convocar, fixar l'ordre del dia, presidir i moderar-ne les reunions.
- c) Dirigir tots els seus organismes i dependències.
- d) Ordenar els pagaments.
- e) Vetllar pel compliment dels acords del Ple i de la Comissió de Govern.
- f) Qualsevol altra facultat de règim intern o d'administració que no estiga atribuïda al Ple

del Consell o a la Comissió de Govern.

El vicepresident substituirà el president en cas de vacant, abasència o malaltia i a més exercirà les facultats per a les quals aquell el delegue.

Article vint-i-tres

Correspon al president exercir funcions directives ordinàries i, principalment, fixar l'ordre del dia del Ple. Hi haurà d'incloure les propostes de la Comissió de Govern, de les comissions permanents, de les temporals, si n'hi ha, i també totes aquelles propostes avalades per petició de, com a mínim, un terç dels membres del consell i trameses amb anterioritat a la reunió de la Comissió de Govern immediatament anterior al Ple. també li correpon fixar l'ordre del dia de la Comissió de Govern, bé per iniciativa pròpia o bé a petició de la majoria dels membres presents.

Article vint-i-quatre

El Vicepresident i el Secretari del CVC seran elegits a proposta del president, entre els membres de la institució, amb audiència d'aquests, després de la deliberació prèvia del Ple i per majoria absoluta dels presents.

Article vint-i-cinc

Corresponen al Secretari del CVC, o a qui el substituesca, les següents funcions:

a) Cursar les convocatòries de les reunions del Ple del Consell i de la Comissió de Govern, amb el seu corresponent ordre del dia i documentació.

b) Estendre, en tot dos idiomes oficials, les actes de les reunions, i autoritzar-les amb la seua signatura i amb el vist-i-plau del president.

c) Expedir els certificats d'actes, acords, dictàmens i informes i les còpies d'aquests, amb el vist-i-plau del president.

d) Dur els llibres d'actes del Ple del Consell i de la Comissió de Govern.

Els esmentats llibres podran formar-se mitjançant la recopilació de fulls numerats i mecanografiats.

e) Estendre els certificats d'assistència a petició dels interessats.

f) Estendre els certificats d'assistència per acreditar la meritació dels corresponents efectes econòmics.

g) Dur un registre de disposicions legals que afecten el CVC i un altre de les resolucions recaigudes en els expedients sotmesos a consulta.

h) Formar i custodiar els expedients individuals del personal al servei del CVC.

i) Actuar de ponent davant la Comissió de Govern o del Ple del Consell en assumptes relatius al personal.

j) Tenir cura del registre d'entrades i eixides dels expedients i de distribuir-los adequadament; recordar a les comissions i ponències el compliment dels terminis acordats, i

reclamar la devolució dels expedients.

g) Gestionar l'execució pressupostària i els documents comptables i de pagament.

TÍTOL II

Funcionament del CVC

CAPÍTOL I

Constitució del consell

Article vint-i-sis

D'acord amb l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, els dos idiomes oficials del CVC són el valencià i el castellà.

Els membres del Consell podran fer ús indistintament d'ambdós idiomes.

Tots els escrits del CVC podran ser bilingües.

Article vint-i-set

El CVC iniciarà les reunions a partir de la data de la seua constitució, que tindrà lloc el dia, hora i lloc assenyalats per la convocatòria.

La sessió constitutiva estarà presidida pel president nomenat.

El president declararà oberta la sessió. El secretari, o qui el substituesca, llegirà la convocatòria i la llista de membres electes.

S'elegiran, seguidament, el vicepresident, el secretari i els membres de la Comissió de Govern.

Realitzades totes les actuacions anteriors, el president del CVC lliurarà als membres que no la tinguen la corresponent credencial justificativa de la seua condició.

Article vint-i-vuit

Concloues les votacions, i havent ocupat els seus llocs els elegits com a vicepresident i secretari, el president declararà constituït el CVC. Tot seguit, es clourà la reunió.

La constitució del CVC es comunicarà al President de la Generalitat Valenciana.

CAPÍTOL II

Dels membres del CVC

Article vint-i-nou

Els membres del CVC tindran dret a assistir, amb veu i vot, a les reunions del Ple del

Consell i a les de les comissions a què pertanyen. Deuran justificar l'absència. Podran assistir, amb veu però sense vot, a la resta de comissions.

Els membres del CVC podran formar part d'un màxim de tres comissions.

El President de cada comissió podrà, ocasionalment, reclamar l'assistència d'un o més consellers no pertanyents a la comissió la col·laboració dels quals tinga interès per a assumptes concrets. En tals casos les persones convocades seran considerades membres de dret de la comissió en la reunió de referència.

Article trenta

El Ple del Consell i la Comissió de Govern tindran la facultat de demanar a les administracions públiques les dades, els informes o els documents relacionats amb les matèries objecte de la seua atenció, per al millor compliment de les seues funcions.

Article trenta-u

Els membres del CVC tindran dret a les dietes, les despeses de locomoció i les assistències que siguen indispensables per a complir-ne eficaçment i digna les funcions.

La Comissió de Govern en fixarà, cada any, la quantia i les modalitats, dins de les corresponents consignacions pressupostàries.

També es proveirà d'un assegurança de viatges i desplaçaments a favor d'aquells membres que ho necessiten en el compliment de les seues funcions.

CAPÍTOL III

Dels deures dels membres del CVC

Article trenta-dos

Els membres del CVC tenen el deure d'assistir a totes les reunions del Ple, i a les de les comissions de què formen part.

La Comissió de Govern informarà a la Presidència de les Corts Valencianes i a la Presidència de la Generalitat Valenciana de les activitats i funcionament del CVC.

Article trenta-tres

Els membres del CVC estan obligats a respectar les normes establertes en aquest reglament. Han de mantenir la discreció sobre les deliberacions del consell i, particularment, sobre les de caràcter secret.

CAPÍTOL IV De les comissions

Article trenta-quatre

El Ple del Consell, a proposta del president, d'acord amb la Comissió de Govern, o per iniciativa de la tercera part dels seus membres, aprovarà les comissions permanents no previstes en l'article següent, o les comissions temporals que estime oportunes, d'acord amb el que disposa l'article 22 de la Llei del CVC.

Article trenta-cinc

Tindran caràcter de comissions permanents, sense perjudici d'altres que puguen crear-se en el futur, les següents:

- a) Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària.
- b) Comissió de Llegat Històric i Artístic.
- c) Comissió de Promoció Cultural.
- d) Comissió de les Ciències.
- e) Comissió de les Arts.

Les comissions mencionades podran deixar de ser permanents seguint el mateix procediment de la seua creació.

Tindran el caràcter de comissions temporals les que es creen per a fins concrets. Aquestes comissions temporals s'extingiran a l'acabament del treball encomanat.

Article trenta-sis

El President de cada una de les comissions haurà de ser membre del Consell Valencià de Cultura i proposat pels components de la comissió. La proposta es notificarà a la Comissió de Govern, la qual la traslladarà al Ple perquè es vote i s'aprove si pertoca.

Article trenta-set

Les comissions estaran integrades pel president i pels membres que, a proposta d'aquest, aprove el Ple del Consell; se'n designarà, al seu si, un secretari.

El president del CVC, o el membre de la Comissió de Govern en qui delegarà, assistirà amb veu i vot a les reunions de les comissions.

Són competències del President:

- Proposar al Ple l'aprovació dels membres de la comissió i del secretari.
- Informar el Ple i la Comissió de Govern sobre les activitats de la comissió i el compliment eficaç de les obligacions.

-Remoure els membres que falten injustificadament a més de tres reunions.

Cap comissió no podrà comptar amb un nombre de membres de número superior a la meitat dels del Ple.

Article trenta-vuit

Sense menyscabament de les competències que corresponen al Ple del Consell pel que fa a aprovar els dictàmens i informes emesos per les comissions, aquestes s'ocuparan de les que els competesquen, i en particular de les següents:

- La Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària estudiarà aquelles matèries de caràcter jurídic que se sotmeten a la seua consideració, i interpretarà el reglament a instància del Ple, de qualsevol comissió o de qualsevol dels seus membres.
- La Comissió de Llegat Històric i ARTístic tindrà al seu càrrec l'estudi del patrimoni cultural valencià en les seues diverses facetes, moments i manifestacions.
- La Comissió de Promoció Cultural, entre altres objectius, tindrà la funció de promoure i informar sobre aspectes de la realitat cultural valenciana.
- La Comissió de les Arts s'encarregarà d'estudiar i promoure tot allò relacionat amb les arts plàstiques, escèniques i musicals contemporànies.
- La Comissió de les Ciències tindrà com a objectiu estudiar i promocionar tot allò relacionat amb les ciències i la tecnologia.

Article trenta-nou

Les comissions seran convocades pel president, per iniciativa pròpia o a petició de la majoria simple dels membres de la comissió.

El president del consell podrà convocar i presidir qualsevol comissió.

Les deliberacions de les comissions requeriran per a la validesa l'assistència d'almenys la meitat més un dels membres, entre els quals haurà de ser el president i el secretari o qui els substituesquen.

Els acords s'adoptaran per majoria simple dels presents. En cas d'empat, el president d'aquestes resoldrà amb el seu vot decisiu. Els dictàmens o informes de les comissions portaran la signatura de qui haja presidit la reunió en que s'hagen aprovat i la del secretari.

El president del CVC podrà demanar la convocatòria i presidir qualsevol comissió.

Article quaranta

Les comissions, en l'exercici de les seues competències, hauran de concloure la tramitació dels informes o dictàmens que els hagen estat sol·licitats, en el termini fixat pel Ple del Consell que, si cal, podrà prorrogar-lo, excepte en els casos previstos en la Llei del CVC.

Els representants del Consell Valencià de Cultura o membres designats per aquest en altres institucions o organismes n'informaran el Consell Valencià de Cultura i la comissió respectiva.

Article quaranta-u

Les comissions no podran ser convocades al mateix temps que el Ple del Consell.

Article quaranta-dos

Les comissions, mitjançant el president del consell, podran obtenir la informació o documentació que necessiten de les instàncies corresponents, en l'àmbit de la Generalitat Valenciana. Si les autoritats requerides no faciliten les informacions o documentacions sol·licitades en el termini previst, el President del CVC, a petició o per acord de les comissions afectades, podrà manifestar la seua queixa davant l'autoritat immediata superior de l'òrgan afectat, a fi que es prenguen les mesures pertinents.

Article quaranta-tres

Les comissions, mitjançant el president del consell, podran sol·licitar la presència davant seu d'aquelles persones d'erudició i provada competència en la matèria objecte de debat perquè informen sobre els punts que se'ls consulten.

Article quaranta-quatre

Tant les comissions permanents com les temporals hauran de constituir-se dins els quinze dies següents a la seua creació.

Article quaranta-cinc

Cada comissió elevarà al Ple del Consell, articulats i motivats com cal, els dictàmens o informes que, al seu si, s'hagen elaborat per a la seua aprovació.

De cara a elaborar els plans d'actuació, les comissions donaran un avanç provisional dels acords que consideren més importants, sense perjudici de l'aprovació de l'acta corresponent.

Article quaranta-sis

El president del Consell està facultat per a ordenar el debat sobre els dictàmens emesos per cada comissió, concedir la paraula i fixar la durada de les intervencions.

Article quaranta-set

Les conclusions aprovades pel Ple del Consell seran comunicades al President de la

Generalitat Valenciana i posteriorment publicades en la memòria del Consell. Igualment s'actuarà amb els vots particulars.

Article quaranta-vuit

La Comissió de Govern haurà de posar a disposició de les comissions els mitjans materials suficients perquè puguen complir la funció que tenen prevista en aquest reglament.

CAPÍTOL V

El Ple del CVC

Article quaranta-nou

El Ple del Consell és l'òrgan suprem del CVC.

Correspon al president convocar-lo, sia a iniciativa pròpia, sia a petició raonada d'una tercera part dels membres.

Article cinquanta

Sols tindran accés a la sala de reunions, a més del membres del consell, els funcionaris al servei d'aquest i qui estiga autoritzat pel president.

Article cinquanta-u

Les reunions del Ple del Consell poden ser obertes o, excepcionalment, reservades. Seran reservades quan ho demane un terç dels membres o a iniciativa del president.

Article cinquanta-dos

De les reunions del Ple del Consell i de les comissions s'estendrà l'acta que haurà de contenir una breu enumeració de les matèries debatudes, les persones que han intervingut, les incidències hagudes, els acords adoptats i els vots particulars, si n'hi ha. Amb aquest fi es podran utilitzar els mitjans auxiliars, personals i tècnics que calguen.

Signaran l'acta el secretari i el president, siga del Ple del Consell o de la comissió corresponent.

Les actes seran aprovades en la reunió següent del Ple o de la comissió, si no hi ha esmenes. Quan n'hi haja, s'hauran de presentar per escrit i, una vegada incloses en les actes corresponents, seran aprovades en la propera reunió.

Quan es tracte d'actes de les reunions reservades, sols podran ser consultades per les persones interessades, després que els autoritze la Comissió de Govern.

Article cinquanta-tres

L'ordre del dia de les reunions, amb la corresponent documentació, haurà de trametre's a tots els membres almenys amb quaranta-vuit hores d'antelació.

Les propostes d'acord es dirigiran al President, per escrit, incloent-hi el text que se sotmet a aprovació. Tot això sense perjudici del debat i de l'aprovació final del Ple.

Article cinquanta-quatre

L'ordre del dia del Ple del Consell el fixarà el president, d'acord amb la Comissió de Govern, o a petició d'un terç dels membres del Ple.

L'ordre del dia de les comissions el fixarà el president, d'acord amb la majoria simple dels membres de la comissió.

Article cinquanta-cinc

Les convocatòries de la Comissió de Govern i del Ple, amb l'ordre del dia, es comunicaran d'ofici al President de la Generalitat Valenciana i al Conseller de Cultura, Educació i Ciència.

Article cinquanta-sis

L'ordre del dia del Ple del Consell i de les comissions podrà ser modificat al començament de la reunió, a proposta del president respectiu o d'un terç dels assistents, amb l'acord unànim de d'aquests. En el cas de les comissions, n'hi haurà prou amb la majoria simple.

CAPÍTOL VII

Dels debats

Article cinquanta-set

Durant els debats, cada membre del consell o de la comissió corresponent, sol·licitarà al president permís per a intervenir. Aquest concedirà la paraula per ordre de petició i moderarà el debat.

Qualsevol membre podrà renunciar a la paraula sol·licitada, després de comunicar-ho al president corresponent.

Els membres del Govern Valencià i els màxims representants de les institucions de la Generalitat Valenciana, sempre que ho demanen, podran intervenir en les reunions del Ple del Consell o de les comissions.

Les propostes que sigan elevades per les comissions, seran exposades pel seu president o per el que ell designe.

Article cinquanta-vuit

Els membres del Consell Valencià de Cultura tenen dret a replicar a les al·lusions personals.

Article cinquanta-nou

Qualsevol membre del consell podrà sol·licitar al president la lectura de normes o documents per a una major documentació en la matèria.

Article seixanta

La presidència del Ple del Consell o la de cada comissió podrà considerar acabada una discussió quan estime que un assumpte ha estat suficientment debatut. També podrà decidir-ho a instància d'un terç dels membres.

CAPÍTOL VIII

De les votacions

Article seixanta-u

Les deliberacions del Ple del Consell, de la Comissió de Govern i de qualsevol altra comissió es regiran pel que disposa l'article quinze d'aquest reglament.

La comprovació del quòrum s'efectuarà a l'inici de les reunions i de cada votació. En el cas que no hi hagués quòrum, es posposarà la votació fins una reunió posterior.

Article seixanta-dos

Els acords del Ple del Consell i de la Comissió de Govern s'adopten per majoria simple dels presents. El vot del president dirimirà els empats.

El vot de cada membre és personal i indelegable.

Article seixanta-tres

No poden interrompre's les votacions; durant aquestes no es concedirà l'ús de la paraula a cap membre; no es podrà entrar ni abandonar la sala de reunions sense el permís del president.

Article seixanta-quatre

Totes les votacions, tant del Ple del Consell com de la Comissió de Govern i de les comissions, podran ser secretes si ho sol·licita algun membre, tant si es tracta de reunions obertes com reservades.

CAPÍTOL IX

De la publicitat dels treballs del Ple del Consell, de la Comissió de Govern i de les comissions

Article seixanta-cinc

En la memòria anual del Consell hauran de reproduir-se íntegrament totes les intervencions, incidències i acords adoptats per les comissions, la Comissió de Govern i el Ple del Consell.

llevat d'aquelles que hagen tingut el caràcter de reservades; en aquest cas, l'acta corresponent serà custodiada pel secretari i no podrà ser consultada sense el consentiment de la presidència, després d'escoltada la Comissió de Govern.

Article seixanta-sis

El president, d'acord amb la Comissió de Govern, facilitarà als mitjans de comunicació la informació sobre les activitats dels diferents òrgans del consell. També podrà concedir credencials als diferents mitjans de comunicació perquè puguen accedir als locals on s'efectuen els debats.

TÍTOL III

Procediment del Consell Valencià de Cultura

Article seixanta-set

Qualsevol proposta d'informe, dictamen o pronunciament que s'eleva al Consell Valencià de Cultura es presentarà a la presidència del Consell. Aquesta, d'acord amb la Comissió de Govern, la trametrà a la comissió corresponent, si n'hi ha o se crea amb aquest fi. En el si de la comissió es nomenarà una ponència perquè, en el termini previst per la corresponent presidència, elabore el dictamen o informe que, una vegada discutit al si de la comissió i aprovat, serà remès al president del Consell perquè després de la deliberació en la Comissió de Govern, se stometa a l'acord del Ple del Consell.

Tots els informes o dictàmens hauran d'estar signats pel president i el secretari del consell, o que els substituesquen.

Aquestes qüestions plantejades davant del Consell Valencià de Cultura i que la Comissió de Govern considere que no siga competència del mateix serà tramessa a la instància corresponent pel president.

Si hi cap vot particular, s'adjuntarà quan la persona interessada ho sol·licite.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Aquest reglament, una vegada aprovat pel Govern Valencià, vigirà des del mateix dia de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Segona

La reforma d'aquest reglament haurà de ser iniciada pel Consell Valencià de Cultura que, després de l'acord per majoria absoluta del Ple del Consell, proposarà al Govern Valencià les

modificacions del reglament.

El Presidente de cada comisión podrá, ocasionalmente, reclamar la asistencia de un o más consejeros no pertenecientes a la comisión, cuya colaboración sea de interés para asuntos concretos. En tales casos las personas convocadas serán consideradas miembros de derecho de la comisión en la reunión de referencia.

MEMÒRIA
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

1996

VOLUM II

MEMÒRIA

DEL

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

1996

Volum II

Segon Volum

Informes emesos:

II Jornades sobre cultura
Sobre el terme "Levante"
Sobre el futur del Jardí Zoològic
Sobre el Convent de la Trinitat
Sobre el topònimic "Llucena"
Sobre declaracions de B.I.C.

INFORMES EMESOS

II JORNADES SOBRE CULTURA

ELS ARXIUS, BIBLIOTEQUES I CENTRES DE DOCUMENTACIÓ
VALENCIANS DAVANT EL REPTÉ DEL III MIL·LENNI

II JORNADAS SOBRE CULTURA EN LA COMUNITAT VALENCIANA

ELS ARXIUS, BIBLIOTEQUES I CENTRES
DE DOCUMENTACIÓ VALENCIANS
D'AVANT EL REpte DEL III MIL·LENNI

CONCLUSIONS

Universidad Internacional Menéndez y Pelayo

8-10 de febrer de 1996

 GENERALITAT VALENCIANA
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

C O N C L U S I Ó   G E N E R A L

COM a conclusió general, el col·lectiu d'arxivers, bibliotecaris i documentalistes vol fer arribar a les Corts, a través del Consell Valencià de Cultura, la petició d'un debat per a tractar la situació dels Arxius, les Biblioteques i els Centres de Documentació de la Comunitat Valenciana. El debat hauria de subjectar-se als punts fonamentals següents:

- A. Base jurídica i pressupostària.
- B. Professionalització del personal.
- C. Tasca de planificació estructural i coordinació a tots els nivells institucionals i tècnics.
- D. Conservació del patrimoni documental i bibliogràfic per mitjà de la creació d'un centre amb les competències pertinents.

B I B L I O T E Q U E S

Hem d'expressar el nostre sincer reconeixement als membres del Consell Valencià de Cultura i en especial a la Secretària d'estes Jornades, Pilar Faus, perquè des de la seua independència i neutralitat, i a diferència del que sol ser habitual, han demostrat una exquisida sensibilitat i preocupació pels greus problemes i el lamentable desampar que pateixen els arxius, les biblioteques i els centres de documentació valencians.

1. Desplegament de la Llei d'Organització Bibliotecària de la Comunitat Valenciana per mitjà d'un Reglament, abans de 1999, que complisca les previsions de la Llei i dignifique les biblioteques.
2. Denúncia de tots els convenis actuals i exigència que els retiren fins que, una vegada elaborat el Reglament, puga fer-se'n un de nou.
3. Reestructuració del Consell de Biblioteques perquè hi existisca una representació efectiva dels professionals en actiu.
4. Redefinició del Centre de Biblioteques, perquè coordine la totalitat dels tipus de biblioteques valencianes, incloent-hi les universitàries, amb la implantació de noves tecnologies (informatització, autopistes de la informació, etc.).

5. La financiació de les biblioteques públiques ha d'estar d'acord amb els paràmetres internacionals. A més, la Generalitat Valenciana ha d'assumir gran part del cost del Servei Valencià de Biblioteques.
6. El personal de les biblioteques públiques, en totes les seues modalitats, ha de ser tècnic i qualificat, i a tal fi cal implantar estudis de biblioteconomia i documentació en la Universitat Valenciana i establir la convalidació del personal professional en actiu.
7. Elaboració d'un pla bibliotecari per a les grans ciutats, i específicament per a la ciutat de València.
8. Realització d'un inventari que incloga la totalitat de les biblioteques valencianes, tant públiques com privades.
9. Introducció dels necessaris canvis legislatius perquè no es grave fiscalment la possessió i la transmissió de les biblioteques privades, i establir els convenis necessaris per a la seua utilització.
10. Que la Generalitat Valenciana promoga l'adquisició de les biblioteques privades que per la seua importància formen part del patrimoni bibliogràfic valencià.
11. Sol·licitar als poders públics que la Biblioteca Valenciana obrija les seues portes en el Monestir de Sant Miquel dels Reis en 1999.
12. Dignificació de la biblioteca pública reconeixent el paper fonamental que té en la difusió de la cultura d'un poble, potenciant des de l'administració este servei públic perquè realment servisca als ciutadans en el III mil·lenni.

1. Reclamar l'elaboració d'una Llei d'Arxius Valencians.
2. Creació d'un sistema arxivístic valencià coherent i que integre tots els arxius existents a la Comunitat Valenciana.
3. Aplicació, mentre es gesta la Llei d'Arxius Valencians, de la legislació general aplicable al món dels arxius.
4. Protecció de fons documentals particulars, per exemple d'empreses, i que l'atenció que mereixen no passe desaperebuda en la redacció de la Llei d'Arxius Valencians.
5. Fer arribar a les conselleries de Cultura, Educació i Ciència i d'Administració Pública de la Generalitat Valenciana la recomanació que tots els ajuntaments formen arxius municipals i que creen la figura de responsable de l'arxiu exigint-li la formació arxivística i la qualificació necessàries. Tot açò referit almenys a municipis de més de 5.000 habitants i també a aquells el fons documental dels quals ho justifique.
6. Potenciar la creació d'una secció d'arxiu gràfic en tots els arxius municipals.
7. Recomana que abans d'emprendre l'organització d'un arxiu municipal, la corporació municipal que se n'encarregue n'informe el servei d'Arxius de la Generalitat Valenciana a fi que tots dos organismes puguen comprovar

i analitzar conjuntament el cas concret, per tal d'evitar possibles defectes nascuts de deficiències de formació de la persona a qui s'encarregarà el treball, i puguen elaborar conjuntament les directrius de l'arxiu.

8. En este sentit, es protesta per la dedicació d'objectors de consciència i altres persones sense preparació arxivística a les funcions d'arxiver professional en solitari.
9. El servici corresponent de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència hauria de fer inspeccions periòdiques i regulars als municipis valencians a fi de comprovar la situació real dels seus arxius, sobretot dels municipals, dels parroquials i de la resta de fons documentals existents en els municipis, amb la finalitat bàsica d'elaborar un pla de treball real, homogeni i viable.
10. Reactivació dels programes de difusió d'instruments descriptius, sobretot d'arxius parroquials, sense oblidar el treball ja començat sobre els arxius municipals i sobre qualsevol altre tipus de fons documentals.
11. Potenciació del servici d'Arxius de la Generalitat Valenciana, actualment Secció d'Arxius del Servei d'Arxius i Biblioteques.

Estes conclusions poden sintetitzar-se en els dos punts següents:

1. Assessorament, inspecció, formació, difusió i col·laboració de la totalitat dels arxius valencians.
2. Revitalització del Consell Assessor d'Arxius perquè assumisca en principi estes conclusions adoptades en les II Jornades sobre Cultura en la Comunitat Valenciana.

CENTRES DE DOCUMENTACIÓ

1. El Centre de Documentació com a reunió sistematitzada d'una sèrie de documents inconnexos relatius a una sola matèria i vertebrats per mitjà del suport informàtic és un fenomen recent, i això és la causa que ni el concepte exacte del centre, ni l'exacte contingut curricular exigible al responsable, no estiguen ben definits.
2. És urgent concretar legalment les figures de documentalista, bibliotecari o arxiver responsable del Centre de Documentació, i precisar-ne les competències i l'estructuració de les exigències professionals genèriques i de les específiques en funció de la temàtica de cada centre.
3. D'acord amb tot això, és urgent i inexcusable que el legislador valencià, el qual en estos moments elabora una nova Llei Valenciana de Patrimoni, contemple, definisca i regule els Centres de Documentació, i també que l'Administració Autonòmica promoga, mantinga i consolide estos centres, a fi de satisfer les necessitats d'informació del tercer mil·lenni.

INFORME SOBRE EL TERME “LEVANTE”

INFORME SOBRE EL TÉRMINO "LEVANTE".

La palabra "Levante" referida a una región o lugar, es equívoca e inductora de error y confusión, ya que siempre lo será opuesta al poniente de quien la utiliza, es decir Valencia está a poniente de un mallorquín y levante de un castellano.

Según el Diccionario de la Real Academia de la Lengua, se refiere con esta acepción a los "*Paises que caen a la parte oriental del mediterráneo*", la misma definición utiliza la Enciclopedia Espasa¹ y exactamente lo mismo representa para franceses e italianos que entienden por "Levante", a los países de Grecia y Egipto. No aparece el término en ningún diccionario geográfico o estadístico como palabra que represente un territorio determinado.² Tampoco en ninguna de las tres principales guías del siglo XX: Fuster, Guaner y Almela³. Es gravísimo que la indiferencia de los valencianos a permitido que las últimas ediciones de la Real Academia introduzcan la acepción de "*Nombre genérico de de las comarcas mediterráneas de España, y especialmente las correspondientes a los antiguos reinos de Valencia y Murcia*".

En la Edad Media Ramón Muntaner utilizó la denominación "llevant" para referirse a los países más allá de Italia, sin que tengamos noticias de la utilización de este término hasta finales del siglo XIX. A principios de siglo Felipe Peyró Carrió, publicó en 1909 el folleto titulado *Levantismo*, para referirse a los valencianos siguiendo la famosa frase de Miguel de Unamuno: *¿Seréis siempre unos niños, levantinos! ¡Os ahoga la estética!* Si bien el escritor se refería de esta manera refiriéndose a los barceloneses, en la formación de la Solidaritat Catalana, el 25 de noviembre de 1905.

Tuvo mucha influencia la guía editada en 1923 por la editorial Calpe, referida a Valencia, con el título de *Levante*⁴, a cargo del Director de Bellas Artes, el valenciano Elías Tormo, el cual escribió públicamente en hacer saber a sus amigos que aquel título de Levante no era cosa suya, sino inspiración de la editorial y más aún de su director Dantín Cereceda. También utilizó, entre otros muchos, el término Levante, el escritor Alfonso Pérez Nieva en sus *Notas de Viaje: por Levante*, (1899), refiriéndose a Valencia, Tarragona y Barcelona.

Jamás utilizan el término "Levante", los viajeros que visitan Valencia a través del tiempo como Jerónimo Münzer (1490), Popplaw (1483), Enrique Cock (1585), Bartolome Joly (1603), Des Essart (1669), Esteban de la Silhouette (1770), Bourgoinh (1789), Twis (1775), Swinburne (1779), Twondend (1786), Teofilo Gautier (1843), Alexandre Laborde (1806), Richard Ford (1846), Gustavo Dore (1865), Condesa de Gasparin (1875) y otros muchos cuya relación haría interminable este informe, ni tampoco las guías valencianas del siglo XIX, Settier, Boix, Cruilles, Garulo, Galiana y Llombart que siempre utilizaron el nombre de Reino de Valencia.

¹ *Enciclopedia Universal Ilustrada Europeo Americana*. Barcelona, s.a. T.30.

² Ver: *Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España*, de Pascual Madoz, 1845-50, ni en el de Sebastian de Miñano. (1826-29).

³ Ver.: Luis GUARNER, *Valencia, tierra y alma de un país*. Espasa-Calpe, Joan FUSTER, *El País Valenciano*. Destino, 1962 y Francisco ALMELA Y VIVES, *Valencia y su Reino*, Ed. Mariola, 1965.

⁴ Elías TORMO: *Levante (Provincias valencianas y murcianas)*, Madrid, Calpe, 1923.

El término "Levante", lo suelen utilizar los castellanos y especialmente los madrileños, cuando vienen a nuestras costas. Fue justamente un valenciano Azorin, impregnado de centralismo, el que más utiliza este equivocado término, siempre claro está, en sus viajes desde la Corte a su Monovar natal.⁵ Dedicando su mejor libro a su tierra con el nombre de *Valencia*⁶.

Es el cronista Francisco Almela y Vives, quien más escribe sobre este término, primero en su obra *Costas las de Levante*⁷, título propósito -dice el autor- para subrayar la improcedencia de la palabra, que considera improcedente por varias razones, que posteriormente en su obra fundamental *Valencia y su Reino*, se reafirma y completa apoyándose en los diccionarios Madoz y Espasa y las investigaciones que había realizado al respecto.

Almela apoya su negativa a utilizar este término por las siguientes razones:

- 1.- El concepto "Levante" implica la situación a poniente del que habla o escribe.
- 2.- Ningún Diccionario geográfico-estadístico recoge la acepción "Levante".
- 3.- Improcedente para un mallorquín.
- 4.- Ociosa para determinar territorios que, como el valenciano, tienen nombre concreto.

Para terminar afirmando Almela y Vives, que "*su utilización tiene por de pronto el gravísimo inconveniente de ir relegando un nombre natural, histórico y -¿por qué no decirlo?- glorioso en beneficio de otro artificial, moderno en su expresada acepción y sin timbres propios que le abonen*"⁸

Más contundente ha sido recientemente el escritor y miembro del Consell Valencià de Cultura, Xavier Casp, quien en su artículo dominical : Parle del "Levante feliz": Hui motive lo de "Levante"⁹, afirma que "*Lo que no ha tingut mai trellat es que el sentit substitutiu que pren no se sap quan, mantinga la vitalitat un tant imbeci, perquè no ha segut mai cosa de determinada política, sino mes be de pedanteria, ignorancia, comoditat, mala fe...*", para continuar opinando que "*Lo de Levante no ha segut mai acceptat pels valencians quan se diu i s'escriu per a substituir el nom de Valencia*". "*Aço fa pensar que esta Espanya nostra tot ve ser, simplement, com se mira desde Madrid*".

---

⁵ AZORIN.: *El Libro de Levante*, Buenos Aires, Losada, 1952 y *España Clara*, Doncel, 1966, si bien en esta última obra utiliza los dos términos, Levante y Valencia.

⁶ AZORIN.: *Valencia*. Madrid, Biblioteca Nueva, 1941.

⁷ Francisco ALMELA Y VIVES.: *Costas las de Levante*, Valencia, 1954, recogiendo la conferencia pronunciada en el Centro Excursionista de Valencia, el 17 de junio de 1954.

⁸ Francisco ALMELA Y VIVES.: *Valencia...* op.cit. p.27.

⁹ Xavier CASP.: "Hui motive lo de "Levante". *Las Provincias*, 15-9-96

A pesar de que podríamos añadir numerosas citas sobre su uso así como utilización en marcas comerciales, deportivas, financieras, etc, en nada desdican la improcedencia de un nombre importado, moderno, sin raíces históricas, nunca aceptado por los valencianos, por lo que podemos afirmar que la aplicación del término "Levante" a las tierras valencianas es gravísimo ya que además de relegar el nombre natural e histórico, define territorios imprecisos desde Cataluña a Andalucía, a la vez que crea confusión geográfica.

Valencia, 16 de septiembre de 1996.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Manuel Bas Carbonell', with a long horizontal stroke extending to the right.

Manuel Bas Carbonell.

S'ADJUNTA L'INFORME QUE ENS HA ARRIBAT DEL SR. PÉREZ I
MORAGÓN CORROBORANT L'INFORME DEL SR. BAS
CARBONELL

INFORME SOBRE EL TERME «LEVANTE» COM A DENOMINACIÓ DEL TERRITORI VALENCIÀ

INTRODUCCIÓ

El procés d'homogeneïtzació administrativa, política, jurídica i lingüística a què es veié abocat el vençut Regne de València de 1707, i que es va iniciar amb el Reial Decret de 29 de juny de 1707, tingué, entre altres efectes, el d'anar buidant de contingut –i, per tant, de ressò en la memòria individual dels subdits i fins de les institucions que subsistiren– una designació que provenia del segle XIII.

Durant el segle XIX, a més, els successius dissenys governamentals per repartir en províncies el territori de la monarquia espanyola van accentuar aquell buit referencial. L'existència d'una realitat administrativa provincial (amb diputacions, governs propis de la circumscripció, delegacions ministerials i altres organismes), amb el lògic enfortiment com a centre de les capitals de província, va produir amb el transcurs del temps una falta de denominació oficial per al territori que fins a primeries del XVIII constituïa el Regne de València, i que des del primer terç del XIX varià diverses vegades de distribució.

Felip Mateu i Llopis s'ocupà amb molt de detall dels diversos projectes de partició del territori valencià, durant els segles XVIII i

XIX, especialment durant aquest últim, seguint els models implantats a França arran de la Revolució.¹

En aquest procés tingué una importància decisiva la divisió provincial de 1833, que no respectava les regions històriques ni les naturals. A partir d'aquel moment, les divisions judicials, militars, d'hisenda, i moltes altres, anaren ajustant-se al nou mapa territorial. El 1847 es va proposar una divisió en governs "regionals", dins de la qual, el "de València" comprenia també les províncies de Múrcia i Albacete.

Tot i que l'intent no prosperà, es pot trobar en ell un antecedent del que seria posteriorment i fins ara mateix, en multitud de referències, la «región de Levante», com ja va apuntar Vicent M. Rosselló i Verger.²

En efecte, durant la major part del segle XX, i enmig de les més diverses situacions polítiques, s'ha fet molt freqüent trobar anomenat el territori valencià com a «Levante».

És cert que, com veurem, se li ha donat igualment un sentit més ampli. Per exemple, quan Miguel de Unamuno pretenia establir un dictamen famós, en 1905, va pronosticar als «levantinos», que serien «siempre unos niños», perquè els ofegava «la estética». Els «levantinos» eren barcelonins que havien assistit a l'anomenat llavors «Aplec de la protesta», en un míting que donà lloc al moviment civil

---

1 F. Mateu i Llopis *El País Valencià*. València 1933, L'Estel, pàgs. 67 i ss.

2 *Saitabi* XIV, València, pàg. 158.

i polític anomenat Solidaritat Catalana. Però, el més habitual és que el terme s'utilitze per designar el territori valencià o els seus habitants.

«LEVANTE»: COM S'INTRODUEIX LA DENOMINACIÓ

La paraula «Levante» no té, ni de bon tros, una significació que pugua ser aplicada en exclusiva al que és ara la Comunitat Autònoma Valenciana. A banda el fet que aquest nom és tradicionalment molt documentat en diverses llengües romàniques per designar els territoris situats a la part oriental de la Mediterrània, ni tan sols l'ús que se n'ha fet durant el segle XX en Espanya té un sentit unívoc.

Pel que fa a l'origen de la utilització d'aquesta paraula per a indicar el territori valencià, Xavier Ribera Peris escriu:

Aunque parece que existen precedentes en la utilización de este término desde 1862, fue en 1909 cuando apareció, en el sentido que modernamente se le quiere dar, en un folleto titulado *Levantinismo* de Felipe Peyró Carrió.³

I continua afirmant que la difusió del terme es degué a la publicació el 1923 de la guia *Levante*, significativament subtitulada «Provincias valencianas y murcianas», d'Elies Tormo, si bé, diu X. Ribera, «el propio autor señaló que el título no había sido elegido por

---

3 *Gran Enciclopedia de la Región valenciana*, (des d'ara GERV) s.v.

él sino por la casa editora», d'acord amb els criteris del director de la col·lecció, el geògraf Juan Dantín Cereceda.

Poc abans s'havien publicat els monumentals cinc volums de la *Geografía general del Reino de Valencia* (Barcelona, s.d.), dirigida per Francesc Carreras Candi i escrita amb la col·laboració de Josep Martínez Aloy, Carles Sarthou Carreres, Francesc Figueras Pacheco i altres autors. No sembla que, en general, el terme «Levante» hi tinga una presència remarcable.

D'altra banda, és oportú recordar que 1909 fou l'any d'una memorable exposició regional, que donà lloc a diverses publicacions de circumstàncies –revistes, fullets, guies, memòries, etc.– on no sembla fàcil de trobar el mot «Levante».

Tanmateix, quatre anys abans, el 1905, havia aparegut a Alacant una revista setmanal il·lustrada, *Levantina*, que va tenir curta vida⁴ i que –convé no oblidar-ho– nasqué en coincidència amb els inicis de la conversió d'aquella ciutat en estació vacacional per a molts madrilenys, un fenomen que indubtablement haurà influït en la difusió del terme que ens ocupa.

---

4 Isidro Albert Berenguer. *La imprenta en la provincia de Alicante (1602-1925)*, Alacant 1971, Instituto de Estudios Alicantinos, pàg. 415.

I el 1911 ja funcionava a València una Federació Agrària de Levante.⁵

De tota manera, aquell sentit ja havia començat a fer-se lloc en algun diccionari, com ara el que en el llenguatge habitual de l'època s'anomenava "l'Espasa":

LEVANTE. *Geog.* Nombre aplicado en sentido lato á la región costanera del Mediterráneo desde Grecia hasta Egipto; en sentido más estricto, las regiones mediterráneas del Asia Menor y Siria. En los siglos XVI y XVII se aplicó al Extremo Oriente. En España se aplica á la costa mediterránea.⁶

Més significatiu resulta que a València, el 1918, es publicava un setmanari, *Levante gráfico*, que se subtitulava «revista regional de arte, literatura, sports, industria, comercio e información gráfica», en el qual, curiosament, col·laboraven alguns noms molt representatius del valencianisme jove de l'època, com ara Marià Ferrandis Agulló o Martínez-Sabater.⁷

Fins i tot en un lloc tan allunyat com Buenos Aires, a l'Argentina, es troba, el 1917, una revista, *Tierra Levantina*,

---

5 Veg., per exemple, l'article sobre el servei meteorològic d'aquella entitat publicat per M. Iranzo i C. Sarthou a l'*Almanaque de Las Provincias para 1912* (des d'ara ALP), pàg. 169.

6 *Enciclopedia universal ilustrada europeo-americana*, Madrid-Barcelona, 1916 (reimpr. de 1967), Espasa-Calpe.

7 GERV, s.v.

subtitulada «Órgano de la Colonia Regional Valenciana de la República Argentina», que aparegué fins al 1918.⁸

En algun sentit, per tant, allò de «Levante» i «levantinos» havia estat en part acceptat per persones o sectors en el mateix territori valencià.

Un exemple ben notori d'aquesta acceptació es troba en la lletra de l'himne de la patrona de València, la Mare de Déu dels Desemparats, amb lletra de Josep Maria Juan i Garcia i música de Lluís Romeu, i que fou adoptat com a oficial el 1923, amb motiu de les festes de la coronació.⁹ Com és sabut, l'himne comença amb els versos «La pàtria valenciana / s'empara baix ton mant / o Verge sobirana / de terres de Llevant». I més endavant es diu: «la terra llevantina / reviu en ta capella».

I entre 1925 i 1927 es va publicar a *Elx Levante*, «Revista quincenal ilustrada».¹⁰

En *El Libro de Levante* de José Martínez Ruíz, «Azorín», datat a Sant Sebastià en agost i setembre de 1929, la indicació geogràfica del títol –i que, d'altra banda, no hem pogut trobar en el text de l'obra– es refereix a un territori vague, en el qual els topònims se

---

8 Joan Torrent i Rafael Tasis, *Història de la premsa catalana*, 2 vols., Barcelona 1966, Bruguera. v. II, págs. 625-626.

9 Vegeu la crònica «La coronación de la Virgen de los Desamparados. Reseña de los actos celebrados», ALP 1924, págs. 145-159.

10 Miguel Ors Montenegro, *La prensa ilicitana 1836-1980*, Alacant 1984. Caixa d'Estalvis Provincial d'Alacant, págs. 150-151.

circumscriuen, pràcticament, a l'entorn familiar-originari de l'escriptor (Monòver, Elda, Alacant, Petrer, Onil, Saix, Iecla), al costat dels que li recordaven el camí cap a Madrid: Alcázar (de San Juan), Criptana (del Campo), Higuera, Chinchilla, la Encina i d'altres.¹¹

En València, però, el mateix autor escriu:

La casa valenciana -levantina, puesto que también se extiende el concepto a Murcia- es el tipo de casa más cómodo.¹²

Sembla possible deduir que, per a Azorín, hi havia una clara distinció entre el territori valencià i el murcià, amb denominacions distintes, però algunes característiques més o menys compartides -paisatgístiques, de costums, d'usos agrícoles, d'edificació rural- permetien un rètol comú -«Levante», amb els adjectius derivats.

L'evidència que «Levante» és una denominació aliena, es reforça amb el fet que va començar a tenir un ús més generalitzat arran de la guerra d'Espanya (1936-1939), quan es van projectar sobre la ciutat de València i les poblacions més pròximes allaus de fugitius de les zones l'estat amb govern republicà, però en perill de caure en mans de les tropes rebels. Era un espai geogràfic relativament allunyat dels fronts i on no semblava que hi hagués tanta penúria d'aliments com

---

11 S'utilitza el text inclòs a Azorín, *Obras selectas*, 3ra ed., Madrid 1962, Biblioteca Nueva, pàgs. 709-760.

12 Primera edició, Madrid 1941; cite per l'edició de Losada, Buenos Aires 1959, Losada, pàg. 25.

en altres zones; el que alguns gasetillers anomenaven «el Levante Feliz», denominació que fins i tot passà al títol d'un llibre posterior: *La horda en el "Levante feliz"*, de Luis Molero Massa.¹³

Aquest fenomen va tenir una especial rellevància, per al tema que ens ocupa, atès que, eventualment, la Presidència i el mateix govern de la República –amb el funcionariat corresponent– es van instal·lar uns mesos a València. *Levante* es va dir un periòdic quinzenal editat en 1938 a València pel Socors Roig Internacional¹⁴ i diverses organitzacions situades en el bàndol republicà es territorialitzaren amb un nom que incloïa la indicació «de Levante». Trobem així en la bibliografia de l'època referències a una Federación Regional de Grupos Anarquistas de Levante (1937), una Federación Regional de Cooperativas de Levante que celebrà el seu primer congrés el mateix any, un Comisariado del Ejército de Levante, etc. Per la seua banda, l'atac de l'exèrcit de Franco contra aquesta zona de la República passà a la historiografia amb el nom de «ofensiva de Levante».

A partir de 1939, l'ús del terme va prendre un gran increment i passà a formar part de denominacions oficials o privades de tota mena. Significativament, aquest és el nom que es va donar a un dels òrgans periodístics del partit únic, FET y de las JONS, producte de la incautació del diari republicà *El Mercantil Valenciano*. S'ha de tenir en compte que la utilització del terme «Levante» continuà no sent

13 València 1939. Jefatura Provincial de FET y de las JONS.

14 Veg. l'article de Ricard Blasco sobre el periòdic a GERV, s. v.

exclusiva d'un dels bàndols. El Partido Comunista de España mantingué en la clandestinitat durant els primers anys de postguerra un Comité Regional de Levante i Agrupación Guerrillera de Levante es denominà un organisme militar de resistència antifranquista fundat el 1945 i que actuà també amb bases a zones immediates de Castella i del Baix Aragó.¹⁵

EL REBUIG DE LA FÓRMULA «LEVANTE»

Dins del moviment valencianista, la denominació «Levante» ha merescut sempre una lògica reacció de rebuig. Com a mostra textual d'aquest sentiment –perquè el defineix amb una enorme claredat–, es pot citar un article de l'historiador Emili Gómez Nadal (1907-1993) titulat «Nomenclatura: Levante, Llevant i País Valencià»:

Levante és la denominació que amb un criteri estrictament i migradament geogràfic pren la nostra terra per a la gent de Madrid. Englobant baix este nom no solament les terres administrativament valencianes, sinó a l'ensem les de l'antic regne de Múrcia. Este confusionisme històrico-geogràfic obeeix a la ignorància –en molts dels casos, premeditada– en què els espanyols tenen les nostres peculiaritats racials. Així resulta que de la unió de les cinc *provincias levantinas* baix el nom artificios de *Levante*, l'esperit autòcton valencià

---

15 Francisco Aguado Sánchez, *El maquis en España*, 2a. ed. Madrid 1975, Librería Editorial San Martín, pàgs. 319 i ss.

pot quedar ofegat, convertint-se en un provincianisme espanyol que òmpliga de satisfacció els bons patriotes de la burocràcia madrilenya.

Si més no, almenys per pur esperit científic n'hem de protestar, d'este confusionisme arbitrari. Levante és un nom que fa referència a la situació cardinal d'unes terres peninsulars de la Mediterrània respecte a l'estepa de l'interior. I si Múrcia i València són Levante, ho són també Mallorca i Catalunya. ¿Per què no s'inclouen estos dos territoris en la comuna denominació? Acàs perquè la forta personalitat de les dos—geogràfica una, espiritual l'altra— rebutja tota classificació en funció de la Meseta». ¹⁶

L'article del doctor Gómez Nadal té una gran eloquència documental, entre altres motius perquè, en alguna mesura, el trobem reformulat en un capítol d'un llibre seu, *El País Valencià i els altres*, titulat «Llevant i llevantins», on diu:

I ara resulta que fins el nom risca de perdre València, per bé que això no és segur que preocupe la majoria de la seua gent.

Hi ha una certa lògica en l'ús, que sovinteja, dels termes *Levante* i *levantino*—els de *Sureste* i *surestino* (?) apareixen massa restringents i menys prometedors de futur— aplicats a un País i una gent que no ofereix cap dificultat per a abandonar la seua pròpia identitat i adoptar-ne una altra. Els nous conceptes són simplement la constatació del fet que els habitants i el territori de l'antic Regne estan a la banda del sol naixent, vistos des de la capitalitat imposada. Madrid diu *Levante*.

---

16 *El Camí*, núm. 13, 28 de maig de 1932, pàg.

mirant les terres valencianes, com París diu *Midi* per la Provença, *Sud-Est* pel Llenguadoc i *Sud-Ouest* per la Gascunya. És als originaris d'aqueixes diferents contrades que pertoca de decidir si hom accepta la nova denominació, o si serà fet el necessari per afirmar el vell i autèntic patrònim.¹⁷

En qualsevol cas, i tornant al període prerepublicà i republicà, en la literatura valencianista es poden extraure altres divesos exemples d'oposició a l'etiqueta «Levante». Per exemple, l'article de Ferran Valentí, «La bandera barrada a Castella»;¹⁸ o un altre, anònim, «Atra volta "Levante" en dansa».¹⁹

Per la seua banda, el ja esmentat Mateu i Llopis, després de documentar en fonts antigues de la corona d'Aragó (com ara el cronista Ramon Muntaner o les Corts Valencianes del XVII) el terme «Llevant» referit als països situats a l'est de la Mediterrània (en la qual la Península Ibèrica ocupa la posició occidental), escrivia que, per contra:

Modernament han estat nomenades les terres valencianes amb aquell determinatiu geogràfic, batejant amb el nom de *Levante* tot un territori de l'Espanya oriental que és més gran que el País Valencià i menys extens que el que exactament hauria de ser nomenat així; és a dir,

---

17 València 1972, L'Estel, pàgs. 2a ed., a cura de M. Aznar i F. Pérez i Moragón: *Articles (1930-1939). El País Valencià i els altres*, València 1990, Edicions Alfons el Magnànim - IVEI, pàgs. 292-293.

18 *Acció Valenciana*, núm. 16 (23 desembre 1930), pàg. 1

19 *El Camí*, núm. 2, 13 març 1932, pàg. 6.

des d'Almeria a Catalunya. Molts parlen, modernament, d'una *región levantina* dins la qual resta enciòs tot el País Valencià (...) però políticament i històrica, i àdhuc econòmica, no hi ha raó per designar amb el nom de *Levante* solament el territori format per les cinc actuals "províncies" d'Albacete, Múrcia, Alacant, València i Castelló de la Plana, perquè a la mateixa regió "levantina" pertanyen Tortosa i Tarragona, al nord, i Almeria, al sud. La denominació de *levantino*, "levantí" sense cap més determinatiu, és imprecisa i confusionista (...)
L'ús del determinatiu "levantí" aplicat a tot allò que és valencià, de fora d'Espanya estant, és francament inadmissible.²⁰

Trenta anys després, en *Nosaltres, els valencians*,²¹ Joan Fuster parlava dels projectes de reagrupació regional preparats durant el segle XIX, «vista la deficiència –diu– del règim de províncies, i per a certes concentracions funcionals» i recollia el fet que, en tots ells, «El País Valencià (...) no hi fou respectat en la seva entitat justa», ja que, o bé se li afegien altres territoris històricament distints, o bé era dividit i les parts s'afegien a territoris immediats castellans, aragonesos o murcians. Aquells intents no havien prosperat, però, deia l'assagista

De tot això ha sorgit, últimament, una altra etiqueta deformadora: la de *Levante*. L'ús que se'n fa té una intenció incontrovertible. ningú no ignora que un dels dissenys que l'animen és, precisament, el de retirar de la circulació el terme «valencià» per a qualificar el país. Al

---

20 Felip Mateu i Llopis, op. cit., pàg. 82.

21 Barcelona 1964, Edicions 62. 2a ed. pàgs. 117-118.

mateix temps involucra en la seva ambigüetat (sic) més terres que les estrictament valencianes (...) La cosa és injuriosament grotesca. (...) Quan algú parla de *Levante* per referir-se d'una manera o altra al País Valencià, no hi ha dubte que que mira d'escamotejar l'única realitat pròpia dels valencians: l'oculta, l'enterboleix o la nega.²²

Fuster repregué la qüestió en una sèrie d'articles publicats a *Diario de Valencia* entre el 15 i el 19 de setembre del 1981, i recollits, amb afegits, en el llibre *País Valencià, per què*.²³

Igualment en contra del terme «Levante» es manifestava l'erudit Francesc Almela i Vives, que va dedicar-li un apartat del seu *Valencia y su reino*,²⁴ i que ja n'havia parlat en la conferència *Costas las de Levante* (València 1954).

Per la seua banda, Emili Beüt i Belenguer, a *Les comarques valencianes*, escrivia:

Pero hi qui té interès en tergiversar la realitat, i es ve fent una intensa campanya amb el decidit propòsit de desfer aquesta unitat [territorial i històrica valenciana], segregant del nostre País Valencià entranyables comarques, posant en circulació per a embolicar l'absurde nom de "Sureste" (...) "Sureste", com el nefast "Levante", no

---

22 Joan Fuster, op. cit., pàg. 118.

23 València 1982, Eliseu Climent, Editor, esp. pàgs. 15 i ss.

24 València 1965, Ed. Mariola, pàgs. 22-27.

expressen altra cosa que uns punts de l'horitzó, que naturalment varien segons la posició del lloc on cadascú es troba.²⁵

Pel seu cantó, Miquel Adlert i Noguerol, dedicava a la qüestió onomàstica un epígraf del seu llibre *En defensa de la llengua valenciana. Perqué i cómo s'ha d'escriure la que es parla*, que ja en el títol feia explícita la seua opció: «Regne de València o València o Regió Valenciana o Regió de València i no País Valencià ni Llevant».²⁶

LES DENOMINACIONS EN ELS PROJECTES D'ESTATUT

Les diverses ocasions en què, des d'una o altra perspectiva política, s'ha tractat de proposar una formulació jurídica definidora de l'autonomia valenciana proporcionen l'oportunitat d'establir una línia de "solucions" al problema onomàstic. Es tracta –llevat de noves descobertes dels investigadors–, de vint-i-dos projectes, avantprojectes o simples propostes generals, datats entre 1904 i 1980 i elaborats per forces polítiques que van de l'extrema esquerra a la dreta.²⁷

---

²⁵ València 1970, Publicacions dels Cursos de Llengua i Literatura Valenciana de Lo Rat Penat, pàg. 10.

²⁶ València 1977, Del Cénia al Segura, pàgs. 95-103.

²⁷ *Els avantprojectes d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana*, ed. a cura de Lluís Aguiló i Lúcia, València 1990, Corts Valencianes.

El conjunt té, per tant un valor mostratiu d'un període molt ampli, amb tres moments fonamentals (la Segona República i la guerra d'Espanya; els últims temps del franquisme; la transició democràtica) i una extrema diversitat en els orígens dels organismes que apareixen com a redactors dels distints projectes.

Només dos dels documents, les bases per a la Mancomunitat Valenciana elaborades en 1919 per la Diputació Provincial i l'Ajuntament de València, no optaven per alguna denominació. Pel que fa a la resta, la tria es fa sempre entre els termes següents: Regió Valenciana, País Valencià, València o Regne de València. El *Proyecto de bases para el Estatuto del País Valenciano presentado por la CNT de Valencia* oferia la particularitat d'incloure en el territori constitutori de la regió autònoma les províncies de Múrcia i Albacete.

En cap dels textos no figura, amb un motiu o altre, el terme «Levante».

Val a dir, encara, que durant tot el tràmit de la discussió parlamentària que finalitzà amb la promulgació del vigent Estatut, tampoc no es va recórrer en cap moment al terme tantes vegades citat.²⁸

---

28 *Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. Procés d'elaboració i tramitació parlamentària*, ed. a cura de Julia Sevilla Merino, València 1992, Corts Valencianes.

MARC JURÍDIC ACTUAL

L'article segon de la Constitució Espanyola reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions de la nació espanyola i els articles 137 i ss. del mateix text jurídic ordenen el sistema pel qual s'han de regir les comunitats autònomes previstes en la mateixa Llei.

D'acord amb això i seguits els tràmits parlamentaris preestablerts, es va promulgar l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, per Llei orgànica del primer de juliol del 1982.

Pel que fa al nom del territori objecte d'aquest Estatut, hi ha, en la Llei esmentada, només tres referències:

a) En el preàmbul es diu:

«Aprovada la Constitució espanyola, és, en el seu marc, on la tradició valenciana provinent de l'històric Regne de València es troba amb la concepció moderna del País Valencià i dóna origen a l'autonomia valenciana, com a integradora dels dos corrents d'opinió que emmarquen tot allò que és valencià en un concepte cultural propi en l'estricta marc geogràfic que abasta».

b) En l'article primer es diu:

«El poble valencià, organitzat històricament com a Regne de València, es constitueix en Comunitat Autònoma (...) amb la denominació de Comunitat Valenciana.»

c) El territori comprés per l'Estatut d'Autonomia està definit en l'article 3r. de la mateixa Llei:

«El territori de la Còmmunitat Autònoma és el dels municipis integrats dins les províncies d'Alacant, Castelló i València.»

Resulta evident que amb la denominació «Comunitat Valenciana» es pretenia sintetitzar els corrents d'opinió assenyalats en el punt 3.1. i que, per això mateix, figuraven en el preàmbul uns altres patrònims, antics o moderns.

Francesc Pérez i Moragón

València, octubre de 1996

SOBRE EL FUTUR DEL JARDÍ ZOOLÒGIC DE
VALÈNCIA

GENERALITAT VALENCIANA	
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA	
Data: - 8 OCTUBRE 1996	
Núm	Núm 1351
ENTRADA	EIXIDA

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
Avda. Campanar, 32
46015 VALENCIA
Tel. (96) 347 46 59
Fax (96) 348 55 68

EL ILUSTRE SR. D. JOSÉ JUAN MORERA BUELTÍ, SECRETARIO DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA,

CERTIFICA que en Pleno de 29 de octubre de 1996 se acordó lo que sigue:

"Que la Comisión de las Ciencias del Consell Valencià de Cultura, reunida en sesión ordinaria el día 8 de Octubre de 1996, ha tratado monográficamente el tema del Zoo de Valencia. Como punto de partida de la correspondiente discusión, se han tomado en consideración todos los documentos aportados por D. Ricardo Bellveser sobre este tema, así como los proporcionados por el Sr. Vicerrector de Investigación de la Universitat de València, a petición del Presidente de la Comisión.

Tras proceder a un amplio intercambio de opiniones sobre las características y funciones de los zoológicos modernos, en el pasado y en la actualidad, los miembros de la Comisión han analizado y discutido los diferentes aspectos que plantea el citado tema. Exponemos sucintamente a continuación las diferentes cuestiones consideradas por dicha Comisión y las conclusiones más importantes a que ha llegado:

1. Por lo que respecta a las instalaciones del actual zoo de Valencia, la opinión de todos los miembros de la Comisión se ha mostrado unánime: el pésimo estado en que se encuentran dichas instalaciones y las condiciones en que viven los animales allí ubicados hacen necesaria su clausura inmediata. Todos los animales deberían ser trasladados sin la menor demora a otros parques zoológicos en condiciones adecuadas.
2. La discusión básica sobre la necesidad de que una gran ciudad (en términos generales) cuenta o no con un parque zoológico (zoo) ha sido muy debatida por la Comisión. En particular, se han contemplado los posibles valores educativos, de estudio y de investigación de este tipo de instalaciones. Sobre este aspecto de la cuestión, la opinión de los miembros de la Comisión se mostró un tanto dividida, manifestándose en algunos casos a favor de la existencia de zoológicos y en otros en contra, aunque con ciertos matices en uno u otro sentido.
3. En relación con el tema anterior, se aportaron muchas opiniones en el sentido de que, a diferencia de lo que podía suceder en otras épocas, actualmente el hombre ya no es un enemigo de la naturaleza. Las dificultades de desplazamientos para conocer a ciertos animales más o menos exóticos (que podían justificar la existencia de zoológicos en épocas pasadas) han desaparecido en la actualidad. Por otra parte, hoy en día existen muchos medios de comunicación (cine, televisión, videos, etc.), a disposición de todos los ciudadanos para propiciar su conocimiento de la fauna mundial, en condiciones mucho más didácticas de las que ningún zoo puede ofrecer. La Comisión coincidió también en señalar que un zoo no puede nunca reproducir el hábitat natural de los animales que encierra, alejándose más o menos de este ideal. Junto con estos factores, se reconoció también que la visita a un zoo y la proximidad de ciertos animales sigue despertando el interés de los niños.
4. La Comisión expresó muchas reservas sobre las posibilidades económicas reales de la

ciudad de Valencia para construir y mantener un nuevo parque zoológico. Téngase en cuenta que se ha hablado de varios miles de millones de pesetas (como inversión) y de varios centenares de millones de pesetas anuales (en concepto de mantenimiento). Los miembros de la Comisión consideran que se trata de cifras muy elevadas, precisamente en una ciudad en la que existen muchas necesidades de mantenimiento y recuperación de nuestro patrimonio histórico y monumental y serias deficiencias en equipamientos de tipo cultural (se alude especialmente a la pésima dotación de bibliotecas públicas). En este sentido, considerado como equipamiento lúdico-cultural, la Comisión considera que el zoo no es una cuestión prioritaria para la ciudad de Valencia.

5. La Comisión ha estudiado los documentos aportados sobre las posibles ubicaciones para un futuro zoo en la ciudad de Valencia: los terrenos de Castellar y el llamado Parque de Cabecera del Turia. En este aspecto concreto de la cuestión, los miembros de la Comisión coinciden con las opiniones de los expertos que, al parecer, se muestran bastante contrarios al primero de los citados emplazamientos, dadas sus especiales condiciones ambientales. Aunque en opinión de los expertos el segundo de dichos emplazamientos parece mejor, algunos miembros de la Comisión expresan también sus reservas en base a su impacto sobre el cauce del Turia y la posible repercusión de las correspondientes instalaciones en caso de futuras avenidas catastróficas.

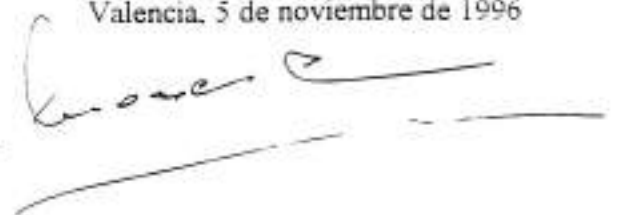
6. En función de las argumentaciones anteriores, la Comisión muestra muchas reservas sobre el interés y viabilidad de construir un zoo en los límites de la ciudad de Valencia. Como alternativa, la Comisión apunta la posibilidad de que se estudiara la construcción de un parque zoológico, en un espacio abierto de dimensiones mucho mayores que las previstas en la ciudad (es decir, un planteamiento muy diferente a los de los zocos urbanos tradicionales que, al parecer, están fuertemente cuestionados en la actualidad).

7. En términos generales, la Comisión considera que cualquier iniciativa sobre este tema debería estar respaldada por un estudio científico muy serio y riguroso, elaborado por especialistas de reconocido prestigio a nivel mundial. Además de las cuestiones estrictamente técnicas, dicho estudio debería contemplar el tema desde perspectivas muy amplias (concepción actual de los zocos, papel de estas instalaciones en la conservación de especies, investigación, valor educativo para el público en general, aspectos lúdicos y recreativos, repercusiones sociales, aspectos económicos, etc.)".

Y PARA QUE CONSTE FIRMO EL PRESENTE CERTIFICADO.

Valencia, 5 de noviembre de 1996

SOBRE EL CONVENT DE LA TRINITAT DE
VALÈNCIA

REFLEXIÓN DESPUÉS DE LA VISITA EFECTUADA EL 19 DE SEPTIEMBRE DE 1996 POR ALGUNOS DE LOS COMPONENTES DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA AL MONASTERIO DE LA SANTÍSSIMA TRINITAT DE VALENCIA.

Recientemente se ha reavivado una discusión pública, en la ciudad de Valencia, sobre el estado del convento de la Trinitat y sobre la posibilidad de intervención en el mismo, ante la situación de deterioro de sus dependencias anejas, que constituyen la cara más visible del monumento y que han llegado a ser ocupadas ilegalmente por extraños que en absoluto contribuyen a su protección. Tampoco el basto muro moderno que esconde el atrio —que la comunidad ha tenido que alquilar como aparcamiento para subvenir a sus necesidades— contribuye a realzar el monumento, sino a empobrecer su imagen. Así, se ha lanzado la propuesta, sometida a discusión pública en estos momentos, de derribar el cinturón edificado que envuelve al convento en su cara recayente al río Túria.

Ante ello, el Consell Valencià de Cultura, ejerciendo su función de asesorar a los responsables del patrimonio cultural valenciano, decide efectuar una visita al monumento en compañía de personas entendidas, de cuya visita se han deducido las siguientes conclusiones:

- 1 Que las casas que envuelven el convento, lejos de constituir un elemento ajeno al monumento forman parte del mismo, necesaria en su día para hacer posible el uso nobiliario del conjunto —palacio de la reina Maria— sin romper la regla de clausura de la comunidad religiosa que lo ocupa. De hecho, tienen un alto valor histórico en sí mismas, por proceder de los siglos XVII y XVIII, como bien se advierte cuando se contemplan desde el interior del conjunto conventual. Es únicamente su estado ruinoso lo que las desvaloriza a los ojos del público. Cosa que se subsanaría fácilmente adecuándolas para ponerlas nuevamente en valor, quizá dándoles un uso público —protegiendo de todas formas el régimen de clausura de la comunidad.
- 2 Que en ningún caso el Consell Valencià de Cultura pretende emitir sobre este monumento informes técnicos para los cuales no se considera competente. No es esa su misión. Sí lo es, en cambio, llamar la atención de las autoridades sobre la necesidad de actuar concienzudamente en esta cuestión, y de acuerdo con los cualificados criterios de la Direcció General de Patrimoni de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, del departamento técnico del Ayuntamiento de Valencia, y de los historiadores y arquitectos que se han ocupado de este monumento, entre los cuales recomendamos la lectura del magnífico texto del Sr. Arturo Zaragozá en el Tomo X de *Monumentos de la Comunidad Valenciana*, publicación de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, dedicado a la arquitectura religiosa de la ciudad

de Valencia.

- 3 Que el Consell Valencià de Cultura asuma, si el Pleno lo acuerda, las primeras recomendaciones propuestas por el Sr. Vicent Álvarez Rubio, componente de la institución, tras la visita ya mencionada, que se elevarían a las autoridades directamente responsables.

A) El mantenimiento de la trama y el perfil urbanos está vinculado a la salvaguarda de la memoria histórica de la ciudad. Su destrucción siempre es irreversible, como desgraciadamente se ha podido observar en este siglo en diversos entornos de la ciudad de Valencia. Esto vale tanto contra las estructuras modernas levantadas en las proximidades de los monumentos, como a favor de la preservación de los entornos históricos de dichos monumentos, que en tantos casos hemos de entender que forman parte inseparable de los mismos y esencial para su comprensión.

B) Que el mayor problema de las edificaciones anejas al monumento es su actual estado de abandono, producto de su falta de uso. Se propone ponerlas en valor buscándoles, a ser posible, un uso público compatible con el régimen de clausura de la comunidad religiosa encargada del mantenimiento del convento.

C) Se propone la creación de un programa de visitas guiadas, a cargo de los departamentos universitarios de Historia y de Historia del Arte. Este programa contribuiría positivamente al mantenimiento de la comunidad, la cual es responsable del cuidado del conjunto, y por ende del mantenimiento de éste.

D) Se sugiere que el Consell Valencià de Cultura se encargue de la elaboración y la publicación, a sus expensas, de un libro de divulgación sobre el convento de la Santíssima Trinitat de Valencia y sus valores históricos y artísticos. El producto de la venta de dicho libro se destinaría a los mismos fines que el de las visitas anteriormente mencionadas.

Todo ello, salvo el último punto –cuyo cumplimiento asume directamente el Consell Valencià de Cultura –, se eleve respetuosamente a las autoridades responsables –la Generalitat, el Ayuntamiento de Valencia y el Arzobispado–, sin perjuicio de que este Consell lo transmita a la opinión pública sin más ánimo que cumplir con las funciones para las que fué creada esta institución, que son no solamente asesorar cuando se le requiera sino promover reflexiones y estímulos responsables sobre todos los ámbitos de la cultura. Por lo que se recomienda que, en caso de considerarse conveniente, este Consell se ofrezca a encargar un dictamen técnico sobre la cuestión a especialistas en la materia.

Finalmente, debemos apuntar la necesidad de que el Ministerio de Obras Públicas

complete la intervenció que realizó en su día en este monumento y que abandonó antes de concluir, notablemente en la parte de la tribuna de la iglesia.

Y también agradecer a los señores Daniel Benito Goerlich y José Luis Gil Cabrera sus atenciones para con este Consell, a cuyos miembros guiaron sabiamente en la visita de referencia, y también a la Madre Abadesa del convento, que permitió a una de las hermanas acompañar al grupo en su recorrido por el conjunto.

SOBRE EL TOPÒNIM “LLUCENA”

Informe toponimico sobre "LUCENA DEL CID- LLUCENA".

El topónimo **Lucena** o **LLucena**, no aparece en los textos antiguos valencianos, como el *Libre del Repartiment*, *Trobes de Mossèn Febrer* ni *Dietari del capella d'Alfons el Magnànim*, figurando por primera vez en castellano como **Lucena** en las *Crónicas* de Viciana del siglo XVI, y así la conoce Josep Cavanilles en su *Geografia* (1795-1797), que utiliza el nombre de Lucena sin sobrenombre alguno (V.I. pág. 136), igualmente aparece como Lucena, en las mapas del Reino de Valencia de Ortelius (1584) y Blaew (1635).

Hasta finales del siglo XVIII no recibió el apéndice de "del Cid", aunque no existen pruebas de que el Cid pasase por aquellas tierras, como afirman Joan Fuster en *El País Valencià* (pág. 218) y Lluís Guarner en *Valencia* (pág. 427).

Etimológicamente el nombre castellano de Lucena, usado también en Córdoba, Málaga, Huelva, Granada, Zaragoza y Évora, se transforma al valenciano por evolución en **LLucena**, como lo hacen los nombres de Luna (Lluna), Luz (Llum), Lustre (Llustre), Lugar (Llòc), Lucir (Lluir), Luminoso (Lluminós), Lubina (Llobina), Lucha (LLuita), etc, ya que el grafema L palatal, en el valenciano medieval servía tanto para la L como para la LL, ejem: Lum = LLum. Así las gentes del lugar y sus alrededores siempre han pronunciado LLucena y a sus habitantes como LLucenses.

Evolución de **LLucena** admitida por los recientes estudios sobre toponimia valenciana, como *Taula redonda sobre la Comarcalització al País Valencià*, 1980 (pág. 114); *Els Pobles Valencians parlen els uns dels altres*, de Sanchis Guarner, 1982 (pág. 135); *Aproximació a la toponimia del País Valencià*, de Ferañ Melchor (pág. 36); *Propuesta de Comarcalización de la Comunidad Valenciana*, de José Monrubia López, 1983 (pág. 65); *Crónica de la Ciudad de Valencia de Viciana*, por Sebastian Garcia Martinez, 1978 (pág. 48); *El Maestrazgo, L'Alcaten, Benifassar y otras comarcas*; de Muñoz Badia, 1985 (pág. 70); *Toponimia, els noms de les ciutats i dels pobles valencians*, Conselleria de Cultura, 1978, (pág. 17). Lo mismo opina Alcover i Moll: "LLucena, del llatí Lucièna, derivat de Lucius, nom de persona", mientras que Desamparados Cananes, en *Documentos y datos para un estudio toponimico de la Región Valenciana*, 1981, afirma que: "La base etimológica del topónimo ha de ser Lucena (sobre Lucius, nombre de persona).

Por todo lo anteriormente expuesto el Consell Valencià de Cultura, INFORMA, que a la vista de la costumbre del lugar, los antecedentes históricos, la evolución de la lengua y la mayoría de los recientes estudios sobre toponimia valenciana, aconseja que la denominación del municipio en castellano sea **LUCENA** y en valenciano **LLUCENA**.

Manuel-Bas Carbonell.

SOBRE DECLARACIONES DE B. I. C.

ESGLÉSIA DE NTRA. SRA. DE L'ASSUMPCIÓ DE
VISTABELLA

GENERALITAT VALENCIANA	
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA	
Data: - 3 SET. 1996	
Núm. 1170	Núm. _____
ENTRADA	EIXIDA

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
Avda. Campanar, 32
46015 VALENCIA
Tel. (96) 347 46 59
Fax (96) 348 55 68

Ilustre Sr. D. José Morera Buelti
Secretario del Consejo Valenciano de Cultura
Av. de Campanar, 32
46015 Valencia

Valencia, 3 de septiembre de 1996

Estimado Sr.:

La Comisión de Legado Histórico y Artístico de este Consejo Valenciano de Cultura, reunida el día de hoy, ha estudiado la solicitud de la Ilma. Sra. Directora General de Patrimonio Artístico, que Vd. ha tenido la amabilidad de remitirnos, referida a la emisión de informe sobre la Iglesia parroquial de Nuestra Señora de la Asunción de Vistabella para su inclusión en el expediente de declaración de dicho templo como Bien de Interés Cultural, con categoría de monumento.

Considerada la solicitud y vista la corrección del informe realizado por el Servicio de Patrimonio Arquitectónico y Medioambiental de dicha Dirección General, que nos ha sido adjuntado a la solicitud mencionada, esta Comisión de adhiere totalmente al mismo por unanimidad y adopta el acuerdo referido a que se informe favorablemente la declaración de B.I.C. como monumento de la Iglesia de Nuestra Sra. de la Asunción de Vistabella.

Atentamente,

RAFAEL RAMOS FERNÁNDEZ
SECRETARIO DE LA COMISIÓN DE LEGADO HISTÓRICO Y ARTÍSTICO

ANNEX I

Descripció historico artística

L'Església Parroquial de la Mare de Déu de l'Assumpció de Vistabella del Maestrazgo és de tres naus, amb presbiteri vuitavat i deambulatori, restant la seua planta inscrita en un rectangle. Té la torre situada als peus i dues capelles i sagristies a la capçalera. Es cobreix amb voltes de creueria, que són simples a les naus laterals, i amb terceletes, lligades i cadenes a l'absis. El deambulatori resta cobert als tres trams que té per dues voltes de creueria diferents (una d'elles gira per una lluernia barroca, a manera de transparent) i una volta de cassetons. Sobre les voltes de la nau descansa una coberta de ~~teulada a dues aigües restants~~ les dues portades situades

al sud (en la primera i tercera crugies). La central es disposa a manera de façana retaule de tres pisos i s'amaga sota un nínxol que es tanca per un arc apuntat. La situada als peus i sota la torre resta protegida així mateix per un nínxol que es tanca per un arc de mig punt.

L'Església Parroquial de Vistabella del Maestrazgo és un dels millors temples (i potser el de més constància) d'un llarg episodi arquitectònic que es desenvolupa en l'arquitectura valenciana des de la darrereria del segle XVI fins a mitjan del XVII i del qual són bons exemples, les parroquials de Villafranca del Cid, Vinaròs, Càlig, Traiguera, la Jana, Xert, Canet lo Roig, Puçol, Albaida, Pego ... A totes aquestes esglésies el llenguatge i l'ordre renaixentista es combina amb solucions constructives de tradició gòtica, com la volta de creueria.

L'Església Parroquial de la Mare de Déu de l'Assumpció de Vistabella del Maestrazgo és un dels escassos (o potser l'únic) exemples citats de l'arquitectura renaixentista, pertanyents a les comarques castellonenques, a totes les històries generals de l'art espanyol. Els qualificatius que ha merescut són de "notable, magnífica portada" per Elías Tormo, "monumental portada" per Fernando Chueca Goitia i "molt sumptuosa i amb gran abundància d'escultures" per José Camon Aznar.

ANNEX II

Parts integrants, pertinences i accessoris

Portada principal

Façana retaule. Es troba refonsada en un gran arc apuntat protector, obert a la façana lateral sud. Es compon de tres cossos i dona accés al tram central de la nau.

Portada menor

Situada al lateral de la façana lateral sud, sota la torre campanar.

Permet l'accés a l'església pel seu peu.

Davall d'arc apuntat protector, de menor alçada i importància que la principal, es compon d'arc inferior entre pilastres i entaulament rematat amb frontó circular partit.

Torre campanar

De planta rectangular.

S'alça sobre l'angle sud-oest del cos principal.

Els seus paraments d'angle són prolongació dels murs lateral i testera de l'edifici.

Presenta un cos superior de campanes, rematat per àtic perimetrat amb ampit amb pilastres.

Naus

Tres naus, la principal i dues laterals, de cinc trams i el darrer de la central es tanca formant absis poligonal.

Darrere un deambulatori cobert amb volta de canó. Pilastres estriades, entaulament llis corregut, arcs de mig punt, voltes amb nervadura de tradició gòtica, absis poligonal.

Suport

De ceràmica de l'Alcora a la zona de darrere l'altar i la sagristia.

ANNEX III

Delimitació de l'àrea de protecció

a) Delimitació literal

Origen. Punt A, encontre de la prolongació de la mitgera de les edificacions números 15 i 17 del carrer del Portalet i a 50 metres de límit exterior de la carretera.

Sentit. Invers a les agulles del rellotge.

Línia delimitadora. Des del punt A es dirigeix cap a la mitgera de les edificacions números 15 i 17 del carrer del Portalet i s'introdueix a l'illa de cases per aquesta. Segueix les línies que defineixen l'edificació del número 15 del carrer del Portalet fins que es troba amb les mitgeres laterals de la casa número 22 del carrer del General Mola i, per ací, ix a aquest carrer i es prolonga cap al seu eix, gira per l'eix en sentit sud i recull la resta de l'illa de cases. Gira ortogonalment cap a l'oest i s'introdueix a l'illa de cases sítia entre els carrers del General Mola i de Jesús, pels límits de les propietats números 1 del carrer del General Mola i 2, 4 i 6 del carrer Major. Ix al carrer Major, busca el seu eix i gira per ací cap a l'oest fins que troba l'eix del carrer de Teresa, per on discorre un curt tram fins que s'introdueix a l'illa de cases entre el carrer de Teresa, la plaça de l'Església i el carrer de Calvo Sotelo, envoltant les propietats que donen façana al carrer Major i a la plaça de l'Església. Ix al carrer de Calvo Sotelo, gira pel seu eix en direcció est per a penetrar després d'una nova esquivada a l'illa de cases que hi ha entre el carrer de Calvo Sotelo i l'avinguda de Ramon Salvador, englobant les cases números 30 del carrer de Calvo Sotelo, 6 de la plaça de l'Església i 2, 4 i 6 de l'avinguda de Ramon Salvador. Creua l'avinguda per a introduir-se a l'illa de cases situada entre aquesta, la plaça de l'Església i el carrer d'Eres de Troia, tancant les edificacions números 7, 8 i 9 de la plaça, 3 i 5 de l'avinguda de Ramon Salvador, i 2, 4 i 6 del carrer d'Eres de Troia. Tot seguit, deixant de banda les propietats al sud del carrer d'Eras de Troia, recull les primeres illes de cases previstes en les normes subsidiàries situades al nord d'aquesta, a més de les que tenen façana a l'absis de l'església i la carretera. Gira en sentit nord per l'eix del carrer En Projecte, es trenca cap a l'est per a tornar a girar gairebé ortogonalment per la mitgera de les propietats de l'illa de cases que dona davant la carretera i prolongar-se fins a una distància de 50 metres del límit exterior de la carretera. A partir d'ací discorre paral·lel al mateix límit i carretera fins que arriba al punt A d'origen.

b) Delimitació gràfica

S'adjunta plànol per a publicar-lo.

CATEDRAL DE SANTA MARIA DE SEGORB

GENERALITAT VALENCIANA CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA	
Data: - 2 OCT. 1996	
Núm. 1279	Núm. _____
ENTRADA	EIXIDA

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
Avda. Campanar, 32
46015 VALENCIA
Tel. (96) 347 46 59
Fax (96) 348 55 68

Ilustre Sr. D. José Morera Buelti
Secretario del Consejo Valenciano de Cultura

Valencia, 1 de octubre de 1996

Estimado Sr.:

La Comisión de Legado Histórico y Artístico de este Consejo Valenciano de Cultura, reunida el día de hoy, ha estudiado la solicitud de la Ilma. Sra. Directora General de Patrimonio Artístico, que Vd. ha tenido la amabilidad de remitirnos, referida a la emisión de informe sobre la Santa Iglesia Catedral Basílica de Segorbe para su inclusión en el expediente de declaración de dicha catedral como Bien de Interés Cultural.

Considerada la solicitud y vista la corrección del informe realizado por los Servicios Técnicos correspondientes de dicha Dirección General, que nos ha sido enviado con la solicitud mencionada, esta Comisión se adhiere totalmente al mismo por unanimidad y adopta el acuerdo referido a que se informe favorablemente la declaración de B.I.C. de la Santa Iglesia Catedral Basílica de Segorbe.

Atentamente,

RAFAEL RAMOS FERNÁNDEZ
SECRETARIO DE LA COMISIÓN DE LEGADO HISTÓRICO Y ARTÍSTICO

6. Informe del Servicio de Patrimonio
Arquitectónico y Medioambiental.
Delimitación del entorno de protección.

EXPEDIENTE: Incoación de expediente de declaración de Bien de Interés Cultural, con categoría de monumento, a favor de la Catedral de Santa María de Segorbe
BIEN INMUEBLE: Catedral de Santa María de Segorbe
SITUACIÓN: Segorbe (Castellón)

INFORME DEL SERVICIO DE PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO Y MEDIOAMBIENTAL PARA LA INCOACIÓN DEL CORRESPONDIENTE EXPEDIENTE DE DECLARACIÓN COMO BIEN DE INTERÉS CULTURAL DE LA CATEDRAL DE SANTA MARÍA DE SEGORBE (CASTELLÓN).

1. INTRODUCCIÓN HISTÓRICO-ARTÍSTICA

La Iglesia Catedral de Segorbe es un conjunto artístico de altísimo interés dentro del patrimonio histórico valenciano. Cada uno de los elementos que componen este conjunto tiene, por sí solo, notable valor monumental.

A. El Templo Catedralicio.

Fue comenzado a construir en el siglo XIII. Era gótico, de una sola nave, con capillas situadas entre los contrafuertes y cabecera ochavada.

Se tienen noticias de la actuación de un maestro llamado Juan de Burgos en el siglo XV. La construcción medieval fue consagrada en 1534.

Entre 1791 y 1795 el templo fue revestido y renovado por el arquitecto académico Antonio Gascó. El resultado supuso la práctica ocultación de toda la obra gótica. Se agranda el coro mediante la eliminación de uno de los arcos, se derriba la bóveda y se amplía el presbiterio a costa de algunas edificaciones anexas. Sólo al exterior puede verse de la fábrica antigua, algún muro y contrafuertes recrecidos. Las bóvedas de crucería de las capillas laterales se mantienen ocultas, sobre el revestimiento neoclásico. Con todo, la intervención de Gascó, aunque destructiva para la obra gótica, supuso la creación de una de las mejores arquitecturas clasicistas del territorio valenciano y aún español.

B. La Torre Campanario

Está formada por una caña trapezoidal con núcleo macizo, escalera de cuatro tramos, para pasar posteriormente a una escalera de caracol desplazada a la esquina mas aguda y así liberar espacio para las campanas. Los tramos se cubren con bóvedas de cañón. La disposición es sumamente primitiva y recuerda la tipología de alminares musulmanes y torres románicas. La torre campanario fue recreada con un cuerpo suplementario (y un templete) en los siglos XVI y XVII.

C. El Claustro, Sala Capitular y Capillas anexas son piezas de gran interés patrimonial.

El claustro es de planta trapezoidal y consta de dos pisos. El inferior por su molduraje muestra haber sido construidos en los siglos XIV y XV. El superior (muy renovado tras la última guerra civil) es obra muy de finales del siglo XV o comienzos del XVI.

La sala capitular y capilla del Salvador son dos espacios centralizados de considerable interés. Ambas son obras del siglo XV. La primera se cubre con una bóveda nervada sobre trompas. Existe un ejemplar paralelo en la antesacristía de la Catedral de Valencia. La capilla del salvador se cubre con un compleja bóveda de crucería con terceletes y ligaduras.

El claustro conserva una magnífica colección de rejas medievales.

D. El Museo Catedralicio tiene una valiosísima colección artística, principalmente de pintura religiosa de los siglos XIV a XVI.

2. ANTECEDENTES ADMINISTRATIVOS

La Unidad de Inspección del Patrimonio Histórico Artístico de la Dirección Territorial de Cultura en Valencia, de 28 de diciembre de 1994, propone que se incoe expediente para la declaración como Bien de Interés Cultural de la Catedral de Santa María de Segorbe.

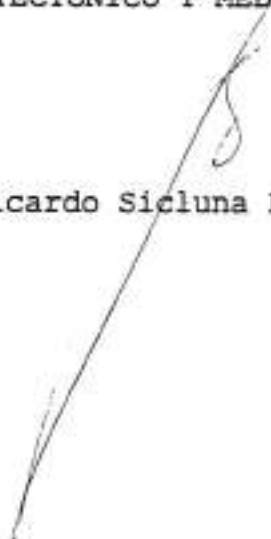
3. INFORME

Visto el informe emitido por la Unidad de Inspección del Patrimonio Histórico Artístico de la Dirección Territorial de Cultura en Castellón, de fecha 28 de diciembre de 1994, y considerando las determinaciones de la vigente Ley del Patrimonio Histórico Español, así como las características arquitectónicas e interés de este edificio, se estima que la figura más adecuada para su protección es la de Bien de Interés Cultural, con categoría de monumento, con su entorno de protección, tal y como se define en la documentación gráfica y literal que se adjunta como anexo.

Por todo lo expuesto, se propone la incoación del correspondiente expediente en favor del precitado inmueble y la prosecución de la instrucción del expediente en los términos establecidos en la legislación vigente.

Lo que se informa en Valencia, a 7 de abril de 1996.

EL JEFE DEL SERVICIO DE PATRIMONIO
ARQUITECTÓNICO Y MEDIOAMBIENTAL

Ricardo Sicluna Lletget

ANEXOS

ANEXO I

INMUEBLE OBJETO DE LA DECLARACIÓN. PARTES INTEGRANTES,
PERTENENCIAS Y ACCESORIOS.

Se consideran como partes integrantes del inmueble objeto de declaración :

El templo catedralicio, sacristías con sus encajonadas, coro con su sillería y el panteón de los obispos. Las capillas de la iglesia con sus vasos y mecanismos para la ocultación de la imaginería.

La torre campanario, capilla de santa Barbara, sala de campanas con las mismas y reloj. Cupulina de remate y partes ocultas que servían de acceso primitivo a esta torre.

La torre de Santa Barbara y el corredor que la une con la capilla de su mismo nombre.

El claustro bajo con sus capillas abiertas y rejerías. La capilla del Salvador, sala capitular con su colección de retratos y el corredor de salida a la calle Colón. Las criptas inferiores a las capillas del lienzo sur y el patio exterior a estas (antiguo cementerio).

El claustro alto ocupado principalmente por el museo con todo lo que le es inherente.

El archivo catedralicio y la biblioteca

La encajonada existente en el torreón semicircular ubicado entre la sala capitular y capilla del Salvador.

ANEXO II ÀREA DE PROTECCIÓ

A) JUSTIFICACIÓ DE LA DELIMITACIÓ PROPUESTA

Con objeto de salvaguardar físicamente el propio monumento y su percepción visual inmediata, la delimitación recoge todas las parcelas contiguas al Bien, los espacios públicos conformados por el mismo y las propiedades con frente a estos espacios, calles y plazas, inmediatos desde donde el conjunto monumental es más directamente percibido y por tanto afectado.

B) Descripción literal de la delimitación

Origen: punto A, encuentro del eje de la calle Verónica con la calle Colón.

Sentido: horario.

Descripción: a partir del punto A de origen la línea delimitadora recoge todas las propiedades con fachada sur a la calle Colón hasta el nº 40, inclusive. Se introduce en la manzana por la medianera oeste de esta última propiedad hasta su encuentro con el palacio episcopal al que rodea, integrándolo en su totalidad. Ya en la calle Palacio se quiebra hacia el norte por la medianera oeste de la casa nº 4 de esta calle, sale a la travesía de la calle San Cristóbal, la cruza y penetra en la manzana siguiente, al norte de la anterior por las medianeras oeste de las propiedades números 7, 7-A y 9 de la calle San Cristóbal, para seguir por la medianera norte de esta última hasta alcanzar la calle. Gira hacia el sur por el eje de la calle San Cristóbal y vuelve a quebrarse para penetrar en la manzana situada al este por la divisoria norte del nº 4 de la calle San Cristóbal y nº 1 de Tras Sagrario. Sale a la calle General Sanjurjo, alcanza su eje y discurre por el en sentido noreste hasta el encuentro con el eje de la calle Villagrasa, gira hacia el este por el mismo hasta llegar a la calle Santa María, doblar en sentido noreste por su eje hasta encontrar el eje de la calle Verónica y seguir por este último hasta alcanzar el punto A origen.

C) Descripción gráfica de la delimitación

MEMÒRIA
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

1996

VOLUM V

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Molt Honorable Senyor President:

LES DISTINCIONS DE LA GENERALITAT VALENCIANA AL MÈRIT CULTURAL

En primer lloc, en estes Observacions i Recomanacions amb què el Consell Valencià de Cultura acompanya ja tradicionalment la presentació de la seua memòria anual, en esta ocasió la Memòria de 1996, ens referirem a les candidatures presentades pel Consell Valencià de Cultura a la Distinció de la Generalitat al Mèrit Cultural. L'any passat presentàrem les de Vicente Aguilera Cerni i Eduardo Primo Yúfera, i tant l'un com l'altre acabaren sent premiats. A part els mèrits indiscutibles dels candidats, volem veure també en estes concessions un gest de confiança del Govern en el bon criteri de la nostra institució. Moltes gràcies. També el patronat dels premis Príncep de Astúries premià un candidat valencià presentat pel Consell Valencià de Cultura: el músic Joaquín Rodrigo. És missió de qualsevol Administració promoure els mèrits dels seus conciutadans tant dins com fora del seu territori, i en esta ocasió ho aconseguirem plenament. En un i altre cas, el Consell Valencià de Cultura ha tingut present que els mèrits d'un són sempre, en certa manera, els mèrits de tots, i que són els valors de la comunitat els que, al capdavant, resulten afirmats amb estos premis i es convertixen en valors d'integració de la comunitat. Com ho tenim present enguany proposant, per a la mateixa Distinció al Mèrit Cultural, figures que, juntes, representen, a través de la tensió de la diversitat, una comuna afirmació de la diferència que representa la valencianitat.

I ara passem a les observacions del Consell Valencià de Cultura sobre les responsabilitats de la Generalitat, i dins seu del Consell Valencià de Cultura, en la nostra vida cultural.

MUSEU DE BELLES ARTS, BIBLIOTECA VALENCIANA

Hi ha dos projectes institucionals de la major importància actualment per a la consolidació cultural de la nostra comunitat: la Biblioteca Valenciana, prevista instal·lar en el Monestir de Sant Miquel i els Reis, i el Museu de Belles Arts. Ara bé, el Consell Valencià de Cultura no disposa d'informació directa de cap d'estos projectes, ni tampoc no ha estat mai consultat sobre la definició dels seus objectius. I això és doblement lesiu: d'una banda, per al Consell Valencià de Cultura, perquè, desconeixent els objectius fixats per a estos projectes, cas d'opinar sobre ells haurà de fer-ho en el buit. I per l'altra banda per a l'harmonització de les accions de l'Administració amb les necessitats culturals de la societat, que es facilitaria extraordinàriament a través de la reflexió, la busca de consens i les accions de comunicació pròpies del Consell Valencià de Cultura. Inclús en el capítol de la busca de finançament pot ser altament profitosa l'acció del Consell fent arribar a la societat la consciència dels beneficis generals derivats de la consolidació d'estos projectes.

En 1996 el Consell Valencià de Cultura tingué ja un primer contacte amb una sèrie d'entitats culturals civils, per oferir-los els seus servicis com a punt de referència atent a totes les iniciatives, i enguany, des de la nova seu, continuarà amb impuls nou este programa de comunicació amb la societat dirigit per l'esperit de convergència en la diversitat que anima la institució. Perquè, si bé som una institució pública, una part de la Generalitat, el nostre caràcter no legislatiu ni executiu, sinó únicament consultiu i d'assessorament, ens situa en la millor posició per a actuar com a receptors de les inquietuds socials en matèria de cultura. A nosaltres no ve ningú a demanar-nos diners, i és d'esperar, per tant, que quan una entitat o un col·lectiu es posa en contacte amb el Consell Valencià de Cultura la relació és, per més desinteressada, més clara que no la que es manté davant l'Executiu.

MUSEU DE CERÀMICA GONZÁLEZ MARTÍ

Un museu és, i així es veu actualment, una empresa cultural imprescindible, a la vora de les editorials, dels mitjans de comunicació, del sistema educatiu, etc., per a la vida d'una cultura. I en este sentit, no entenem com un museu tan significativament valencià com el González Martí de ceràmica no forma part del patrimoni de la Comunitat Valenciana. Som els valencians els més directament

interessats en l'estudi de la ceràmica i en la projecció del nostre art i la nostra indústria ceràmics. El Consell Valencià de Cultura ha pogut constatar-ho arran de la publicació per part de la institució d'una monografia sobre la ceràmica constructiva valenciana. Així, no solament hem de considerar que la societat valenciana trobaria coherent que el Museu de Ceràmica González Martí fóra administrat per la Generalitat, sinó també que seria d'esperar, del canvi de gestor, una gestió més eficaç des del punt de vista dels interessos valencians i, en primer lloc, de les indústries ceramistes valencianes. (Tot això sense, naturalment, dubtar de la bona voluntat del Ministeri, però també insistint sobre la situació irregular d'este museu, tants anys tancat, i esperant que es complisquen les promeses d'obrir-lo enguany mateix).

ELS PREMIS DEL MINISTERI DE CULTURA

A propòsit d'això, hem de fer una altra observació relacionada amb el Ministeri de Cultura. El Ministeri fa la seua obligació projectant la seua acció sobre València com a part del seu àmbit competencial, però reciprocament hauria d'escoltar València en la dita acció. Ho diem a propòsit dels diversos premis nacionals de cultura concedits cada any per cada una de les seues direccions generals, en els jurats dels quals, como en tantes altres coses, lamentablement, no trobem mai representació valenciana.

Pensem que la Generalitat en conjunt ha de fer un esforç per assegurar la presència valenciana en tots aquells àmbits dels quals puguen derivar-se beneficis, de qualsevol tipus, per a la nostra comunitat i la seua imatge, i és en este sentit que hem fet tant l'observació sobre la titularitat i la gestió del museu González Martí de ceràmica, com la relativa als premis nacionals del Ministeri de Cultura.

LA CIUTAT DE LES ARTS I LES CIÈNCIES

Hi ha també el gran projecte de la Ciutat de les Arts i les Ciències, del qual va ser informat darrerament el Consell Valencià de Cultura. L'Honorable Conseller Senyor José Luis Olivas, President de V.A.C.I.C.O., en féu una exposició davant el plenari del Consell el 27 de maig de 1997. En este projecte podem veure una decidida voluntat d'anar més enllà, de treballar per posar la Comunitat

Valenciana al cap del món en matèria de parcs de divulgació cultural i oci. Però el Consell lamenta que se l'haja informat amb posterioritat a la presa de decisions importants; que no se li haja donat l'oportunitat d'aplicar la reflexió i la consulta a la societat en el moment de la definició del projecte. El Consell Valencià de Cultura recorda que va ser en el Seminari per al desenvolupament de la cooperació internacional en el Projecte Genoma, que tingué lloc a València en 1988 patrocinat per esta institució, on per primera vegada es llançà la idea de la conveniència d'una ciutat de les ciències.

De tota manera, el projecte es troba en fase de construcció, i encara som a temps de suggerir continguts, sense els quals el projecte es mantindria alié a les necessitats valencianes, i entre estos fem una menció especial de la nostra música contemporània, que no pareix que haja estat contemplada en el projecte, quan es tracta, la música, i els seus desenvolupaments més moderns, d'una de les manifestacions artístiques en què més excel·lim els valencians. Sabem que l'Associació Valenciana de Música Contemporània té el projecte de creació d'un laboratori tecnoacústic, i esta seria l'ocasió que la Ciutat de les Arts i les Ciències fera amb la música moderna el mateix que l'IVAM va fer en el seu moment per l'art modern des de València. No es tracta de la laboriosa creació d'un valor nou, sinó del reconeixement i l'impuls d'un valor ja existent que pot contribuir poderosament a la bona imatge dels valencians en l'art mundial.

SOBRE L'ÚS DEL VALENCIÀ

Hem de referir-nos ara al punt més important del qual ha d'ocupar-se el Consell Valencià de Cultura d'acord amb la seua Llei de creació i d'acord també amb la urgència social de la seua solució: la llengua. Sobre això serem breus i clars, perquè la brevetat i la claredat són el millor que podem aportar a un assumpte tan llargament i abusivament obscurit.

El Consell Valencià de Cultura declara que es responsabilitat del poder executiu i del legislatiu valencians assenyalar la institució filològica a la qual la Generalitat confereix la seua autoritat en matèria de normatives gramaticals. Això ho pot fer reconeixent una institució ja existent o creant-ne una de nou. Per la seua banda, el Consell Valencià de Cultura assumix la responsabilitat de col·laborar en este procés i de vetlar per la seua rectitud de procediment.

D'altra banda, el Consell Valencià de Cultura, considerant que l'important d'una llengua és el seu ús, recomana al Govern valencià que emprenga iniciatives ambicioses de promoció de l'ús normal del valencià dins de la nostra comunitat. No hi haurà cap mesura vàlida per a la resolució d'este problema mentre la societat no veja clara la decisiva voluntat de les institucions de promoure l'ús de la llengua, de reconèixer el seu valor de primera llengua dins del seu territori, definit per la Llei d'ús i ensenyament del valencià, i com a llengua pròpia de l'Administració valenciana, amb totes les conseqüències pràctiques que se'n deriven. Ací només n'apuntarem un parell, a tall d'exemples: la llengua de la RTVV i la llengua de la futura Ciutat de les Arts i les Ciències. Sobre la RTVV ja es pronuncià el Consell Valencià de Cultura poc abans de la seua creació demanant que fóra un mitjà d'expressió totalment en valencià, com s'observa més avant en este mateix document. Sobre la Ciutat de les Arts i les Ciències podria dir-se el mateix. ¿S'ha pensat assegurar que el valencià tinga en aquell complex divulgatiu i d'investigació el paper de primera llengua, com correspon a les afirmacions precedents, o només el de traducció, o cap? ¿Es tindrà això en compte a l'hora de llogar les instal·lacions a empreses privades, probablement multinacionals?

L'ENTRADA DE LA CULTURA VALENCIANA EN LA MODERNITAT

Com un incís en esta consideració sobre la llengua, hem de recordar el paper que en l'autoafirmació representa la memòria històrica, i per tant la necessitat d'impulsar la divulgació dels valors valencians en este àmbit, entre els quals hi ha un dels moments culturals més decisius de la nostra història: la Renaixença, que culturalment representà l'entrada dels valencians en la modernitat. Ara que la llengua castellana es troba a punt de commemorar tot allò que per a ella va significar la *Generación del 98*, els valencians hem de veure en este exemple una lliçó sobre la importància de posar continuament en valor el patrimoni propi. La Renaixença significà, amb totes les seues mancances i ambigüitats, pròpies del seu moment, un dels més importants actes d'autoafirmació de la història dels valencians. Ara seria una bona ocasió de recordar-la, per diverses raons. En primer lloc, perquè aquell impuls continua viu i actuant, influint en els millors moviments culturals, socials i econòmics posteriors al seu temps, com el modernisme en arquitectura, els impulsos que feren possible les exposicions regionals valencianes o, modernament, la restauració de la Generalitat. I, des d'un altre punt de vista, perquè estudiar les seues mancances pot ser la millor

llició de cara a evitar repetir-les.

RTVV

Finalment ens referim al paper reservat a un gran mitjà de comunicació públic en la posada en valor de la nostra llengua pròpia: la Televisió Valenciana.

La Televisió Valenciana no ha complert com era de desitjar, en cap moment de la seua història, amb els seus objectius fundacionals. Reconèixer-ho és un deure de credibilitat. L'objectiu pel qual en el seu moment es lluità per aconseguir una televisió valenciana era disposar d'un potent instrument d'integració cultural valenciana. Els valencians de llengua castellana ja en tenien, de canals televisius en la seua llengua, i ara encara en tenen més; els valencians de llengua valenciana no en tenien cap, i en necessitaven un urgentment, davant la pressió de les modernes cultures de masses forànies. I continuen necessitant-lo, perquè encara no el tenen. El Consell ho ha tingut sempre clar, i de fet, poc abans del començ de les emissions, els seus membres, alguns dels quals continuen entre nosaltres, ja signaren un manifest demanant la valencianitat de la nostra televisió. Els firmants d'aquell manifest foren: Juan Gil-Albert, el cardenal Enrique y Tarancón, Tomàs Llorens, Enrique García Asensio, Joan Fuster, Ramón de Soto, Emilio Giménez, Xavier Casp, Vicente Aguilera, Andreu Alfaro, Germà Colón, Pedro Vernia, Ramiro Reig, Vicente Luís Simón Santonja, Arcadi García Sanz, Enric Llobregat, Francisco Lozano, Rafael Ramos i Juan Ferrando Badia; i el text al qual es donava suport era el següent:

"TELEVISIÓ VALENCIANA, EN VALENCIÀ! Els valencians signataris, membres del Consell Valencià de Cultura, davant del pròxim inici d'emissió de la Televisió Valenciana i conscients de la gran repercussió que la televisió té en la societat, demanem als grups parlamentaris de les Corts Valencianes que en la Llei de Creació de l'Entitat Pública RTVV s'incloga de manera explícita QUE TOTES LES EMISSIONS DE LA TVV SIGUEN EN VALENCIÀ."

En comptes d'això, Canal 9 s'ha convertit en un canal comercial més. Les esperances lligades a l'esforç social i el pressupostari que feren possible la Televisió Valenciana s'han vist incomplides per un organisme que no s'ha produït prioritàriament com un instrument de la cultura valenciana. De la

mateixa manera que no ha volgut servir per a promoure els valors propis, entre els quals no hi ha únicament els culturals, sinó també els socials i els econòmics.

De manera que canviar esta situació és una de les tasques més urgents que hem de reclamar als poders públics valencians, tant al Legislatiu com a l'Executiu. No és veritat que una televisió valenciana siga incompatible amb les grans audiències. En primer lloc, estem parlant d'un mitjà públic, amb tot el que això comporta; en segon lloc, el que qualsevol mitjà ha de fer és entendre quin públic és el seu, i dirigir-se a ell. No hi ha cosa de què estiga més àvida la societat valenciana que de notícies sobre si mateixa; tant li han faltat durant tant de temps. TVV es troba en immillorable situació per a ser la televisió preferida del públic valencianoparlant si es dedica a ell, entre altres consideracions perquè per a això es va crear. Més encara, pot ser un instrument excepcional d'aproximació del públic castellanoparlant a la llengua valenciana.

Per concloure, insistim que per complir els seus objectius fundacionals i donar satisfacció a les necessitats valencianes, la Televisió Valenciana ha de ser un mitjà de comunicació en valencià, fet per i per als valencians, i dirigit per una filosofia de qualitat de servici públic que pot ser perfectament compatible amb una programació atractiva per a un públic massiu.

LLIBRE BLANC DE LA CULTURA VALENCIANA

La llengua dels valencians i el protagonisme cultural que li correspon són, d'altra banda, un dels punts essencials del Llibre Blanc de la cultura valenciana que, ja l'any passat, en este mateix Ple extraordinari en el Palau de la Generalitat, demanava el Consell Valencià de Cultura al Govern valencià. Després del treball fet enguany per les comissions de la nostra institució, i de la seua exploració de la realitat cultural valenciana, veiem amb més força encara la urgència de posar mans a la faena d'elaborar este Llibre Blanc. I, en la seua confecció, de posar el màxim d'atenció a dos assumptes de la major importància per al futur valencià:

En primer lloc, és necessari un projecte cultural valencià. Només la implicació en un projecte de progrés general des de les nostres tensions pròpies pot impulsar la societat a dirigir totes les seues accions cap a objectius convergents. En cas contrari estarem, com a comunitat, subjectes a ser dirigits per interessos

i cultures exteriors, amb la pèrdua real d'autonomia i d'eficàcia que això comporta.

En segon lloc, vinculada a l'observació anterior hi ha la corresponent a la necessitat de definir en tots els àmbits, tant culturals com econòmics i socials, una marca valenciana global. Una marca de convergència dels valencians per a projectar-se coherentment i eficaçment en el món. Perquè un dels principals valors del nostre patrimoni és una determinada manera de fer, una manera de valorar el treball ben fet que es materialitza en productes i servicis que, reconeguts com a valencians, són la nostra millor carta de presentació no solament fora de la nostra comunitat, sinó entre nosaltres mateixos. Hi ha tresors indiscutibles de la nostra tradició cultural, entre els quals el més important és la llengua i molts dels seus productes, com el Misteri d'Elx per citar-ne només el més reconegut, i també el nostre patrimoni arquitectònic, etc. Però la permanència secular d'una interpretació pròpia del treball, sent un dels nostres principals valors de futur, hauria de trobar una manera unívoca de comunicar-se al món a través d'una marca genèrica projectada per totes les activitats. No ignorem que la construcció d'esta marca implica un treball intern important, un impuls cap a l'excel·lència en tots els àmbits de la vida productiva valenciana, tant en els sectors econòmics com en els culturals, però els governants que aconseguisquen fer arribar este impuls i esta il·lusió als valencians, i transformar-los en una part vista del nostre patrimoni cultural, seran mirats pels valencians del futur com els fundadors d'una nova era del nostre poble.

En este sentit, demanem al Govern valencià un esforç perquè la convergència valenciana amb Europa no es limite a l'aspecte econòmic, sinó també a les oportunitats culturals. Que la convergència europea servisca per a aprofundir en els valors culturals que cada poble aporta al gran projecte comú europeu. La dotació cultural valenciana --de la qual formen part també els mitjans que asseguren la confiança en la pròpia cultura--, i, dins de la nostra comunitat, la dotació de mitjans culturals de cada un dels territoris, ha d'estar a l'altura que ens correspon dins d'Europa. Perquè la preparació per al futur ha de ser integral, ha de comprendre, a la vora dels mitjans econòmics, tots els altres que asseguren els valors de formació i de civilitat propis d'un poble modern.

Finalment, el Consell Valencià de Cultura vol felicitar tots els valencians per la bona notícia, produïda en 1966, que representa la declaració de la Llonja de Mercaders de València com a Patrimoni de la Humanitat, i congratular-se del paper actiu representat en este reconeixement internacional pel Vicepresident de la institució. Com igualment espera congratular-se pròximament de la declaració, ara en curs, com a Patrimoni de la Humanitat de l'art rupestre valencià. En el reconeixement mundial dels valors culturals valencians hi ha l'autèntica tradició d'una cultura que sempre s'ha vist en el món, i no tancada en ella mateixa.

Estes han sigut les principals Observacions i Recomanacions del Consell Valencià de Cultura al Govern Valencià en la presentació de la Memòria de l'any 1996.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

A LA MEMÒRIA DE 1996

- ANNEXE -

**VOTS PARTICULARS RAONATS AFEGITS A
L'ACORD APROVAT EN EL PLE DEL 22 DE
JULIOL DE 1997**

Observaciones y recomendaciones propuestas por el Conseller D. Ramón de Soto Arándiga

Consideramos positivas las iniciativas relativas al III Milenio, aunque pensamos que se debería tener en cuenta, e incluir en éstas, a las nuevas formas de creación artística, no solamente en el campo de las artes plásticas, sino también en la danza, la música, audiovisuales, etc.

Nos felicitamos porque la Generalitat Valenciana haya conseguido que Valencia sea nombrada sede del Congreso Internacional sobre SHAKESPEARE, y asimismo solicitamos que se le de mayor importancia propagandística, dada la importancia internacional que tiene este evento.

La creación del Consorcio de Museos de la Generalitat ha significado un paso adelante y un salto de calidad importante en relación a la cultura plástica de nuestra comunidad, no sólo en su aspecto dinamizador y de gestión racional de recursos, sino que además ha servido y sirve para aumentar cuantitativa y cualitativamente la actividad artística de nuestros creadores y asimismo exportar las exposiciones realizadas, contribuyendo de esta manera a potenciar la imagen de nuestra comunidad en el plano internacional y posibilitando que los valencianos nos sintamos orgullosos de nosotros mismos.

Por otra parte consideramos importante la creación de la Facultad de BBAA de Altea, por lo que implica de aumento y de diversidad de opciones para la formación de los artistas plásticos y, por tanto, de complementaridad a la de San Carlos. Pero consideramos que ésta facultad debe asumir y satisfacer la demanda educativa y formativa de las nuevas generaciones de artistas que van a desarrollar su actividad en el siglo XXI. Sus posibles licenciaturas deben ofrecer un catálogo de perfiles profesionales, adecuados éstos a las

nuevas necesidades artísticas y de creación, en correspondencia con el desarrollo y evolución del arte contemporáneo. Por lo que aconsejamos que sus contenidos, así como el diseño de las estrategias de aprendizaje, se adecuen a las nuevas necesidades de la creación artística.

En relación a otras licenciaturas, como las de Historia del Arte, consideramos que se debe estudiar en profundidad las relaciones de sus perfiles curriculares con los pertenecientes a las áreas de conocimiento específicos de las actividades artísticas y creativas, para no desvirtuar a esta Facultad.

Por otro lado vemos alarmados la reducción del tiempo de enseñanza propuesto, de cinco a cuatro años, cuando en los centros de BBAA más importantes de España se considera insuficiente cinco años para el aprendizaje y maduración de los artistas; es por esto por lo que consideramos que existen muchas posibilidades que, con esta reducción de créditos específicos de BBAA y con el aumento de los créditos pertenecientes a otras áreas de conocimiento, que configuran los perfiles de otras posibles licenciaturas (Historia del Arte), esta facultad nazca condenada a ser de segunda fila en relación al resto de España.

*Observacions i recomanacions a la Memòria de 1996 del Conseller D.
Amadeu Fabregat Mañes*

El conseller Amadeu Fabregat vol fer constar la seua total disconformitat amb el mètode seguit per la Presidència del Consell de Cultura en la redacció del text "Observacions i Recomanacions" inclòs en la Memòria de 1996 i que fou llegit a l'últim Ple extraordinari celebrat al Palau de la Generalitat. Este conseller considera que l'esmentat document devia d'haver estat ineludiblement aprovat pel Ple del Consell de Cultura, únic organ sobirà i plenament representatiu al respecte.

Este conseller vol fer constar el seu rebuig front al mètode antidemocràtic seguit, mètode que impedí que el Ple del Consell de Cultura debatira amplament el contingut del document. Més encara si tenim en compte que els dos gran temes que el text abordà, la llengua i la RTVV, mai no han estat objecte de cap classe de discussió al Ple del Consell al llarg de l'últim curs objecte de la Memòria.

Per la meua discrepància absoluta amb el mètode seguit, este conseller no es considera vinculat a cap del continguts del text en qüestió, i espera que en el futur siga el Ple d'esta institució l'encarregat de debatre i d'aprovar tots i cadascun dels continguts de la Memòria.

Madrid, 22 de juliol de 1997

AMADEU FABREGAT MAÑES

Membre del Consell València de Cultura

Observacions i recomanacions a la Memòria de 1996 del Conseller D. Leopoldo Penyarroja Torrejón

El qui subscriu, membre del Consell Valencià de Cultura, davant la declaració supostament institucional elevada al Molt Honorable President de la Generalitat en el Ple Extraordinari del passat 25 de juny, produïda sense coneixement, debat o aprovació prèvia del Ple del propi CVC, i d'acort amb lo que estableix la Llei del mateix Consell, la qual li acomana velar per la defensa de la Llengua, té l'honor d'elevat al Molt Honorable President de la Generalitat Valenciana, en la forma sucinta que un vot particular li permet, les consideracions següents:

1. El Valencià, llengua usual per a més de dos milions de parlants de la Comunitat Valenciana (cifra superior a la representada per altres llengües minoritàries d'Europa, com ara el vasc, el gallec, el maltès, l'islandès, el finès, etc.) es, historicament, una derivació del romanç vernacular de la València prejaumina, les característiques estructurals del qual coincidien amb les primeres mostres romàniques medievals. Hereu d'una gloriosa tradició literària que donà ja a l'altura del segle XV el primer Sigle d'Or de les lletres hispàniques, ha definit a través d'una evolució homogenia una forma lingüística pròpia i distinta respecte a les llengües veïnes del seu territori natural. Tal consolidació, bàsicament unitària de les comarques nordenques a les meridionals del Regne valencià, i empíricament demostrable a partir d'incontables mostres literàries i vulgars del segle XV al XVII, du aparellada la percepció secular, interna i externa, com a llengua diferenciada, no sols pels escriptors, que denominaren sempre "valenciana" a la llengua per ells usada, sino pels usuaris de tots temps que, front a l'atomització denominativa

d'atres arees hispaniques, anomenen compactament "valencià" al seu vehicul natural de comunicacio, com es de vore en el mapa 4 de *l'Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*.

Esta llengua, puix, de perfil gramatical diferenciat en tots sos estrats constituents, i pese a les possibilitats de recuperacio que li brinda sa definicio estatutaria com a una de les dos llengües propies de la Comunitat Valenciana, es veu, no obstant, a hores d'ara, somesa a un proces implacable d'absorcio i/o suplantacio; proces inmers en un més ample marc anexioniste que sols una voluntat delliberada por ignorar; i que amenaça en un terme imprevisible de temps, ab anular sa realitat historica i sa ben guanyada dimensio cultural. Les proves son incontables, si be deuen obviar-se davant l'experiencia immediata. El qui subscriu no creu, per tant, que el *status quo* a que es veu reduida hui la llengua valenciana radique en les raons apuntades al sí de la declaracio virtualment institucional del CVC, sino d'atres de distint orige i naturalea.

2. Un diagnostic de la situacio actual del valencià obliga a senyalar el sorprenent contrast entre **l'ordenament de dret** i **l'us de fet** que, en els ambits institucional, didactic i comunicatiu (RTVV) es produix de nostra llengua patrimonial. El fet inexplicat i inexplicable es que, front a la **realitat legal** del valencià com a idioma diferenciat i cultivable, hi ha la realitat institucional, didactica i radiotelevisiva d'un valencià suplantat, ab matissos cosmetics, per una pura i dura normativa catalana, distinta i distant de l'ahir i del hui de la llengua valenciana. Tal situacio, enfrontada a la substancia historica i actual de l'idioma i a la voluntat manifesta de la major part del poble valencià, priva a nostra llengua de son llegitim conreu oficial,

desgramaticalisa (en el sentit chomskyà), dia a dia, sa propia essència distintiva; condena els seus constituents patrimonials i oferix com a única proposta normativa un llenguatge desnaturat que dista de ser l'espill on el sofrit poble valencià, poble ajustadís, veja l'imatge neta de la llengua de que es amo i hereu.

3. Obviament, la no adopció per nostra Generalitat d'una normativa llingüística que responga a la codificació del valencià real de hui, producte d'una evolució irreversible, i la consegüent falta de referent normatiu en l'àmbit de l'ensenyança o de la RTVV, son algunes de les causes immediates de la situació descrita. Ab tot, la "lleï de l'inèrcia", i l'acció conscient d'una minoria funcional, no llegitimada per a assumir una funció normativisat i inspectora, permet i fa que, ab algun matis periferic, l'única normativa utilitzada al sí de l'administració institucional o en el marc de la didàctica escolar i secundària, o en la RTVV, siga senzillament l'adoptada en 1913 des de Barcelona i per al català per l'Institut d'Estudis Catalans; fet inexplicable que contrave la normativa legal estatutària i s'amaga, més o menys, baix certes benevoles denominacions ('valencià', 'la nostra llengua', 'reciclatge', 'actualització').
4. Fins aci, sumariament, els fets; no justificables, per cert, des d'una virtual absència de codificació o normativa de la llengua específicament valenciana. Esta codificació, si per tal s'enten aquella fórmula que abarque integralment, desde la fidelitat a la tradició rebuda, la realitat llingüística valenciana (fónico-ortogràfica, gramatical i lèxica) existix fa molts anys, desde la Gramàtica i Diccionari de Fullana (anterior al català de Pompeu Fabra) a les normes ortogràfiques i Diccionari de la Real Academia

de Cultura Valenciana, passant per no poques Gramàtiques, Diccionaris i estudis auxiliars, en tots els aspectes senyalats. Falta tan sols la voluntat política d'assumir-la.

5. El conflicte de la llengua en València no admet altra solució (entenem) que la que **se fonamente** en i **conduïxca** a l'autèntica realitat llingüística valenciana. Per consegüent, encara considerant que el dialecte es sempre possible i desijable, una "negociació" al voltant de la gramàtica, de la realitat formal de la llengua valenciana, o d'una llengua natural qualsevulla, es en sí mateixa *contra naturam*; està inexorablement condemnada al fracàs.

El complement directe personal, el circumstancial locatiu, les clausules substantives, el sistema verbal, les formes pronominals, les incontables oposicions morfosintàctiques i lexiques, el sistema llingüístic tot del valencià, la riquesa del qual no es possible explicar en esta nota, no es "negociable", ja que tota llengua natural es la que es per voluntat secular dels parlants.

Est es el motiu per el que la creació d'un organisme normativisador del valencià on, idealment, els integrants de distintes tendències consensuaren un sistema gramatical, es irrealisable. Dificil es pensar quina normativa naixeria de la 'confluència' entre qui nega de raïl l'existència d'una llengua i qui partix, lligitimament de la seua afirmació. Irrealisable, diém, tambe en lo ortogràfic, ja que, pese a no poques visions superficials, l'ortografia es imple image exterior de l'expressió fònica de la llengua, que no afecta a sa substància lèxica i gramatical. L'*estora* i el *clarío* no es fan catifa i guix en virtut del consens. Qui aço pense manifesta sa ignorància

dels canvis lingüístics, que en el valencià, com al sí de qualsevol llengua, se reben després d'una acció secular irreversible, consumada ja fa sigles.

Es tracta, puix, d'un problema d'opcions: la fidelitat a la llengua pròpia, proposta a les noves generacions en tota sa riquesa i autenticitat, o la suplantació (il·legítima a nostre entendre) per un llenguatge importat, exent de tradició i postergador de l'herència natural del poble valencià. Davant de tal alternativa entenen que el Govern Valencià, dignament representat pel Molt Honorable Sr. President de la Generalitat, no pot ni deu optar per altra via que la protecció i defensa de l'autèntic patrimoni dels valencians.

Tot lo dit es quant, en compliment de l'imperatiu que li té acompanyat la Llei del Consell Valencià de Cultura, té a bé proposar a la consideració del Molt Honorable Sr. President de la Generalitat Valenciana.

València, 8 de juliol de 1997
LEOPOLDO PENYARROJA TORREJÓN
Membre del Consell Valencià de Cultura